

Primaria
Slatina

Sumar		SECȚIUNEA II - PREMISE PENTRU O DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ	51
Sumar Executiv	2	II.1. Priorități strategice de dezvoltare urbană pentru municipiul Slatina	52
Derularea proiectului – momente cheie	4	II.1.1. Competitivitate în mediul urban	52
Planul de lucru și metodologia	5	II.1.2. Sustenabilitate	53
SECȚIUNEA I – ANALIZA POTENȚIALULUI SOCIO-ECONOMIC ȘI DE DEZVOLTARE URBANĂ	7	II.1.3. Inovare	54
I.1. Introducere	8	II. 2. 101 idei de acțiune pentru dezvoltare urbană durabilă	57
I. 2. Slatina în context regional	9	II.2.1. Centrul istoric al orașului	57
I. 3. Analiza mediului urban	13	II.2.2. Spațiul public/Spații colective	59
I. 4. Competitivitatea economică – concept cheie pentru dezvoltarea Municipiului Slatina	22	II.2.3. Locuințe	60
I. 4.1. Structura economică. Stabilitatea și competitivitatea firmelor	23	II.2.4. Peisaj și patrimoniu natural	61
I. 4.2. Resursele umane - demografie și piața muncii	28	II.2.5. Unități industriale	63
I. 4.3. Cadrul instituțional - capacitatea administrativă și financiară	30	II.2.6. Infrastructura	63
I. 4.4. Teritoriul	32	II.2.7. Dezvoltare durabilă	64
I.5. Turismul și activitățile recreative	36	II.2.8. Resurse umane	64
I.6. Cultura – determinant al identității locale	40	ANEXA 1. Metodologia de identificare a polilor de creștere economică urbană	65
I.7. Servicii publice – indicatori ai calității vieții	42	ANEXA 2. Workshop regenerare urbană și comunitară	66
I.7.1. Alimentarea cu apă și serviciul de canalizare	42	ANEXA 3. Studii de caz – exemple de bune practici	72
I.7.2. Iluminat public	43	ANEXA 4 - Cercetare sociologică	74
I.7.3. Gestionarea deșeurilor	43		
I.7.4. Transport public local	44		
I.7.5. Protecție și asistență socială	45		
I.8. Calitatea mediului – Premisă pentru Dezvoltarea Durabilă	46		

Sumar Executiv

O strategie de dezvoltare nu se poate crea peste noapte. Mai ales atunci când exercițiul este acela de a contura perspectiva strategică de dezvoltare a unui municipiu important, cum este Slatina. Până la urmă, strategia nu este a Primăriei Slatina, cea care a inițiat acest demers, nici a consultanților care au pus umărul la elaborarea sa, ci a slătinenilor. Este cu adevărat o responsabilitate mare să gândești la viitorul unei comunități de peste 80.000 de oameni, pentru a le îmbunătăți nivelul de trai. Demersul actual de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Slatina ține seama tocmai de această responsabilitate față de cetățeni și de aceea este fundamentat pe o metodologie riguroasă și pe principii solide, pentru că, în final, trecând peste cifre legate de creștere economică prognozată sau kilometri de drum asfalțati, obiectivul unei strategii rămâne îmbunătățirea calității vieții.

Prima etapă a procesului de conturare a strategiei este aceea de a analiza fundamentele de dezvoltare și potențialul existent. O strategie trebuie să fie ambițioasă, fiind bazată pe credința că printr-un proces comun de mobilizare a comunității se pot atinge rezultate remarcabile. În același timp însă, o strategie trebuie să fie realistă, luând în calcul elemente pragmatice și nu doar deziderate utopice.

Iată de ce documentul de față, și anume Analiza socio-economică a Municipiului Slatina, este vital pentru oferirea unei imagini corecte a potențialului de dezvoltare pentru anii ce urmează. Nu este pentru prima oară când se realizează un efort coerent de investigare a reperelor cheie de dezvoltare, dar în trecut, chiar și în cadrul Agendei 21 creionate în urmă cu 4-5 ani, răspunsurile au fost mult mai teoretice.

Informațiile cuprinse în acest document nu sunt șocante sau necunoscute pentru slătineni. Nici nu au cum să fie lucruri nemaiauzite, întrucât modul în care s-a realizat analiza s-a bazat

mult pe consultarea cu cetățenii, atât la nivel de experți, cât și la nivel de simpli locuitori ai orașului. Deseori, tocmai locuitorii fără pretenții de experți îți oferă imaginile cele mai corecte despre realitatea vieții cotidiene în Slatina. Ce sens are să pretinzi că orașul nu mai este poluat astăzi, atunci când întrebând afli că ruiele albe puse la uscat se înnegresc în câteva ore dacă sunt lăsate afară? Ce semnificație poate avea faptul că orașul are un centru istoric, dacă acesta este ignorat complet de elevii de liceu, care se plâng că nu au unde să-și petreacă timpul liber?

Dacă analiza de față nu impresionează prin senzațional, ea are totuși câteva puncte forte semnificative. Primul vizează îmbinarea între analiza socio-economică propriu-zisă și cea a potențialului urban, bazată pe amenajarea optimă a teritoriului. Nu poți să mai conturezi o strategie de dezvoltare astăzi fără a analiza spațiul în care vrei să te dezvolti și funcțiile urbane pe care dorești să le atingi. Un element veșnic prezent în toate strategiile de dezvoltare ale ultimilor ani în România era cel al atragerilor de investiții străine. Nimeni nu poate nega rolul pozitiv al acestora pentru dezvoltarea unei comunități. Dar în plus trebuie pusă întrebarea: unde se vor instala noile investiții și cum se va asigura accesul muncitorilor? Sau cum se vor asigura noi locuințe surplusului de lucrători ce vor veni în migrație permanentă? Faptul că în sfârșit s-a ajuns la un demers profesionist este dat și de inițierea în paralel a unui proiect de reactualizarea a PUG-ului orașului. Consultarea între echipa de elaborare a strategiei și cea care se ocupă de noul PUG este firească și binevenită.

Un al doilea punct forte al analizei este acela că încearcă trierea și prioritizarea informațiilor oferite. Cu alte cuvinte, în loc de zeci de pagini de grafice, tabele și date statistice puse cap la cap, în acest document se pot regăsi mai ușor problemele sau atuurile Slatinei în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Spre exemplu, ar fi fost facil să fie doar menționat faptul că șomajul în Slatina este de sub 3%, și deci nu există probleme legate de piața forței de

Primaria
Slatina

muncă. Dar ar fi fost și fals, și inutil în virtutea provocărilor actuale. De aceea este important detaliul, și anume faptul că pentru continuarea unui trend ascendent al activității industriale în Slatina este nevoie de asigurarea de forță de muncă calificată cât mai curând. De aici și legătura cu educația și politicile educaționale locale. De aici și legătura cu demografia și politicile legate de crearea de locuințe. Păstrarea forței de muncă și atragerea ei din județele învecinate este un element cheie al succesului pe care Slatina poate să îl clădească.

Nu în cele din urmă, un al treilea punct forte al analizei este acela al scoaterii în evidență a unor aspecte care în trecut au fost ignorate față de importanța lor relativă. Premiza de la care pleacă analiza este aceea ca un demers de dezvoltare cu adevărat de succes nu se poate face decât cu implicarea comunității. Ori, pentru aceasta, ai nevoie de o comunitate. În perioada de după 1989, toate așezările urbane au avut enorm de suferit întrucât a fost greu să-și definească și însușească comunitățile. De aceea, bunăoară, stăm în România atât de prost atunci când vine vorba de voluntariat, de a aduce o contribuție unui proiect comun al comunității (vezi și Analiza sociologică, Anexa 4 a acestui document). Slatina are nevoie de o comunitate vibrantă, aptă pentru a desluși ce este important pentru ea și gata să „împingă” fără de răgaz proiectele valoroase. Pentru aceasta ai nevoie de o identitate, ai nevoie de a crede în viitorul comunității tale. Analiza de față a încercat să urmărească acest gen de aspecte, să întrevadă barierele de comunicare și posibilele punți ce pot fi solidificate. De aceea au fost scoase în evidență problemele culturale și mândria ce poate apărea atunci când Slatina ar găzdui mai des cultura înaltă. De aceea au fost explorate funcțiile urbane ce pot duce la adunarea oamenilor în spațiile publice. În fond, fără comunicare este greu să formezi o identitate, iar comunicarea are nevoie, chiar și în era internetului, de contact direct, nemijlocit.

Concluziile analizei nu au fost aruncate în evidență prea abrupt, întrucât ele vor fi preluate

armonios în dezbateră strategică ce urmează etapei deja încheiate. Dar peste tot în documentul propus în cele ce urmează reiese nevoia de echilibru.

Slatina are nevoie de echilibru între o dezvoltare industrială fulminantă și o grijă pentru mediu, care să ducă la modificarea identității, dinspre „orașul aluminiului” către „orașul verde”. Orașul are nevoie de întreprinderi mari, stindard, dar și de o rețea de IMM-uri active, adaptive, care să țese pânza activităților economice pentru minimizarea riscurilor în cazul unui context economic mai puțin favorabil. Slătinenii trebuie să fie încântați că locurile de muncă nu sunt o problema astăzi, dar trebuie să se gândească cum generațiile următoare vor putea fi atrase să rămână și să se dezvolte în cadrul comunității. Urbea are nevoie de drumuri, poduri, blocuri, dar și de cultură, teatru, sport. Încercarea de a lucra cât mai mult și de a câștiga cât mai bine trebuie îmbinată cu petrecerea timpului liber cât mai agreabil, în mod social și nu izolat. Viitorul, noul, trebuie îmbinat cu vechiul, cu tradiția, și tocmai de aceea centrul istoric este un reper de identitate atât de important.

Toate aceste elemente se pot citi fie direct, fie printre rânduri, în analiza propusă. O analiză care oferă idei, fundamentează soluții ce vor fi cuprinse în strategie, dar care își va atinge finalitatea doar prin efortul tuturor slătinenilor de a construi un oraș verde, tânăr, bogat și vibrant.

Primaria
Slatina

Derularea proiectului – momente cheie

28/02/2008	Slatina: Lansarea Proiectului în cadrul unei conferințe de presă; Adunare Publică pentru prezentarea grupului de lucru și a metodei de abordare a consorțiului;
06/03/2008	București: Stabilirea subiectelor tehnice și definirea Agendei Strategice – cunoașterea teritoriului, schițarea planului, chestionare și exemple (observatori intern și externi, școli etc.);
13/03/2008	Slatina: Derularea grupurilor focus: „Dezvoltare antreprenorială”, „Infrastructură publică”, „Reformă administrativă”;
17/03/2008	București: Stabilirea Liniilor directoare strategice pentru dezvoltare urbană durabilă: Dezvoltarea industrială – propuneri preliminare;
26/03/2008	Slatina: Derularea grupurilor focus: „Evaluarea potențialului de dezvoltare a turismului”, „Tineret, Cultura Sport”, „Muncă, protecție socială și formare profesională”;
27/03/2008	București: Analiza actorilor și a obiectivelor;
21/04/2008	Slatina: Derularea grupului focus: “Calitatea mediului înconjurător”; întâlnire cu liceenii;
21/05/2008	București: Analiza condiției urbane: Atlas – schiță;
27/05/2008	Slatina: Prezentarea rezultatelor preliminare ale analizei în cadrul unei conferințe de presă;
17/06/2008	Slatina: Întâlnire operativă cu experții

30/06/2008

București: Stabilirea celor patru linii directoare strategice pentru regenerarea urbană și comunitară: centrul istoric al orașului; dezvoltare industrială; peisaj; locuințe

07/07/2008

Slatina: Derularea Workshop-ului cu tema *Regenerare urbană și comunitară*: analiza SWOT, propuneri preliminare și exemple de bune practici;

21/07/2008

București: Prezentarea analizei sociologice

25/07/2008

București: Definitivarea liniilor directoare strategice

Planul de lucru și metodologia

Metodologia propusă de GEA Strategy&Consulting și Ecosfera pentru realizarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a municipiului Slatina a inclus următoarele etape:

- a) **Activarea procesului incluziv – ascultarea în teritoriu;**
- b) **Evaluarea strategică a municipiului Slatina;**
- c) **Analiza potențialului de regenerare urbană și comunitară;**
- d) **Realizarea strategiei de dezvoltare durabilă;**
- e) **Realizarea Planului de acțiuni și proiectele prioritare de dezvoltare;**
- f) **Realizarea Transferului de know-how către actorii locali**

a) Activarea procesului incluziv – ascultarea în teritoriu

Această etapă a inclus două componente:

■ *popularizarea:*

Procesul de popularizare a constat în apariții regulate în presa locală, precum și în realizarea unei pagini web dedicate și a unei secțiuni speciale destinate consultării publice.

■ *consultarea publică*

În această fază am inițiat identificarea actorilor și a potențialilor beneficiari ai procesului de dezvoltare locală: reprezentanți ai administrației și -serviciilor publice, asociații profesionale, asociații culturale sau lideri de opinie, reprezentanți ai comunității locale de afaceri. Modul de desfășurare a consultărilor s-a bazat în principal pe interviuri semi-structurate și pe organizarea de întâlniri și discuții cu diferitele grupuri de interes tematic.

Interlocutorii au fost identificați în funcție de obiectivele strategice ale proiectului, în funcție de

rolul lor economic și social, cunoscători ai realităților locale și experți avizați în teritoriu. Am decis utilizarea unor seturi diferite de întrebări, în funcție de persoana sau grupul interviuat, precum și în funcție de tema abordată.

Ca prim rezultat al acestei etape s-a constituit GRUPUL DE LUCRU STRATEGIC și s-a desemnat FACILITATORUL LOCAL, în persoana **Administratorului Public**.

Grupurile focus s-au constituit prin selectarea prealabilă a participanților și pregătirea unui „cadru general de discuții” pentru fiecare temă – respectiv un set general de puncte de discuție care a fost transmis participanților odată cu invitația. Utilizarea acestei abordări mai puțin stricte a urmărit obținerea unui volum cât mai mare de informații și identificarea cât mai multor aspecte specifice.

Următorii pași au inclus, între altele, interviuri ad-hoc cu cetățenii municipiului Slatina, o anchetă sociologică pentru a afla percepția populației asupra managementului urban și asupra direcției de dezvoltare vizate, precum și o serie de întâlniri consultative cu reprezentanții direcțiilor din cadrul Primăriei municipiului Slatina, pentru a valida rezultatele preliminare ale analizei.

b) Evaluarea strategică a municipiului Slatina

Într-o primă fază, această etapă a constat în continuarea procesului de consultare. S-au realizat:

- șapte grupuri-focus, pe teme sectoriale de interes;
- interviuri cu experți din cadrul Primăriei Municipiului Slatina;
- întâlniri cu elevii de liceu din Slatina;
- anchete ad-hoc;
- anchetă sociologică;

Pe baza informațiilor obținute, etapa a doua a constat în realizarea efectivă a analizei socio-economice a municipiului Slatina.

c) Analiza potențialului de regenerare urbană și comunitară

Procesul de evaluare a fost realizat în 2 etape:

- Evaluarea potențialului de regenerare urbană și comunitară a municipiului Slatina s-a desfășurat în paralel cu procesul de evaluare socio-economică a localității. În acest sens s-au realizat o serie de interviuri și un focus grup pe tema situației curente din domeniul amenajării teritoriului;
- Workshop privind Dezvoltarea viziunii de regenerare urbană.

d) Realizarea strategiei de dezvoltare durabilă

e) Realizarea Planului de acțiuni și proiectele prioritare de dezvoltare

f) Transfer de cunoaștere / bune practici către actorii locali

Stabilirea grupului de lucru

Ținând seama de angajamentele asumate în cadrul proiectului privind „Studiul de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Slatina”, precum și de nevoia de a conferi legitimitate și autenticitate rezultatelor studiului, constituirea Grupului de Lucru Strategic a reprezentat o etapă esențială în cadrul Proiectului; având în vedere discuțiile avute cu numeroși reprezentanți ai comunității locale în cadrul întâlnirilor organizate de la demararea proiectului și până la această dată, s-a propus următoarea componență a Grupului de Lucru Strategic:

Președinte:

Darius Vâlcov, Primar Municipiul Slatina

Membri:

1. Minel Prina – Administrator Public, Primăria Municipiului Slatina
2. Ana Anghel – Viceprimar, Primăria Municipiului Slatina
3. Gheorghe Bodescu – Director Direcția generală venituri și cheltuieli, Primăria Municipiului Slatina
4. Gabriela Anton – Arhitect șef, Primăria Municipiului Slatina
5. Cristiana Șerban – Manager public, Direcția Tehnică, Primăria Municipiului Slatina
6. Alin Radu Romeo Anghel – Direcția Cultură – Sport, Primăria Municipiului Slatina
7. Vasilica Pătrașcu - Consiliul Județean Olt
8. Manuela Manolache – Reprezentant local Agenția de Dezvoltare Regională SV- Oltenia
9. Marinela Madam – Autoritatea de Sănătate Publică Olt
10. Cîrloganu Marian Cristinel - Director, Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Olt
11. Gabriela Neagu – Agenția pentru Protecția Mediului Olt
12. Vasile Meda – Asociația pentru Dezvoltare Durabilă Slatina
13. Nicu Durău – ALRO
14. Paul Matiu - Biblioteca Județeană Olt „Ion Minulescu”
15. Dumitru Niculescu – Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală
16. Cătălin Vochiță – Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie
17. Mihaela Ionuș –Pirelli
18. Florin Bobicu – Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară „Oltul”
19. Cristian Bircea – Președinte Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Olt
20. Nicolae Durlă – Oltextur SA
21. Gheorghe Neacșa – SC Imobiliare Consloc SRL
22. Florin Bădescu – Asociația pentru Consiliere Calificare, Recalificare Slatina Sud

Primaria
Slatina

Asistență tehnică

SC GEA Strategy & Consulting SA

Dragoș Pîslaru – Manager General

Emanuel Răuță – Manager Administrație Publică

Alexandru Ruff – Manager Corporate

Elena Botezatu – expert

Dan Hațieganu – expert

Smaranda Gheorghe, Raluca Ivanof, Sorin Adrian Dan

Constantin Gătin - sociolog

Ecosfera S.p.A.

Marco Avarello – expert cheie

Stefano Mussi – Manager Proiecte Sisteme Urbane și Incluziune Socială

Paola Laner – expert

Dario Ferrante, Marzia Legnini, Delia Nicolcea, Stefano Tesoni

Mulțumim echipei Primăriei Slatina, în special domnului Primar Darius Bogdan Vâlcov și domnului Administrator Public Minel Prina pentru colaborarea excelentă și sprijinul constant pe tot parcursul derulării activității!

SECȚIUNEA I – ANALIZA POTENȚIALULUI SOCIO-ECONOMIC ȘI DE DEZVOLTARE URBANĂ

I.1. Introducere

Scopul acestui studiu este de a furniza o analiză a situației socio-economice a municipiului Slatina, precum și a evoluțiilor care au condus la această situație. Analiza continuă demersurile începute prin Agenda Locală 21, validând și completând informațiile cuprinse în acest document; intenția fiind aceea de a continua demersurile Agendei 21.

Studiul examinează informații cantitative, de tipul datelor statistice, dar și informații de tip calitativ, obținute în urma mai multor întâlniri cu reprezentanți ai comunității locale, dezbateri la nivelul autorităților municipale și județene, studii de caz ținând comunitatea locală.

Raportul profilului socio-economic și de dezvoltare urbană este una dintre componentele principale de analiză ce stau la baza procesului de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Slatina.

Această etapă, a doua din cadrul demersului de realizare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă, este concentrată pe analiza situației curente, identificarea nevoilor și a celor mai importante direcții de dezvoltare, precum și pe formularea unei viziuni realiste de dezvoltare a municipiului Slatina. Bazându-ne pe această analiză, faza a treia și a patra – elaborarea Strategiei și a Planului de Acțiuni și consultările publice - vor fi inițiate progresiv.

Conceptul cheie al analizei socio-economice este competitivitatea economică, acesta fiind elementul central în jurul căruia dezvoltarea municipiului Slatina va fi planificată pe termen mediu și lung.

Una dintre provocările în realizarea acestui studiu a fost aceea de a stabili reprezentativitatea analizei municipale în context județean și regional. Deși orașul poate fi considerat o entitate de sine stătătoare, capitală a județului Olt, cel puțin din punct de vedere economic, el nu poate fi privit separat de contextul regional mai larg. Tocmai de aceea, am integrat analiza socio-economică într-un cadru mai larg, plasând orașul în contextul mai cuprinzător al Regiunii de Dezvoltare Sud Vest Oltenia.

O altă provocare a fost aceea de a alege date statistice relevante pentru oraș, deoarece majoritatea informațiilor disponibile se referă în principal la județul Olt și la Regiunea SV Oltenia; cu toate acestea, de câte ori a fost posibil, datele prezentate în analiză reflectă situația din municipiu.

Intenția noastră a fost aceea de a prezenta cât mai obiectiv profilul social și economic actual al municipiului Slatina, prezentând informațiile dobândite și realitatea în termeni neutri; totodată, nu am evitat să interpretăm aceste date, pentru a evidenția posibile relații de cauzalitate și tendințe. În acest sens, ultima secțiune, de concluzii, are rolul de a evidenția aspectele pe care le considerăm cele mai importante și relevante pentru evoluția municipiului Slatina.

Analiza socio-economică se întrepătrunde cu celelalte componente importante în contextul dezvoltării urbane – potențialul de regenerare urbană și creșterea capacității administrative – constituind, împreună, baza pentru fundamentarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Slatina.

I. 2. Slatina în context regional

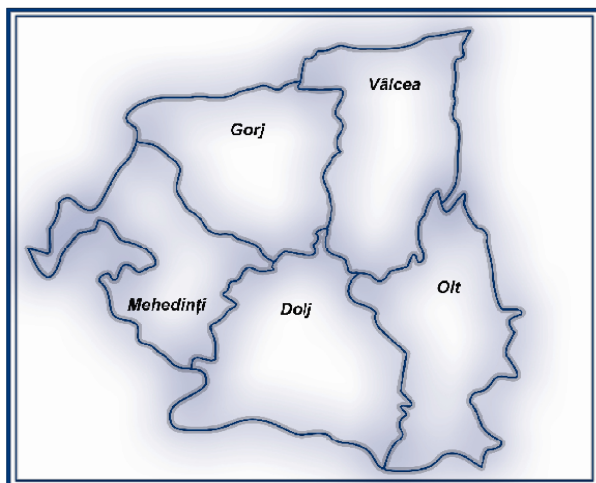

Fig. 2.1. de dezvoltare Regiunea Sud-Vest Oltenia

În ciuda cadrului natural favorabil, a activităților economice variate și potențialului agricol, **Regiunea Sud-Vest Oltenia** nu este o zonă bogată a României. Astfel, în anul 2006, produsul intern brut pe locuitor era cu 17% mai scăzut decât media națională. În evaluarea Comisiei Europene din anul 2007 PIB-ul pe locuitor al regiunii SV Oltenia era de numai 27% din media europeană (1151 euro/locuitor), iar disparitățile continuă să se adâncească, nu numai față de alte regiuni din Europa dar și comparativ cu majoritatea celorlalte regiuni ale României, excepție făcând doar Regiunea NE.

Chiar dacă în prezent asistăm la definirea premiselor unei revigorări ale unor afaceri industriale, cum ar fi preluarea uzinei de automobile de la Craiova de către Ford sau

privatizarea Electroputere Craiova, rata de creștere a economiei regiunii este încă inferioară mediei naționale iar contribuția acesteia la produsul intern brut este mai mică de 10%¹.

Din punct de vedere al dezvoltării urbane, Regiunea Sud-Vest Oltenia este polarizată în jurul a cinci orașe mari: Craiova, Slatina, Târgu-Jiu, Drobeta-Turnu Severin și Râmnicu-Vâlcea, dintre care doar primele două par a tinde către o dezvoltare policentrică².

Conform clasificărilor centrelor urbane din România din cadrul **Conceptului strategic de dezvoltare teritorială România 2007-2030 (CSTR)** municipiul Slatina este definit ca pol regional OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arie Funcțională Urbană (în termeni generali acest lucru se referă la zonele de deplasare către locul de muncă, în cadrul cărora are loc naveta lucrătorilor către locurile de muncă din centrul urban; în acest cadru aria funcțională Slatina ar cuprinde comunele adiacente, putându-se extinde până la limitele administrative ale județului Olt (dacă infrastructura o va permite).

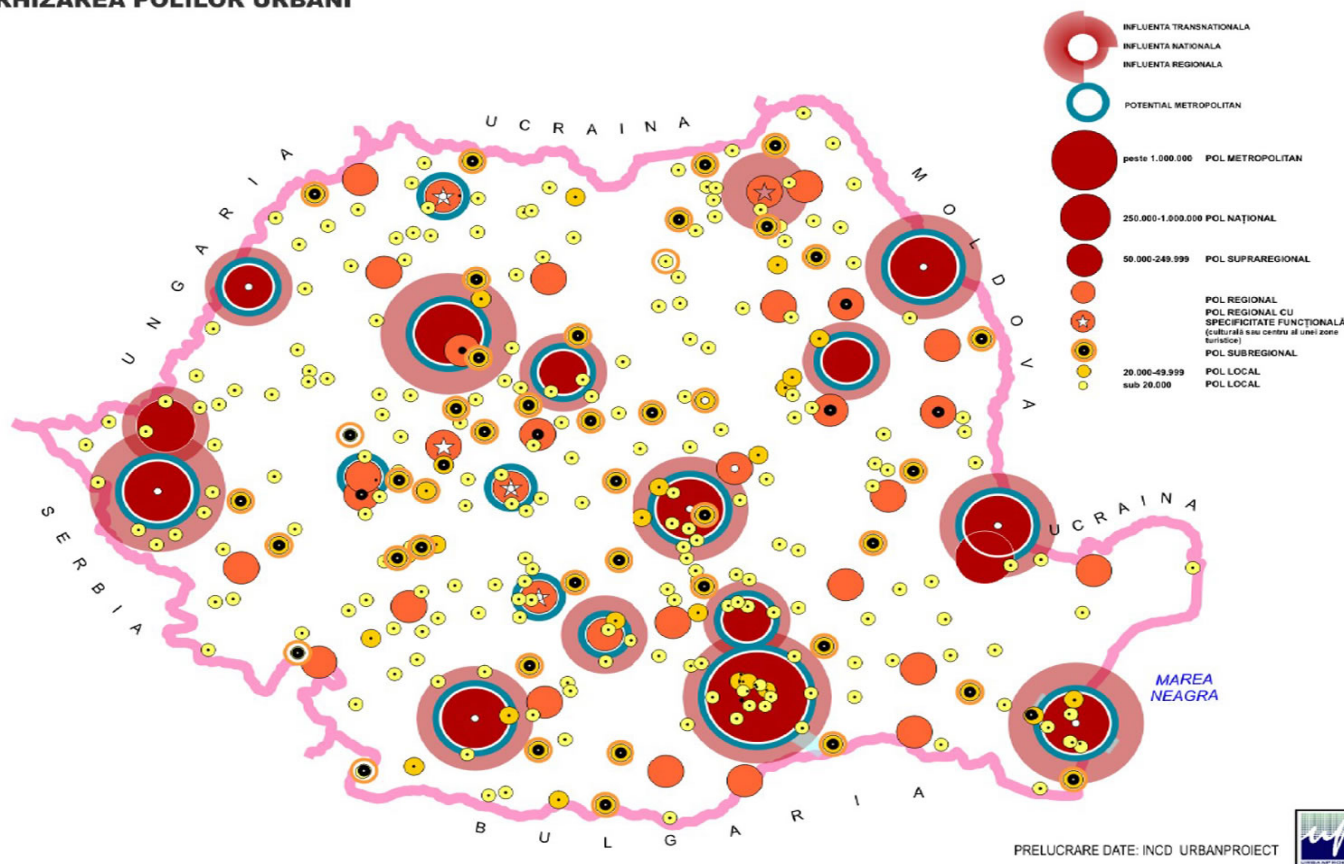
Din punct de vedere al funcțiilor urbane și al potențialului de dezvoltare, Slatina este similară unor orașe ca: Râmnicu Vâlcea, Drobeta Turnu Severin, Târgu-Jiu.

¹ Sursa: *Manual de România*, produs de NewsIn & The Money Chanel, Nr. 1, 2008.

² Studiu GEA 2005.

Fig. 2.2. Definirea Conceptului Strategic de Dezvoltare Spațială - Ierarhizarea polilor urbani

DEFINIREA CONCEPTULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE SPATIALA IERARHIZAREA POLILOR URBANI

În cadrul regiunii Sud-Vest Oltenia, un studiu realizat de GEA în anul 2005 clasifică cele cinci orașe importante după mai multe criterii: mărimea populației, economia (industria), educația, importanța administrativă etc., pentru a determina relevanța teritorială a fiecărui centru urban.

Fig. 2.3. Clasificarea principalelor orașe din regiunea SV Oltenia

Oraș	Populație	Transport	Turism	Industria	Educație	Centru de decizie	Statut administrativ	Scor	Relevanță teritorială
Craiova	3	0	1	1	3	1	2	1,60	Transnațională/națională
Râmnicu Vâlcea	2	0	2	1	0	0	2	1	Regională/locală
Drobeta-Turnu Severin	2	0	1	1	1	0	2	1	Regională/locală
Târgu-Jiu	2	0	1	1	2	0	2	1,15	Regională/locală
Slatina	2	0	1	1	0	1	2	1	Regională/locală

Sursa: GEA, 2005.

În urma analizei, **scorurile individuale obținute de fiecare centru urban permit clasificarea Craiovei ca singurul oraș cu potențial de transformare în pol de creștere pentru întreaga regiune**, acesta reprezentând atât centrul administrativ, de decizie, precum și un important centru universitar. Principalele elemente care distanțează Slatina de Craiova sunt mărimea populației și oferta educațională, Slatina neobținând la nici un criteriu un punctaj superior Craiovei.

Fig. 2.4. Imagine N-V Slatina

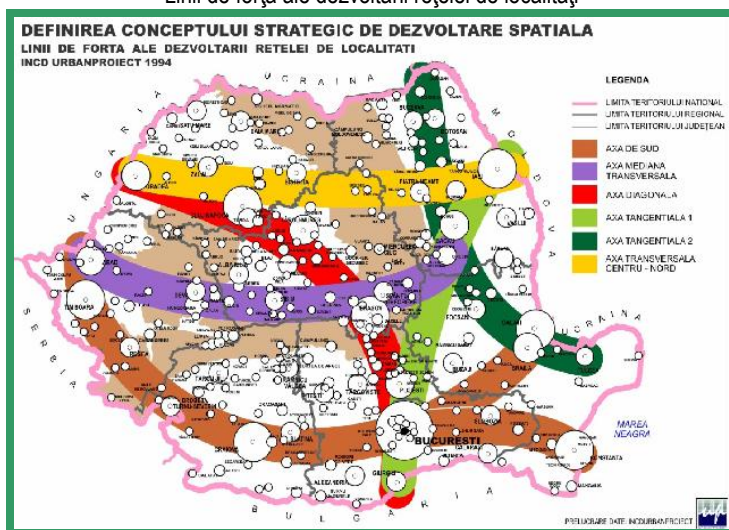
Sursa: www.slatina.org

Din punctul de vedere al dimensiunii teritoriale, Slatina este un oraș reședință de județ de mărime mică în România (80.282 locuitori în 2005, în creștere), fiind comparabil cu Reșița (83.985 locuitori), Bistrița (81.467 locuitori) sau Târgoviște (89.429 locuitori) dar la o diferență mare de Craiova (302.622 locuitori), Ploiești (232.452 locuitori) sau Pitești (168.756 locuitori), localități aflate în proximitate și cu care Slatina aspiră să concureze. Slatina se situează pe locul 31 din 267 de orașe din România³, pe locul 5 din regiunea sud-vest Oltenia (după Craiova, Râmnicu-Vâlcea, Drobeta Turnu - Severin și Târgu Jiu) și pe locul întâi în județul Olt.

³ Conform datelor înregistrate la ultimul recensământ, 2002.

Din punctul de vedere al poziției geografice, Slatina se află, ca și Craiova, pe una dintre liniile de forță ale dezvoltării rețelei de localități, respectiv pe Axa Sud, beneficiind de o conectivitate bună cu restul localităților.

Fig. 2.5. Definirea Conceptului Strategic de Dezvoltare Spațială -
Linii de forță ale dezvoltării rețelei de localități

Slatina este o municipalitate importantă (întrucât centralizează administrația de la nivelul județului Olt) dar în același timp este un centru urban destul de mic, atât ca număr de locuitori, cât și ca suprafață (80.282 locuitori, 53,93 km² suprafață totală, densitatea populației de 1488 locuitori/km²).

Competiția urbană la nivel regional plasează Slatina în concurență cu Craiova, Drobeta Turnu Severin sau Târgu Jiu. Pentru ca Slatina să devină o alternativă la orașele mari aflate în apropiere, trebuie să-și definească o identitate funcțională proprie.

Până acum, din păcate, singura identitate creată și păstrată pentru Slatina este acela de „orașul aluminiului”; prin urmare, prea puțini oameni, în special tineri cu educație superioară, consideră Slatina un loc viabil pentru a locui și pentru a munci deoarece fie nu au auzit nimic despre oraș, fie nu au nici o idee despre ce ar putea să ofere.

Apropierea Slatinei de Craiova a avut mereu un impact în evoluția orașului, fiind un reper de luat în calcul și pentru dezvoltarea sa în viitor. Datorită faptului că accesibilitatea față de drumurile naționale este suficient de bună iar accesul către marile centre universitare se realizează facil, numeroși tineri aleg să plece la studii în Craiova sau București, de cele mai multe ori preferând să părăsească definitiv orașul. Mai mult, dezvoltarea infrastructurii de transport rutier național planificată pentru următoarea perioadă, deși benefică pentru conectivitatea generală a orașului, ar putea avea și un impact negativ, dacă o parte a populației va alege să facă naveta către locuri de muncă din Craiova sau Pitești.

Creșterea numărului locuitorilor, în principal prin atragerea și menținerea tinerilor care locuiesc în Slatina, forța de muncă instruită și calificată, constituie elemente importante în procesul de transformare a Slatinei într-o alternativă viabilă pentru Craiova. Totodată, îmbunătățirea ofertei educaționale prin atragerea unor universități, școli profesionale sau

tehnice este o condiție importantă pentru stabilizarea migrației educaționale sau de muncă. Situația actuală nu oferă condițiile rămânării tinerilor în municipiul Slatina iar atragerea unor universități cu ofertă educațională generalistă este un proces dificil și fără mari șanse de reușită din cauza proximității Bucureștiului sau Craiovei. De aceea, ar putea constitui însă o alternativă orientarea către studii universitare de nișă, adaptate specificului economic al zonei, cu specializări în principal în domeniul tehnic.

Influențe regionale asupra dezvoltării municipiului Slatina

Puncte tari	Oportunități
<ul style="list-style-type: none">- centru administrativ capitală de județ- plasarea pe axa sud de dezvoltare a rețelei de localități- nod de transport rutier, feroviar	<ul style="list-style-type: none">- creșterea conectivității prin intermediul infrastructurii ar putea determina atragerea forței de muncă din localitățile limitrofe- preluarea funcțiunilor industriale ale regiunii prin atragerea investițiilor directe- statutul potențial de „pol urban de dezvoltare”
Puncte slabe	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">- apropierea de Craiova și București- plasarea într-o regiune slab dezvoltată nu favorizează atragerea populației, în special cea tânără	<ul style="list-style-type: none">- din punct de vedere al dezvoltării teritoriale, Craiova este identificat ca „pol național de creștere economică”, în timp ce Slatina nu poate concura acest statut din poziția de „pol urban de dezvoltare”

I. 3. Analiza mediului urban⁴

Analiza mediului urban identifică un număr de elemente cheie pentru realizarea unei imagini actuale asupra teritoriului Slatinei, pentru identificarea resurselor disponibile și potențiale și pentru conturarea unei viziuni clare asupra viitorului.

Pentru prezentarea situației actuale s-a optat pentru o abordare bazată pe elementul vizual, prin diferite hărți care reprezintă teritoriul în straturi tematice singulare. Această metodă este mai mult decât o imagine de ansamblu, fiind utilă pentru aducerea anumitor clarificări asupra modului în care este utilizat teritoriul, pentru a citi și interpreta funcțiunile și vocațiile sale.

Spațiu construit este reprezentat de mediul urban, sol pavat și impermeabil.

1. Nucleul urban – Centrul istoric al orașului, care deține monumentele istorice cele mai vechi, locurile de cult, structurile urbane originale cu valoare istorică și culturală; în Slatina, această zonă are identitatea cea mai puternică, fiind un element de mândrie locală, dar și de dezamăgire datorită stadiului avansat de degradare; în cadrul discuțiilor, necesitatea reabilitării centrului a reieșit ca o prioritate absolută.
2. „Nodul” urban – Spațiu public construit și neconstruit, este totodată centrul contemporan al orașului, structura urbană comercială, unde se întâlnesc oamenii și unde “se întâmplă totu”: piața, piața în aer liber, zonele pietonale, etc.

⁴ Sursele de informații pentru analiza mediului urban al municipiului Slatina sunt: CORINE land cover⁴, Agenda 21, ortofotoplanul, actualizate prin studii directe și analize. Cele mai multe dintre definițiile din legendă sunt extrase din clasele CORINE care clasifică comparativ diferite tipuri de terenuri în Europa la scara 1:100.000.

Primăria
Slatina

3. Serviciile (Spațiile) colective – Construcțiile publice și private, cum sunt: spitalul, școlile și liceele, centrele civice, bisericile, instituțiile publice, bibliotecile, etc. dar și magazinele și centrele comerciale zonale, centrele de agrement, bănci, restaurantele și facilitățile de cazare turistică, etc.
4. Locuințe - Structura cartierelor rezidențiale este moștenire a perioadei comuniste, fiind specifică pentru un oraș industrial. Cartierele sunt destul de bine individualizate în comunitate, fapt reliefat și în prețurile de pe piața imobiliară. Există așa-numitele „zone problemă”, străzi locuite în principal de persoane de etnie romă, unde este absolut necesară inițierea unor programe active de incluziune socială.
5. Unitățile industriale și comerciale - Toate locurile care sunt legate de activități de producție sau manufacturiere, comerț la scară mare: inclusiv spațiile de parcare și zone de manevrare; locurile de producție: depozite, mari centre comerciale, zone industriale și anexe, inclusiv spațiile de parcare și zone de manevrare. În Slatina, industria s-a concentrat în nordul orașului, în partea opusă râului Olt, determinând, de altfel, și extinderea ulterioară a cartierelor de locuit.
6. Haldele - locuri cu risc de poluare și periculoase pentru sănătate, depozite pentru deșeuri, etc..

Spații deschise - Zonele naturale și semi naturale

1. Zone urbane verzi - Zone colective deschise, publice sau private, cu utilități ca: parcuri, locuri de joacă, facilități sportive, etc.
2. Zone agricole: loturi, terenuri, grădini, viță de vie, etc.
3. Păduri și zone semi-naturale: păduri, pajiști, pășuni, etc.
4. Ape

Harta *Spațiu construit* arată în procente diferitele utilizări ale solului în cadrul teritoriului administrativ al Municipiului Slatina.

Prin această schemă se urmărește compararea importanței relative – inclusiv fizică – a diferitelor tipuri de utilizări. Începând de la destinația lor prezentă, această reprezentare ar permite identificarea nevoilor și imaginarea scenariilor sustenabile în viitor.

Suprafața mediului urban în Slatina este de aproximativ 30% din teritoriul total (ilustrat în culoare neagră în harta alăturată). Partea care rămâne reprezintă spațiu deschis, permeabil. Această distribuție reprezintă o proporție teoretică ideală între spațiile permeabile și zonele construite.

În plus, după cum se poate observa, spațiul construit este localizat în funcție de un criteriu limitat: creșterea urbană a urmat un model radio-centric cu mai multe spații deschise care asigură un număr suficient de facilități în aer liber și spațiu verde pentru mediul urban. Râul Olt în partea de est și calea ferată în partea de nord-vest impun limitele spațiale pentru dezvoltarea urbană.

SLATINA - NUCLEU URBAN

SLATINA - NOD URBAN

SLATINA - SERVICII (SPATII) COLECTIVE

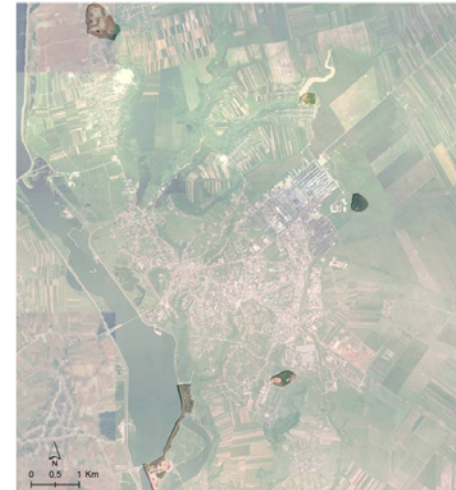
SLATINA - LOCUINTE

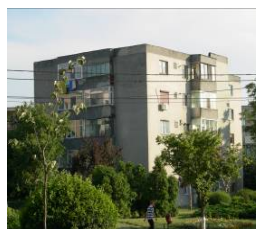
SLATINA - UNITATI INDUSTRIALE

SLATINA - HALDE

LOCUINTE

UNITĂȚI
INDUSTRIALE

HALDE

Principala caracteristică a spațiului deschis este reprezentată de terenul agricol (52% din totalul teritoriului – reprezentat cu galben deschis) care este abandonat într-o mare măsură. Aceasta este o posibilă amenințare a teritoriului (hidrogeologică, peisaj, poluare, etc.), care s-ar putea transforma în oportunitate de luat în considerare în dezvoltarea strategiei orașului.

Procentul de păduri (mai puțin de 10% - verde închis) și cel dedicat zonelor urbane verzi (mai puțin de 2% - verde deschis) este destul de mic și ar trebui îmbunătățit. Un procent similar (circa 10% - galben) corespunde terenului intensiv agricol. Acestea sunt parcele de teren majoritatea private anexate zonelor rezidențiale care par să caracterizeze cele mai vechi așezări urmând un model tipic și un stil de viață asemănător.

Spații Deschise

Spațiu amenajat

Spații urbane verzi

Zone agricole

Teren arabil neîngat

Pășuni

Modele de cultivare complexe

Teren destinat în principal agriculturii

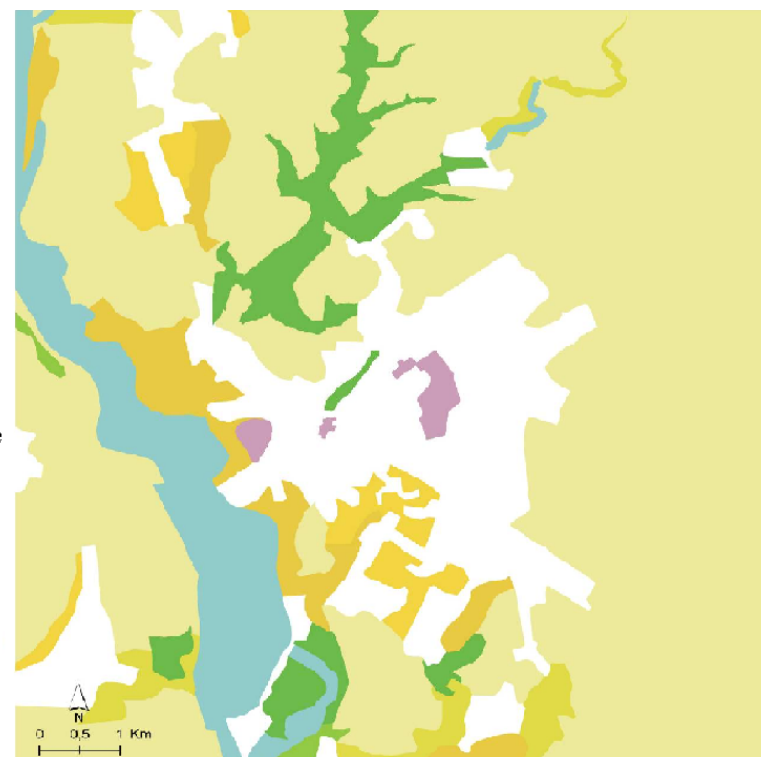
Păduri și zone semi-naturale

Păduri foioase

Asociații de vegetație erbacee și arbuști

Zone de tranziție între zona de pădure și de deal

Ape

SLATINA - ZONE URBANE VERZI

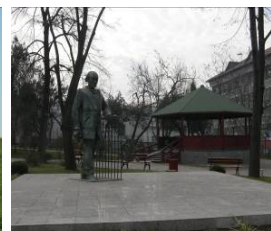
SLATINA - ZONE AGRICOLE

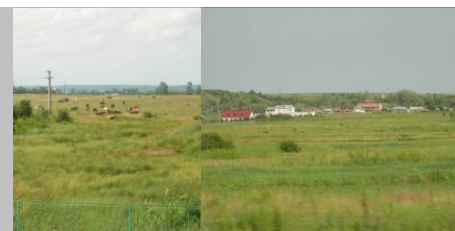
SLATINA - PADURI

ZONE URBANE
VERZI

ZONE
AGRICOLE

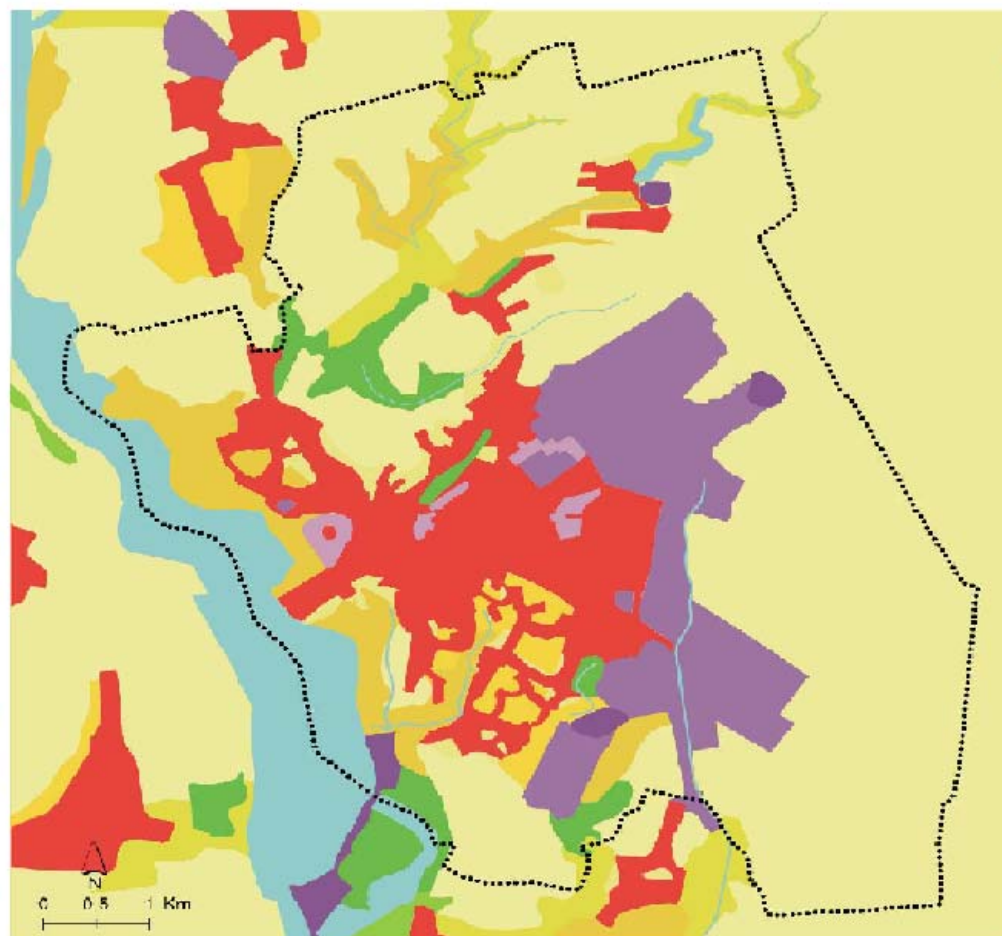
PĂDURI

APE

- Mediul urban
- Unități comerciale sau industriale
- Situri de extracție minerale
- Zone urbane verzi
- Zone agricole**
- Teren arabil neirigat
- Pășuni
- Model cultivare complexă
- Teren în principal ocupat cu
agricultură
- Păduri și zone semi-naturale**
- Păduri foioase
- Arbuști și/sau asociații de vegetație
erbacee
- Ape

Primaria
Slatina

Mediul urban

Zone agricole

Păduri și zone semi-naturale

Ape

I. 4. Competitivitatea economică – concept cheie pentru dezvoltarea Municipiului Slatina

Dezvoltarea și competitivitatea în cadrul „economiei bazate pe cunoaștere” presupune identificarea unor noi oportunități și a unor noi modalități de a răspunde nevoilor existente. Existența unor noi oportunități pentru populație, în special pentru tineri, și pentru mediul de afaceri, va crea un cerc virtuos care va atrage atât forță de muncă de calitate cât și investiții economice cu valoare adăugată mare.

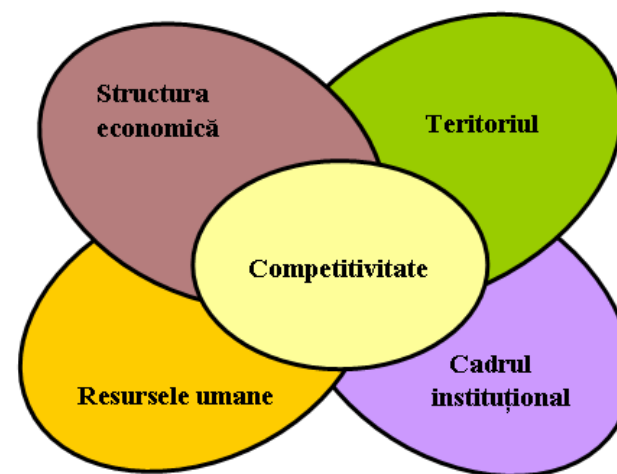
Din fericire, nu este nevoie ca întreaga comunitate să se *reinventeze* și să uite de avantajele competitive tradiționale pentru a avea succes. Utilizând un mix de factori și îmbinând cu grijă tradiția și inovația, se pot crea premisele pentru transformare.

La modul general, competitivitatea unui oraș se referă la capacitatea acestuia de a produce și vinde/oferi o serie de bunuri (produse și servicii) care sunt mai viabile sub raport calitate-preț față de alte bunuri similare, produse de alte orașe. Această definiție este valabilă fie că ne referim la capacitatea unui oraș de a produce un anumit tip de bunuri (de ex. aluminiu, în cazul Slatinei), fie la capacitatea sa de a asigura bunuri publice și servicii de calitate, astfel încât să mențină și să atragă locuitori.

Sintetic, am împărțit factorii determinanți ai competitivității, analizând fiecare categorie în parte din prisma potențialului pe care îl prezintă pentru evoluția viitoare a municipiului Slatina:

1. **Teritoriul** (cadrul natural, poziționarea geografică și resursele),
2. **Structura economică** (sectoare economice, structura și stabilitatea firmelor etc.),
3. **Resursele umane** (populație și piața muncii),
4. **Cadrul instituțional** (administrația publică și capacitatea administrativă).

Fig. I.4.1: Factori determinanți ai competitivității urbane

Sursa: GEA Strategy&Consulting, 2008.

Avantajele competitive ale unui oraș constau într-o combinație de factori și se bazează pe interacțiunea dintre aceștia. Fiind un proces dinamic, progresiv, factorii determinanți ai competitivității unui oraș se modifică în timp, fiind astfel necesară ajustarea și adaptarea permanentă la condițiile „pieței.”

În condițiile în care Slatina „concurează” cu celelalte orașe din România în același cadru instituțional, legislativ, fiscal, stabilit la nivel național, diferența de calitate – avantajul competitiv nu poate proveni decât din specificul local (cadrul natural, istoria etc.) sau din acele caracteristici ce pot fi influențate prin acțiuni directe la nivel local, prin intermediul administrației sau a comunității (servicii publice, facilități, oportunități etc.).

În acest context, rolul autorităților locale este hotărâtor. Până acum, sprijinit fiind și de contextul economic favorabil la nivel național, municipiul Slatina a avut o evoluție bună, concentrând un număr impresionant de investiții străine (Alro, Alprom, Artrom, Pirelli, Altur etc.).

Decizia de investiție a acestor companii s-a bazat în primul rând pe disponibilitatea forței de muncă ieftine și bine calificate sau pe tradiția industrială a zonei, și mai puțin pe alte aspecte legate de celelalte categorii de determinanți.

Problema va fi de acum înainte, pe de o parte, de a dezvolta antreprenoriatul local, în special IMM-urile, și de a atrage și alte investiții, în condițiile în care fenomenul deficitului de forță de muncă este deja evident.

Un clasament al factorilor care determină decizia de investiție, ignorând acei factori care țin de contextul național sau de politicile naționale⁵ (politica fiscală, monetară, cadru legislativ etc.) generează următoarele rezultate:

⁵ Acest clasament a rezultat în urma consultărilor a peste 100 de antreprenori români din mai multe orașe între care Ploiești, Brașov, Constanța, Cluj-Napoca, Timișoara etc., în cadrul unui proiect desfășurat de GEA Strategy&Consulting în luna iunie 2008.

Factori determinanți ai deciziilor de investiție

Factori importanți și foarte importanți	Factori relativ importanți	Factori mai puțin importanți
Disponibilitatea forței de muncă bine pregătite	Costul terenului și al spațiilor construite (clădiri etc.)	Disponibilitatea forței de muncă necalificate
Costul forței de muncă	Proximitatea față de centre universitare	Proximitatea față de piețe
Disponibilitatea mijloacelor de comunicare	Proximitatea față de instituții de cercetare	
Calitatea vieții	Calitatea infrastructurii locale	
	Facilități fiscale	

Sursa: GEA Strategy&Consulting, 2008.

Acești factori constituie tot atâtea posibile priorități, rămânând la alegerea factorilor de decizie locali să acționeze în sensul promovării unuia sau altuia, cu scopul obținerii de avantaje competitive față de alte orașe.

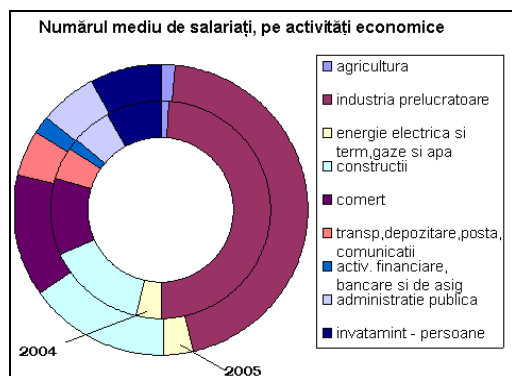
I. 4.1. Structura economică. Stabilitatea și competitivitatea firmelor

Structura economică a municipiului Slatina este consecința tradiției sale industriale. Dacă până în perioada interbelică Slatina era cunoscută doar ca un târg de provincie, industrializarea forțată din anii comunismului a pus „definitiv” eticheta de „oraș industrial – orașul aluminiului” asupra Slatinei.

Perioada de după 1990, șocul tranziției și declinul industriei au pus Slatina într-un con de umbră, iar revigorarea economică din ultimii ani, deși spectaculoasă în comparație cu restul regiunii, nu a reușit să schimbe percepția generală asupra orașului, aceea de localitate de provincie, poluată și fără oportunități. Față de momentul realizării analizei pentru Agenda 21, structura economică a municipiului Slatina nu a cunoscut schimbări semnificative, principalul sector economic fiind în continuare industria prelucrătoare, care concentrează aproximativ 40% din forța de muncă a municipiului pe cele trei platforme principale ale orașului.

Fig. I.4.2: Numărul mediu de salariați pe activități economice, 2004-2005

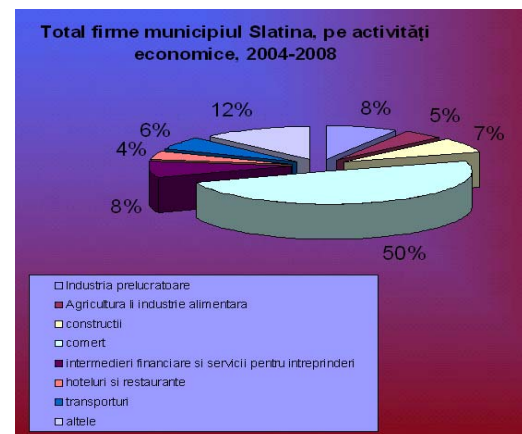
Sursa: Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Olt.

Cu toate acestea, firmele din domeniu reprezintă numai aproximativ 8% din totalul întreprinderilor înregistrate în ultimii patru ani la Oficiul Registrului Comerțului⁶, față de aproximativ 50% în sectorul comerț. Această discrepanță este explicată de criteriul „mărimea

⁶ Toate datele statistice referitoare obținute de la ORC Olt se referă la acele firme care au depus bilanțul contabil.

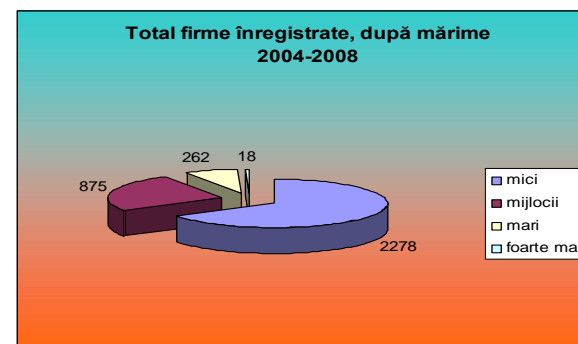
firmelor”: din totalul firmelor înregistrate și care au depus bilanțul, 18 sunt companii foarte mari, dintre care 5 activează în industria metalurgică.

Fig. I.4.3: Evoluția numărului firmelor în funcție de activitatea principală

Sursa: Registrul Comerțului Olt

Fig. I.4.4. Firme înregistrate în Slatina în funcție de dimensiune

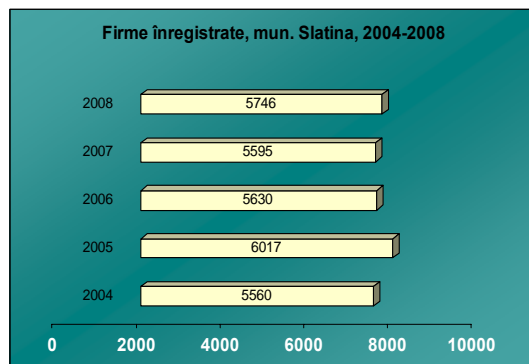
Sursa: Registrul Comerțului Olt

Analizând cifrele, se poate aprecia că sectorul firmelor mici și mijlocii este bine reprezentat la nivelul municipiului Slatina, majoritatea acestora activând în domeniile servicii, comerț și construcții.

Din totalul de 5746 de firme înregistrate în municipiul Slatina în 2008, 4074 nu aveau depus bilanțul la data efectuării acestei analize. De altfel, potrivit aprecierilor Oficiului Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Olt, jumătate din firmele din județ nu își depun bilanțul. Datele care lipsesc din statistica oficială, în speță numărul mic de situații financiare depuse, conduc la concluzia că din punct de vedere al disciplinei financiare, companiile locale nu sunt „educate” să raporteze activitatea. O creștere a educației antreprenoriale și a disciplinei fiscale trebuie promovate în viitor pentru a „scoate din subteran” anumite activități economice.

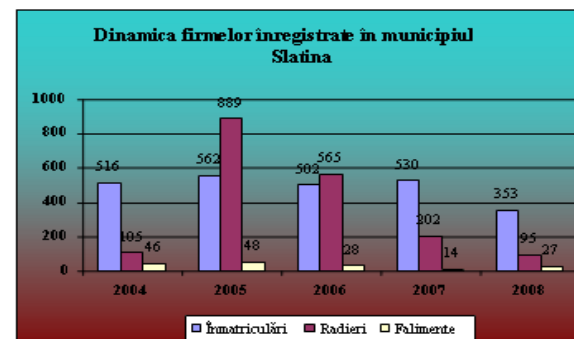
Fig. I.4.5. Evoluția firmelor înregistrate în Slatina, 2004-2008

Sursa: Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Olt

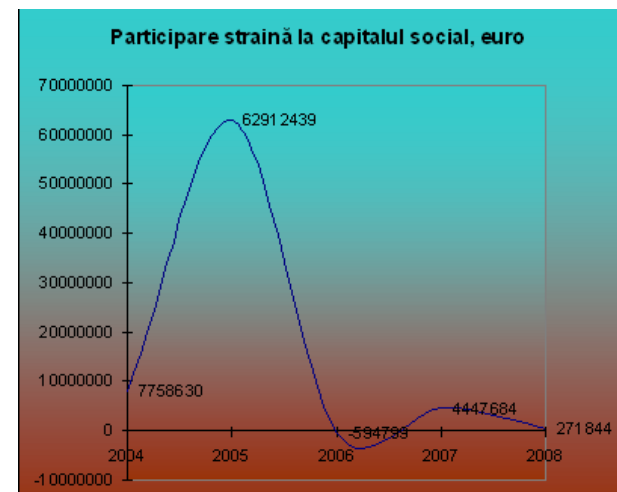
În ceea ce privește dinamica întreprinderilor, se remarcă o constantă a numărului de înmatriculări în ultimii ani (aproximativ 550 pe an) și o scădere a numărului de radieri, de la 889 în 2005, la 353 în luna iunie 2008.

Fig. I.4.6. Dinamica firmelor înregistrate și radiate, 2004-2008

Sursa: Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Olt

Fig. I.4.7. Participare străină la capitalul social (în EUR)

Sursa: Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Olt

Primaria
Slatina

La o primă vedere se poate aprecia că la nivelul municipiului Slatina activitatea economică este dinamică și stabilă, propulsată fiind și de numeroasele investiții străine prezente în localitate. Atât întreprinderile mari, cât și sectorul IMM-urilor sunt bine reprezentate și active, pe fondul contextului economic favorabil de la nivel național.

Pe de altă parte, dincolo de interpretarea datelor statistice existente, analiza de tip calitativ desfășurată în perioada martie-iulie în Slatina a relevat următoarele aspecte, aspecte care oferă o imagine reală generată de discuțiile cu companiile municipiului Slatina:

1. Investițiile străine atrase până în prezent constituie motorul dezvoltării în Slatina; un lucru important de remarcat este faptul că investițiile străine realizate la nivelul municipiului s-au realizat fără a beneficia de subvenții sau stimulente la nivel local, fapt ce denotă o atractivitate intrinsecă bună a zonei. Motivele care au determinat efectuarea marilor investiții în Slatina țin de tradiția economică a orașului, de existența infrastructurii de producție și a forței de muncă ieftine;
2. Unul dintre aspectele pozitive legate de prezența investitorilor străini este intenția declarată a acestora de a-și mări capacitatea de producție în perioada următoare; acest fapt este deosebit de relevant, întrucât marile companii (Alro, Pirelli) ar putea deveni centre de formare ale unor clustere industriale o dată cu integrarea serviciilor existente în amonte și aval de industria creată. De altfel, considerăm că se poate vorbi de un astfel de cluster incipient format în jurul ALRO, în materie de prelucrarea aluminiului, realizarea matrițelor și profilelor. Realizarea unor nuclee de creștere industrială poate fi completată și de creșterea unei zone de dezvoltare a industriilor automotive.

3. Din punctul de vedere al asociativității și organizării mediului de afaceri în organizații și asociații formale, nu se poate vorbi despre o „comunitate de afaceri” în adevăratul sens al cuvântului, firmele mari preferând să negocieze, datorită capacității lor, pe cont propriu cu administrația. Dacă această situație nu este atât de importantă pentru companiile mari, în cazul IMM-urilor lipsa unei coordonări și a reprezentativității poate fi considerată o deficiență majoră, întrucât conduce la o disoluție a puterii de negociere, care împiedică obținerea de facilități. În prezent, nu există un cadru formal de dialog între administrație și comunitatea de afaceri.
4. Investițiile productive sunt destul de reduse, majoritatea IMM-urilor activând în domeniul comerțului și construcțiilor, încurajate și de creșterea acestor sectoare la nivel național. Acest aspect crește gradul de vulnerabilitate al firmelor mici și mijlocii din Slatina.
5. Lipsa de coordonare și slaba capacitate antreprenorială, dublate de lipsa de informare a firmelor cu privire la oportunitățile existente pe piață sau la posibilitățile de finanțare naționale, dar mai ales în ceea ce privește domeniul finanțărilor nerambursabile prin fonduri structurale, duce la o dezvoltare suboptimală a firmelor mici și mijlocii.
6. Firmele mari se implică activ în proiecte sociale, ceea ce poate constitui un sprijin pentru revitalizarea municipiului.
7. Odată cu dezvoltarea imobiliară, se remarcă o extindere a zonelor rezidențiale către zonele industriale, ceea ce va impune crearea unei noi viziuni asupra acestor spații, în sensul recreării cordoanelor de verdeață și reducerii poluării.

Influența factorilor economici asupra dezvoltării Municipiului Slatina

Puncte tari	Oportunități
<ul style="list-style-type: none">- investiții străine directe însemnate, în domenii în care relocalizarea este costisitoare și dificil de influențat;- tradiție în domeniul industriei prelucrătoare, în special metalurgice;- nod de transport rutier și feroviar;- trendul economic pozitiv;- nivelul scăzut al șomajului;- forța de muncă disponibilă;- posibilitatea de producere a energiei la nivel local;- furnizarea de către marile companii de cursuri formare pentru angajați.	<ul style="list-style-type: none">- crearea unui cluster industrial poate determina atragerea de noi investiții;- tradiția economică și specializarea pot constitui premisele pentru trecerea la tehnologii înalte, la activități industriale cu valoare adăugată mare – economia bazată pe cunoaștere;- fondurile structurale pot constitui un factor determinant în dezvoltarea antreprenoriatului și IMM-urilor;- crearea unui cadru de dialog între administrație și mediul de afaceri va conduce la o dezvoltare coordonată, sprijinită prin efortul public – crearea unui consiliu mixt între administrație și mediul de afaceri ar putea fi o soluție de compromis.

Puncte slabe	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">- dependența de industrie și insuficienta dezvoltare a serviciilor;- sectorul IMM-urilor are o dezvoltare bazată pe comerț și construcții și nu pe investiții productive;- insuficientă coordonare în sectorul IMM și lipsa unui cadru de dialog cu administrația;- lipsa acțiunilor administrației de sprijinire a antreprenoriatului, în special a sectorului IMM;- lipsa interesului firmelor mici și mijlocii față de oportunitățile existente, în special față de fondurile structurale.- piața haotică coordonată prin reguli incerte;- poluarea industrială ridicată, poluarea fonică;- zonele de producție industrială aflate în imediată apropiere a zonelor rezidențiale, zonele neadecvate de depozitare a deșeurilor;- accesibilitatea, sistemul rutier.	<ul style="list-style-type: none">- lipsa de coordonare și dialog în sectorul întreprinderilor mici și mijlocii;- o eventuală recesiune a sectorului imobiliar, ale cărei premise deja există, ar avea un impact negativ asupra economiei locale;- competiția pentru accesarea de fonduri structurale cu alte localități din regiune, localități mai bine pregătite din punct de vedere administrativ.

În luarea unei decizii privind strategia de dezvoltare economică, ideală ar fi utilizarea unor modele de referință și bune practici din alte localități similare, analizarea strategiilor de dezvoltare ale altor orașe cu potențial economic asemănător, în vederea constituirii de parteneriate strategice care ar putea fi transpuse la nivelul municipiului Slatina.

I. 4.2. Resursele umane - demografie și piața muncii

Importanța dezvoltării unui capital uman de calitate, precum și atragerii unei forțe de muncă bine pregătite pornește de la ideea că există o legătură intrinsecă între dezvoltarea forței de muncă și evoluția economică, bazată pe faptul că activitatea economică depinde în mare măsură de nivelul de calificare și de cunoștințele angajaților. Pentru ca o regiune (în acest caz municipiul Slatina) să se mențină competitivă și să se dezvolte, este neapărat necesar să-și cunoască oportunitățile și provocările și să acționeze în consecință pentru a face față cererii din ce în ce mai mari de forță de muncă bine pregătită și calificată. Ținând seama de aceste lucruri, cheștiunea forței de muncă trebuie abordată atât ca cerere (activitatea economică, firmele prezente în zonă) cât și ca ofertă (populația). Totodată, o abordare cantitativă nu este suficientă, trebuind să fie luate în considerare și alte aspecte, cum ar fi: calitatea forței de muncă disponibile (nivelul de educație și pregătirea profesională), gradul de protecție socială și implicarea companiilor în societate (responsabilitate socială).

Din punct de vedere demografic, considerăm relevante următoarele aspecte:

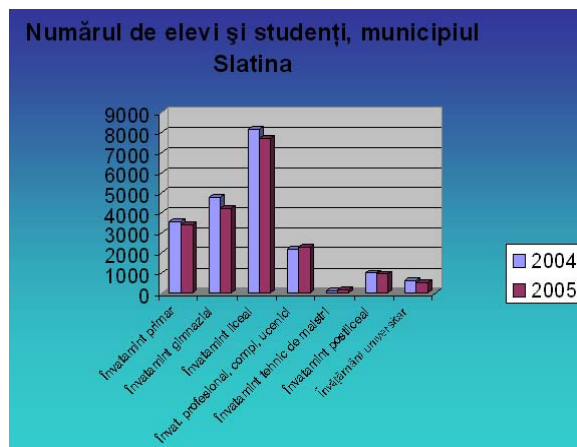
1. Slatina este un oraș cu o populație în creștere, cu spor natural pozitiv; pe de altă parte, soldul migrator este în defavoarea Slatinei, numărul persoanelor care părăsesc orașul fiind mai mare decât al celor care se stabilesc aici (cifrele înregistrate stabileau

în 2005 o diferență de aproximativ 400 persoane dar statisticile nu iau în calcul migrația în scop de muncă, fenomen destul de răspândit în Slatina. Astfel, avem motive să considerăm că numărul de persoane plecate din municipiu, chiar și temporar, este mult mai mare; și mai grav încă, majoritatea celor plecați sunt din categoria populației active, adesea persoane bine calificate).

2. Analizând situația persoanelor înscrise în sistemul de învățământ, cea mai mare parte este reprezentată de liceeni (7691 persoane). Nefiind un centru universitar, numărul studenților înregistrați este destul de mic (522 în 2005)⁷, iar specializările oferite sunt limitate, în general în domeniul economic, fără legătură directă cu cererea de pe piața locală a muncii. La fel de redus este numărul de persoane înscrise în învățământul profesional, complementar, de ucenici sau în învățământul tehnic de maiștri, în ciuda faptului că cererea pentru astfel de calificări este foarte ridicată.
3. Mărimea populației este un factor important și trebuie luat în considerare având în vedere faptul că de dinamica acesteia depinde în mare măsură influența orașului în plan regional dar și percepția și așteptările vizavi de ceea ce oferă sau reprezintă orașul. Dacă Slatina dorește să-și mărească influența în plan regional, sunt necesare măsuri active de atragere a tinerilor și de creștere ofertei educaționale, atât cantitativ, cât și calitativ.

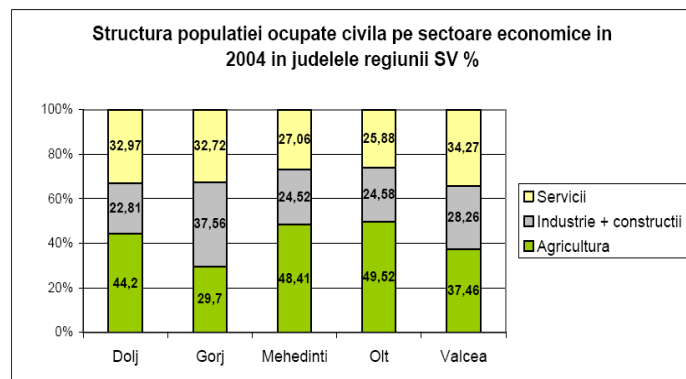
⁷ Datele colectate de la Institutul Național de Statistică se referă numai la studenții înscriși în sistemul public, al universităților de stat

Fig. I.4.8. Numărul de elevi și studenți din municipiul Slatina

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Olt

Fig. I.4.9. Structura populației

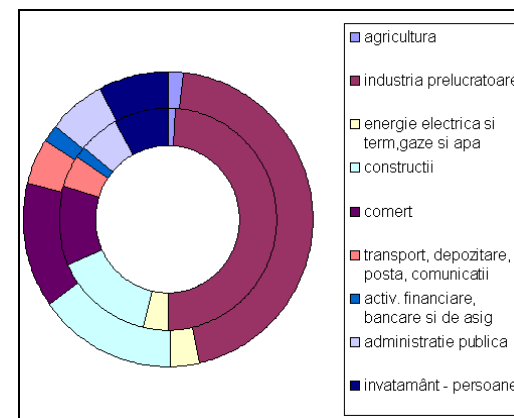

Sursa : Statistica Teritorială, 2006

Orașul este unul preponderent industrial, din totalul de 32.125 de salariați (2005), 12.555 (39,5%) erau angajați în industrie, dintre care 11.704 în industria prelucrătoare (9000 persoane în industria metalurgică, peste 2500 în industria chimică, inclusiv producerea de cauciuc) și aproximativ 3000 de persoane în construcții.

Datorită dezvoltării industriei, municipiul Slatina are o situație privilegiată în județul Olt și în întreaga regiune, unde aproape jumătate din populație este ocupată în agricultura de subzistență.

Fig. I.4.10. Numărul mediu de salariați, pe activități economice

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Olt

Nivelul șomajului în Slatina este sub 3%, existând chiar probleme cu înlocuirea forței de muncă bine pregătite aflate în prag de pensionare și cu atragerea angajaților pentru ocuparea locurilor de muncă nou create. O parte a acestei probleme provine din faptul că structura industrială nu se găsește reflectată în cadrul pregătirii din sistemul de învățământ, nici măcar la nivelul curriculei școlare. Deficiențele sunt însă agravate de lipsa dotărilor din școli și licee, acest

aspect fiind de altfel evidențiat ca principala amenințare în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane în viitorul apropiat.

Deși situația nu este atât de evidentă în prezent, în următorii ani va fi din ce în ce mai clar faptul că Municipiul Slatina nu are suficientă forță de muncă instruită și calificată pentru a face față cererii. De aceea, atragerea și menținerea tinerilor, în special a celor cu studii superioare, trebuie să devină o prioritate. În acest context, percepția publică negativă în ceea ce privește sistemul de educație, viața socială și culturală și oportunitățile existente sunt factori care îngreunează atragerea și menținerea tinerilor în oraș.

În aceste condiții, este necesară întărirea legăturilor între autoritățile publice locale, firme și instituțiile de învățământ, pentru stabilirea direcțiilor prioritare de acțiune și utilizarea eficientă a resurselor materiale, umane și financiare disponibile. Având în vedere posibilitatea finanțării activităților de formare din fonduri europene, rolul Primăriei poate fi cu atât mai important cu cât aceasta deține experiență în elaborarea cererilor de finanțare și implementarea proiectelor și poate, prin lege, să asigure cofinanțarea.

La nivelul municipiului Slatina dar și al județului Olt, cel mai important furnizor de pregătire profesională este Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă, ale cărei programe de instruire se axează pe acoperirea deficitului de competențe în rândul populației șomere. Al doilea furnizor de formare important este Camera de Comerț și Industrie Olt, prin Școala Română de Afaceri, care asigură servicii de la formarea inițială la cursuri post-universitare, în parteneriat cu unele universități din București. Există și furnizori privați de formare, cu o ofertă destul de vastă și cu o activitate destul de intensă.

Mobilitatea forței de muncă este de asemenea ridicată, la sfârșitul anului 2006 existând un număr de 8-9000 de persoane care își căutau un loc de muncă, dintre aceștia majoritatea fiind deja angajați. Cu toate acestea, nu există o bursă privată a locurilor de muncă.

Cea mai mare deficiență rămâne însă faptul că orașul Slatina nu este considerat un loc atractiv pentru a locui și pentru a munci, fapt care încurajează plecarea tinerilor. Prin urmare, este necesară o schimbare a imaginii orașului mai întâi în ochii propriilor locuitori.

I. 4.3. Cadrul instituțional - capacitatea administrativă și financiară

Aspectele instituționale au un rol important în procesele de dezvoltare urbană. Cazul Slatinei nu face excepție. Problemele identificate variază mult, de la definirea adecvată a competențelor și până la capacitatea efectivă de implementare. (vezi și **Anexa 4, raportul sociologic**)

Inițiativa în cadrul procesului de dezvoltare al municipiului este deținută de Primăria Slatina, așa cum este de altfel normal conform, atribuțiilor acestei instituții. Primăria acoperă în mare funcțiunile necesare pentru dezvoltarea orașului și generează un număr important de noi idei și proiecte apreciate de public.

Primăria Slatina

Puncte tari	Oportunități
<ul style="list-style-type: none"> - Inițiativă și responsabilitate - Proiecte deja implementate apreciate de cetățeni - Proiecte în derulare confirmate electoral de o largă majoritate a populației - Deschidere și consultare cu cetățenii (sondaje, audiențe, comunicare directă) 	<ul style="list-style-type: none"> - Folosirea fondurilor structurale pentru dezvoltarea de proiecte la nivelul municipiului (POR, POS DRU etc.) - Emiterea de obligațiuni municipale ca alternativă mai ieftină pentru finanțarea proiectelor de investiții pe termen mediu și lung

Puncte slabe	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">- Lipsa personalului dedicat procesului de dezvoltare în ansamblul său, care să sprijine primarul și în dezvoltarea strategică a municipiului;- Dificultatea de a atrage și menține personal de elita în cadrul Primăriei din cauza grilei de salarizare;- Inexistența unui cadru coerent de sprijinire a societății civile printr-un buget dedicat, ce ar încuraja o competiție de proiecte transparentă;	<ul style="list-style-type: none">- Pericol de derapaj, care oricum poate afecta bugetul în condițiile unei conjuncturi economice mai puțin favorabile

Analiza SWOT de mai sus a rezultat în urma interviurilor cu diverse departamente ale Primăriei, în cadrul grupurilor focus efectuate și în urma analizei sociologice (Anexa 4). Se observă că, spre deosebire de multe alte administrații publice din România, unde problema principală este dinamismul și dedicarea spre cetățeni și conceperea de proiecte de dezvoltare, în cazul Slatinei Primăria este energetică și proactivă.

Totuși, pentru ca o strategie de dezvoltare să poată avea succes, este nevoie de un personal dedicat care să poată asista factorii de decizie și implementa documentele strategice ce vor fi în final aprobate de Consiliul Local.

Cum administrația publică în general, și Primăria Slatina în particular, nu pot oferi motivații salariale suficient de înalte datorită grilei de salarizare a angajaților bugetari, o soluție inspirată din bunele practici internaționale ar putea fi crearea unei Agenții de Dezvoltare a Municipiului Slatina, ca o fundație înființată de Primărie. În timp, fundația ar putea dobândi statutul de utilitate publică. Crearea unei astfel de fundații ar putea strânge și relațiile cu societatea civilă / sectorul ONG. Fundația ar putea administra un fond dedicat prin decizie a Consiliului Local, sub tutela

Primăriei, destinat acțiunilor din cadrul strategiei de dezvoltare. Astfel, s-ar putea alocă prin competiție de proiecte fonduri pentru ONG-urile locale ce ar dori să contribuie prin eforturile lor la atingerea obiectivelor strategice ale municipiului.

Agentia de Dezvoltare ar putea completa sau chiar substitui actualul departament de integrare europeană din cadrul Primăriei, preluând spre exemplu activitatea de pregătire de proiecte pentru finanțare prin intermediul Politicii de Coeziune a UE (fonduri FEDR).

În ceea ce privește capacitatea financiară a Primăriei, trebuie menținută sub control ponderea serviciului împrumuturilor în totalul veniturilor, pentru a se evita ajungerea într-o situație de dificultate. În dinamică, în condițiile unei conjuncturi favorabile a activității economice, veniturile pot crește în continuare, iar împrumutul actual ar putea fi total sau parțial rambursat printr-o emisiune mult mai convenabilă de obligațiuni municipale, care ar putea fi destinată finanțării / co-finanțării proiectelor propuse prin strategie.

În afara Primăriei și a Consiliului Local, există o serie întreagă de alte instituții cu implicații asupra procesului de dezvoltare la nivelul Municipiului Slatina. Instituții precum Consiliul Județean, AJOFM, ADR-SV, regii ce gestionează servicii și utilități publice, ministere, primăriile din localitățile învecinate, toate contribuie în diferite aspecte ale dezvoltării municipiului.

În mod normal, ar trebui să existe o deplină concordanță între planurile locale de dezvoltare și cele județene, regionale sau naționale. Din păcate, în România în general acest capitol este unul deficitar, și nu de rare ori se constată contradicții sau lipsa de comunicare.

Tensiunile cele mai evidente au existat între Primărie și Consiliul Județean, fiind acum pe cale de rezolvare. Oricum, în condițiile în care Slatina generează aproape două treimi din activitatea economică a județului, este clar că între Primărie și CJ Olt ar trebui să existe o relație funcțională.

Primaria
Slatina

I. 4.4. Teritoriul

Teritoriul ca punct de plecare

În Slatina, o transformare radicală a parametrilor fizici și funcționali a mai avut loc deja, prin trecerea de la producția agricolă la cea de tip industrial. Orașul este o imagine vie a transformărilor prin care a trecut, fiecare schimbare lăsând urme asupra sa. Ceea ce este generic numit "centrul urban", este în fapt zona veche a orașului, recunoscută ca patrimoniu cultural și având o importanță deosebită pentru viața colectivității (în acest spațiu sunt reunite sediile primăriei, poliției, câteva școli și chiar piața alimentară). Extinderea periferiei, strâns legată de dezvoltarea industrială, a determinat rarefierea populației și apariția orașului contemporan ("hub" urban). Acestea sunt doar câteva din structurile, complet diferite, care pot fi întâlnite, la traversarea orașului dinspre râu spre zonele agricole și apoi spre extinsa zonă rezidențială. Topografia abruptă și asimetrică a orașului contribuie la separarea și mai adâncă a diferitelor tipuri de așezări urbane.

Resursele teritoriului

În fața unei situații atât de complexe, este necesară trasarea clară a coordonatelor de reorganizare a spațiului, pornind evident de la resursele teritoriale, ca punct critic.

Patrimoniu istoric și cultural: centrul vechi al orașului, spațiile care adăpostesc memoria și identitatea colectivității (biserici, mănăstiri).

Rolul patrimoniului cultural este de a adăposti spiritul comunității și de a aduce oamenii împreună. Această moștenire influențează calitatea și funcționarea comunității, păstrează societatea civilă și memoria orașului. Reabilitarea clădirilor vechi este absolut vitală atât pentru

revitalizarea și îmbunătățirea imaginii orașului, cât și pentru recuperarea structurii urbane, creșterea accesibilității și diversității.

Puncte slabe: clădirile abandonate sau în degradare, locuitorii (număr redus sau vârstă ridicată), numărul mic de facilități turistice și de petrecere a timpului liber, accesibilitatea redusă, lipsa de resurse financiare și umane pentru a promova evenimente sau a susține reabilitarea arhitecturală, participarea/implicarea redusă a mediului de afaceri local.

Puncte tari: valorile culturale și istorice, structura urbană, facilitățile colective, birourile private, piața, navetiștii, oamenii de afaceri, inițierea procesului de reînnoire, evenimentele culturale, clasificarea monumentelor și clădirilor vechi, serviciul de transport pentru turiști, funcția de reședință de județ a orașului Slatina.

Spațiul public: partea teritoriului urban accesibilă tuturor

Spațiile colective (private sau publice) sunt mai mult decât simple spații publice (ca proprietate publică), sunt spațiile în care viața se desfășoară zi de zi. În mod similar, spațiile publice sunt folosite pentru activități private și spațiile private permit o folosire colectivă. În orașele contemporane, spațiile publice nu mai sunt în mod obligatoriu localizate în interiorul orașului, ci sunt răspândite de-a lungul rețelilor de locuire și comunicare, devenind deseori spații de tranziție. Acesta este un aspect negativ pentru că spațiul public își pierde astfel importanța socială, în contextul incluziunii diferitelor grupuri sociale.

Proprietăți publice: zone neutilizate sau degradate, neglijate sau abandonate, goluri urbane, spații interstițiale care pot transformate pentru a deveni un model pentru evoluția viitoare a orașului.

Puncte slabe: separarea de centrul vechi al orașului, lipsa facilităților de petrecere a timpului liber și relaxare, topografia neregulată, percepția orașului Slatina ca un spațiu industrial, de tranzit, singurele spații de petrecere a timpului liber sunt private sau prea scumpe, deficiențele iluminatului public, lipsa unui drum central, insuficiența transportului urban mai ales în centru,

Primăria
Slatina

deficiența legăturii cu periferia, inexistența unei universități care să atragă populația tânără din împrejurimi, lipsa unor spații culturale care să permită stimularea creativității locale, lipsa fondurilor locale.

Puncte tari: facilitățile comune, spațiile deschise, calitatea și atractivitatea spațiilor publice, zonele comerciale și piețele, existența pădurilor, a lacurilor și a unui râu perfecte pentru dezvoltarea unor spații de petrecere a timpului liber, proiectele Municipality (teatru, cinema, piscină olimpică), spațiile sportive școlare bune, echipele sportive locale cu rezultate bune la nivel național și internațional, politica de reorganizare și reabilitare locală, de îmbunătățire a imaginii locale, prezența navetiștilor și a utilizatorilor orașului, a oamenilor de afaceri, transportul public (autobuz și tren) renovat recent.

Peisajul și patrimoniul natural: reprezintă configurația teritoriului, manifestarea sistemului geografic, produsul unui mediu specific, pe care cultura, tradiția și economia au acționat. Este în același timp o sinteză interpretativă a istoriei, a orașului și a locuitorilor. Din contră însă nu este un concept static, ci este un sistem complex care evoluează și se adaptează continuu. De aceea patrimoniul natural trebuie protejat și apărut. Ideea că peisajul este un element imposibil de atins, care opune rezistență schimbării trebuie înlăturată. Dezvoltarea trebuie să ia în considerare nu doar o strategie defensivă, de protecție a mediului, ci o strategie activă, capabilă de schimbare între teritoriu și oraș, utilizări și utilizatori.

Viziunea strategică asupra viitorului orașului trebuie să țină cont de dezvoltarea industriei divertismentului și de competiția care se naște între orașe. Peisajul rural înconjurător, situat între râul Olt și pădure, este în mod special înzestrat pentru dezvoltarea acestui tip de activități, mai ales că un centru urban plin de viață se găsește atât de aproape.

Puncte slabe: poluarea industrială, abandonarea tradiției rurale și a terenurilor, lipsa accesibilității, lipsa spațiilor de recreere, proprietățile agricole fragmentate, depozitarea deșeurilor neconformă cerințelor de mediu în vigoare.

Puncte tari: resursele naturale în apropierea orașului, râul Olt și Dealul Grădiște, tradițiile rurale, facilitățile publice și de petrecere a timpului liber, școlile cu specific agricol, participarea elevilor și studenților de la școlile agricole la reabilitarea spațiilor verzi, serele publice, procesul continuu de înnoire a orașului.

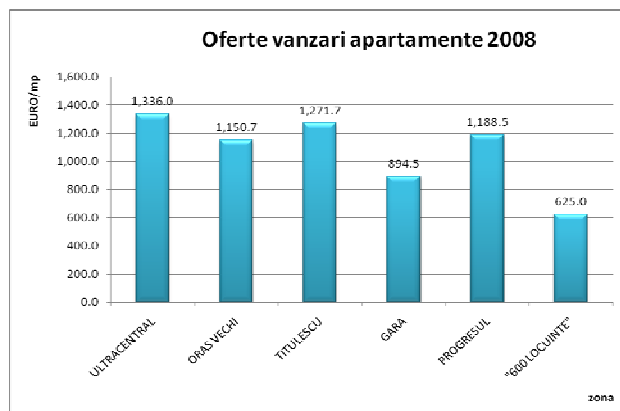
Dezvoltare imobiliară

Datele corespunzătoare anului 2005 indică un număr de 28644 unități locative existente în Slatina, dintre care 898 aflate în proprietate publică, iar restul de 27746 realizate din fonduri private. Acestea totalizau o suprafață locuibilă de 1049072 mp (25546 mp public față de 1023526 mp privat). Acestea nu cunosc evoluții semnificative față de anul precedent, când au fost înregistrate 28608 unități locative (din fonduri publice și private), creșterea per total fiind de 36 locuințe.

În ceea ce privește locuințele construite în anul 2005, numărul acestora se ridică la 65, dintre care 40 din fonduri publice, față de cele 76 finalizate în anul 2004, 46 dintre acestea prin fonduri publice

O inițiativă recentă a Primăriei Slatina constă în realizarea unui ansamblu rezidențial în zona Crișan, termenul estimat de finalizare a lucrărilor fiind sfârșitul anului 2008. Complexul rezidențial cuprinde nouă blocuri de tip P+5+M, totalizând 600 de unități locative (garsoniere, apartamente cu două și trei camere). Nivelurile de preț sunt configurate astfel: 60000–80000 RON (16400–22000 euro) pentru garsoniere, 85000–120000 RON (23000–33000 euro) pentru apartamente de două camere și 160000–165000 RON (43800–45200 euro) pentru apartamente de trei camere.

Fig. I.4.11. – Oferta de vânzare de apartamente în Slatina, în funcție de zonă (euro/mp)

Sursa: Studiu Gea Strategy&Consulting 2008

După cum ilustrează graficul alăturat, aceste prețuri sunt sensibil mai scăzute comparativ cu nivelul pieței, noile imobile fiind destinate categoriilor de populație cu venituri reduse, în special tinerilor. Cu toate acestea, trebuie menționat că prețurile au crescut față de nivelul anunțat inițial și încă nu s-au stabilizat.

Valori medii se regăsesc, de exemplu, în zona Gării, unde apartamentele de două camere se află pe piață la prețuri de aproximativ 35000 - 45000 euro, iar cele de trei camere la 50000-70000 euro.

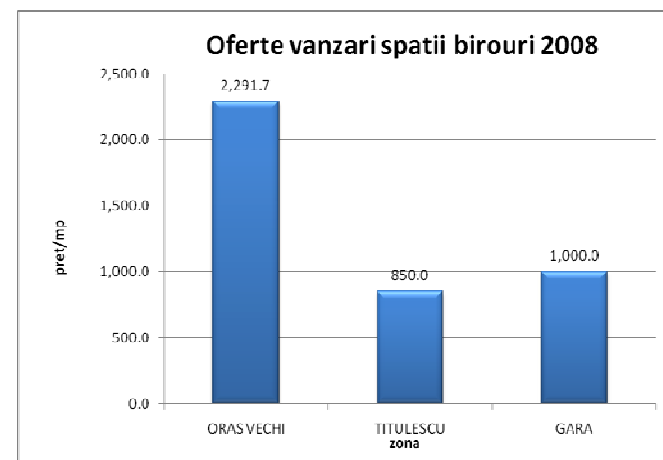
Oferta existentă în zonele centrale și ultracentrale precum bulevardul Nicolae Titulescu sau strada Primăverii se adresează categoriilor de populație cu venituri ridicate, apartamentele de

două camere fiind evaluate la 65-70000 euro, iar cele de trei camere atingând niveluri de 100000-160000 euro.

În privința tranzacțiilor cu **terenuri**, cele aflate intravilan, în zonele limitrofe, se vând în medie cu 30-40 Euro/mp, prețurile variind între 10 și 70 Euro/mp. Prețurile sunt semnificativ mai scăzute pentru spațiile din extravilan, fiind în medie de 10-15 Euro/mp. La polul opus se situează terenurile din zonele (ultra)centrale, care se află pe piață la prețuri de 120-150 Euro/mp, putând atinge în anumite cazuri valori de 400 sau chiar 800 Euro/mp.

Spațiile pentru birouri se vând în medie cu 1500 euro/mp, dintre zonele foarte apreciate pot fi menționate bulevardul Titulescu, Gara sau orașul vechi. În zona veche – fiind predominantă de imobile de tip vilă – spațiile au prețuri peste nivelul mediu.

Fig. I.4.12. – Oferta de vânzare de spații de birouri

Sursa: Studiu Gea Strategy&Consulting 2008

Primaria
Slatina

Astfel, putem afirma că, în acord cu evoluțiile la scară națională, piața imobiliară din Slatina a cunoscut în ultima perioadă creșteri spectaculoase de prețuri, atingând în anumite cazuri niveluri prohibitive pentru marea majoritate a populației, fenomenul neatingând încă un punct de echilibru. Aceste niveluri de preț pot fi explicate prin prezența marilor producători din sectorul industrial – ALRO, Pirelli – care asigură locuințe pentru proprii angajați și dispun de fonduri suficiente în acest sens.

Primaria
Slatina

I.5. Turismul și activitățile recreative

Ideea de bază în jurul căreia se concentrează analiza acestui sector este aceea că dezvoltarea turismului și a activităților recreative reprezintă o componentă transversală, care pe de o parte influențează calitatea vieții locuitorilor și pe de altă parte contribuie la dezvoltarea economică a întregii zone.

Având în vedere dificultatea colectării datelor cantitative la nivel municipal în acest domeniu dar și importanța mai scăzută a acestora în evaluarea potențialului turistic și recreativ al orașului, considerăm că analiza de tip calitativ este mai relevantă în acest caz. Astfel, în cadrul acestui demers s-au purtat discuții cu peste 50 de persoane – interviuri semi-structurate, focus-grup, anchetă stradală și discuții libere cu liceenii din Slatina, concluziile reliefate în cadrul discuțiilor fiind cu siguranță mult mai revelatoare.

În prezent, municipiul Slatina se confruntă cu o problemă de imagine, fiind perceput ca un oraș industrial, de tranzit, fără puncte de atracție majore, situat într-un județ fără reprezentare pe harta turistică a României. Mai mult, acțiunile de promovare și de atragere a turiștilor în zonă, lipsesc sau au un impact extrem de redus.

Nici componenta de agrement nu are o poziționare mai bună, fiind deficitară atât din punct de vedere al infrastructurii cât și din punct de vedere al serviciilor. Acest fapt afectează negativ calitatea vieții în municipiu, încurajează plecarea tinerilor, creând în același timp o imagine proastă asupra orașului pentru locuitorii săi. Acest aspect este accentuat și prin faptul că tinerii sunt încurajați chiar de familie să părăsească Slatina, în ciuda faptului că ar putea să-și găsească un loc de muncă satisfăcător pe plan local.

Ținând seama de aspectele reliefate mai sus, întrebarea legitimă care se pune este dacă în prezent se poate discuta despre turism în Slatina sau dacă acest sector este inexistent.

În ceea ce privește domeniul turismului acesta este dificil de delimitat și de definit. Acesta poate avea diferite forme: turism de sejur, de tranzit, excursionist, de relaxare, sportiv, cultural, de afaceri. În general sectorul turismului este dificil de delimitat datorită dificultăților de identificare a contribuției sale la economia locală. Transversabilitatea sectorului turismului (crearea de noi locuri de muncă, contribuția la economia locală, impactul social) împreună cu problema indicatorilor turistici deficitari creează o analiză dificilă a sectorului. În cazul Municipiului Slatina, situația nu face excepție de la regulă.

Astăzi tendința sectorului turismului în România este caracterizată printr-o „fărâmițare” în durata vacanței având anumite efecte pozitive în mărirea sezonality. Această tendință de fărâmițare contribuie într-o manieră indirectă la dezvoltarea turismului de proximitate. Intensificarea turismului de proximitate împreună cu „turismul de o zi”, datorată și nivelului de trai în creștere, poate deveni o nișă pentru restructurarea sectorului turistic din Municipiul Slatina.

În ceea ce privește **profilul tip al vizitatorului Slatinei**, este important de precizat faptul că acesta este direct influențat de activitatea economică principală a municipiului Slatina, industria prelucrătoare. În urma analizei calitative putem determina două categorii de turiști: practicanții turismului de afaceri și practicanții turismului de tranzit și/sau de agrement. Legat de practicanții turismului de afaceri, putem spune despre aceștia că sunt în căutarea unor unități de cazare și a unor servicii de calitate, pentru care sunt dispuși să plătească sume considerabile.

Astfel se explică oferta de cazare existentă în Slatina, constituită în principal din hoteluri și pensiuni de trei stele, la prețuri de aprox. 200 lei/camera single/noapte, ceea ce poate părea

prohibitiv pentru turistul de obişnuit sau de tranzit, pus în imposibilitatea de a găsi oferte mai ieftine fără a face rabat de la calitate. În ceea ce priveşte practicanţii turismului de tranzit şi/sau de agrement, aceştia caută cu preponderenţă obiective turistice şi de agrement împreună cu serviciile anexe.

Un alt aspect care trebuie menţionat în acest document este rolul pe care patrimoniul arhitectural, prezent în special în zona centrului istoric, îl poate juca în dezvoltarea turismului în Municipiul Slatina. Slatina este unul dintre puţinele oraşe din sud-vestul României care se mai poate mândri cu existenţa unui centru istoric, cu un patrimoniu arhitectural bine conservat, ce poate fi reabilitat şi reintegrat în viaţa comunităţii. De altfel, patrimoniul arhitectural ocupă primul loc în Topul 5 al atracţiilor Municipiului Slatina, realizat în urma analizei SWOT:

Top 5 atracţii ale Municipiului Slatina

1. **Centrul istoric şi patrimoniul arhitectural.** În prezent, centrul istoric este într-un stadiu avansat de deteriorare, necesitând lucrări de reabilitare, atât pe domeniul public, cât şi pe cel privat. Principalele activităţi desfăşurate în zonă sunt reprezentate de birourile notariale şi avocaţiale, datorate prezenţei Judecătoriei în zonă. Cum există planuri de relocare a acestora din urmă, este foarte probabil ca şi avocaţii şi notarii să se mute, iar centrul să-şi piardă şi această ultimă activitate. Intervenţia publică în zonă, în sensul începerii reabilitării, este o urgenţă. Având în vedere faptul că aceste operaţiuni de reabilitare sunt deosebit de costisitoare, este recomandabilă refacerea cât mai completă a unei singure zone – de exemplu o piaţetă – şi stabilirea unei intervenţii tematice (de exemplu: atragerea meşterilor populari, cu tradiţie în zona Oltului, transformarea centrului vechi într-o zonă comercială sau într-o arie de petrecere a timpului liber – pub-uri, terase şi restaurante).

2. **Cadrul geografic natural**, reprezentat în principal de râul Olt, pădurea Strehăreţ şi dealul Grădişte. Dacă din punct de vedere turistic potenţialul acestor zone este discutabil, aceste trei puncte constituie elemente deosebit de importante pentru oraş, fiind în primul rând locaţii de agrement şi zone verzi. Amenajarea lor, eventuala extindere şi includerea lor urgentă în viaţa comunităţii, în mod formal trebuie să reprezinte o prioritate. Oricare ar fi alternativele pentru dezvoltarea urbană viitoare, zona verde a oraşului trebuie păstrată şi extinsă, în primul rând pentru a contracara efectele poluării industriale şi în al doilea rând pentru a reface înfăţişarea oraşului.
3. **Activitatea culturală a oraşului**, în special festivalurile tematice anuale. Consultând agenda culturală a oraşului se constată o activitate intensă, datorată în parte şi evenimentelor organizate la nivel judeţean. În ciuda acestui fapt, cea mai mare parte a manifestărilor rămân necunoscute publicului, fie dintr-o promovare deficitară, fie din cauza inadecvării la cerinţele publicului. Unele dintre evenimente, cum este festivalul „Oltenii şi restul lumii” sunt foarte apreciate în regiune şi trebuie promovate în continuare, fiind o ocazie excelentă pentru consolidarea capitalului de imagine a oraşului. Deşi desfăşurate pe perioade scurte, festivalurile pot atrage un număr însemnat de turişti şi pot constitui premisele pentru atragerea şi dezvoltarea micilor afaceri, cu condiţia ca acestea să se desfăşoare cu o anumită regularitate şi constanţă.
4. **Patrimoniul monahal.** Privite cu mândrie şi promovat de locuitori, mănăstirile Strehăreţ şi Clocociov pot constitui o destinaţie turistică de nişă; principalul impediment este însă starea proastă a infrastructurii şi faptul că deocamdată acestea nu pot fi „legate” de alte atracţii turistice; având în vedere aceste aspecte, este preferabilă includerea lor într-un circuit turistic integrat – turism de week-end sau de scurtă durată. Din punct de vedere al

economiei locale, mănăstirile nu reprezintă o sursă importantă de venituri potențiale și nici nu constituie premise pentru atragerea populației tinere în Slatina.

- 5. Atracțiile sportive.** Deși necunoscute publicului din afara orașului, Slatina se poate mândri cu rezultate notabile pe plan internațional la mai multe sporturi (lupte, etc.), baza sportivă existentă fiind suficient de bine dezvoltată pentru a putea constitui un punct de atracție atât pentru locuitorii orașului cât și pentru turiștii ocazionali. Este însă nevoie de o mai bună implicare civică pentru a pune facilitățile existente la dispoziția publicului.

Un alt rol important al autorităților locale este acela de a coordona activitățile de dezvoltare ale Municipiului Slatina, inclusiv cele de dezvoltare a turismului, dar mai ales activităților recreative, prin crearea unui comitet de gestionare sau a unei agenții de dezvoltare locală pentru a putea transforma punctele deficitare în adevărate oportunități. Această implicare este cu atât mai importantă cu cât activitățile recreative și sportive sunt factori determinanți pentru atragerea tinerilor în oraș. Este important ca punctele forte ale municipiului, precum mănăstirile, centrul istoric, festivalurile, cadrul geografic constituit de râul Olt și pădurea Strehăreț să fie exploatate cu considerație pentru a putea pune bazele unei identități locale puternice.

În concluzie este important de subliniat potențialul pe care îl poate avea turismul asupra Municipiului Slatina. În cadrul Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Slatina sectorul turistic trebuie privit ca un levier incontestabil al dezvoltării locale. Turismul, înțeles în sensul mai larg al agrementului și activităților recreative, oferă teritoriilor nu doar un aport excepțional, ci mai ales unul de neînlocuit:

- generează un număr important de locuri de muncă

- reechilibrează teritoriile permițând crearea de noi activități
- menține în viață activitățile existente contribuind în acest fel la oferirea unei alternative activităților tradiționale aflate în declin
- face posibilă realizarea unor multitudini de proiecte culturale, de agrement și de animare a populației locale
- participă la înfrumusețarea mediului arhitectural și peisajer
- ameliorează mediul de viață și calitatea serviciilor de proximitate
- valorizează patrimoniul public și privat
- favorizează crearea bogăției patrimoniale
- are un rol social și educativ considerabil, permite locuitorilor să progreseze și să se deschidă asupra lumii și a celorlalți

Influența turismului și activităților recreative asupra dezvoltării municipiului Slatina	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ■ Datorită numeroaselor firme active în zonă, sectorul turismului de afaceri și de tranzit este bine dezvoltat, capacitatea de cazare fiind adesea insuficientă pentru acoperirea nevoilor de acest tip. ■ Centrul vechi al orașului este foarte pitoresc și există numeroase clădiri în stare bună iar proiectul pentru realizarea centrului civic este deja aprobat ■ Mănăstirile constituie puncte de atracție pentru turiștii din toată țara ■ Cadrul geografic (râul Olt, Dealul 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Orașul nu are un brand propriu ■ Lipsesc obiectivele turistice ■ Nu există persoane sau instituții de promovare ■ Nu există posibilități de agrement, nici pentru iarnă, nici pentru vară ■ Nu există școală de formare în domeniu ■ Calitatea serviciilor este slabă ■ Turiștii care vin la evenimente nu au nici un alt mijloc de petrecere a timpului liber ■ Obiectivele existente (ex. patinoarul) nu dispun de facilități ■ Singurele posibilități de agrement sunt oferite de firmele private, care însă au prețuri prea mari

<p>Grădiște, Pădurea Strehăreț, zona lacurilor etc.) este favorabil</p> <ul style="list-style-type: none"> Activitățile culturale organizate în oraș (ex: Festivalul Olteniei și restul lumii ...) au succes și aduc turiști Există sprijin din partea autorităților locale, care au demarat deja o serie de proiecte de agrement (bazin de înot, parcuri, etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> Pădurea Strehăreț este nefolosită și a fost afectată de defrișările ilegale, lacul este în prezent sec Drumul expres care urmează să treacă pe lângă oraș ar putea descuraja turiștii să viziteze orașul
--	---

dinamiza activitatea de promovare a zonei	
---	--

- Un rol important al autorităților locale este acela de a asigura coordonarea între diversele inițiative publice sau private, pentru a evita o dezvoltare haotică și pentru a facilita crearea unei baze turistice reale, corelarea între diversele activități și creșterea calității serviciilor.
- Este importantă prioritizarea obiectivelor, analizarea facilităților ce pot fi acordate și căutarea unor surse de finanțare.

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> Zona lacurilor este propice dezvoltării sporturilor de nișă și activităților de agrement specifice Prezența unor firme de renume poate crea premisele dezvoltării turismului industrial Amenajarea Oltului și a Dealului Grădiște Amenajarea patinoarului a fost un succes și a demonstrat că există o mare cerere pentru astfel de servicii Investițiile publice ar putea crea deschidere pentru proiecte private Cofetăria „La atletul albanez” este prima firmă privată din România iar brandul ar putea fi utilizat în folosul orașului În zona Strehăreț primăria intenționează construirea unui parc zoo și a unei zone de agrement Finanțările nerambursabile pot constitui baza pentru dezvoltarea a numeroase proiecte Înființarea unui oficiu de turism ar putea 	<ul style="list-style-type: none"> Banii ar putea fi folosiți ineficient Investițiile publice ar putea descuraja proiectele private Construirea unui parc de distracții poate fi o investiție foarte neprofitabilă, iar o grădină zoologică este costisitoare Noii proprietari ai cofetăriei „La atletul albanez” nu sunt deocamdată interesați de continuarea afacerii și nici de vânzarea brandului Un eventual oficiu de turism s-ar putea dovedi un eșec, având în vedere că în țară există doar 4 astfel de oficii (Predeal, Sinaia, Poiana Brașov, Sibiu) iar acelea abia supraviețuiesc Deși este unanim acceptat faptul că zona centrului vechi trebuie reintegrată în viața orașului, nu există consens în ceea ce privește modalitatea de realizare a acestui lucru

I.6. Cultura – determinant al identității locale

Analiza vieții culturale a orașului a demarat prin confirmarea necesității evidente de revitalizare a vieții sociale din municipiul Slatina și a nevoii de *rebranding*. În prezent, așa cum s-a precizat pe parcursul analizei socio-economice, municipiul Slatina se confruntă cu o problemă de imagine, fiind perceput ca un oraș industrial, de tranzit, fără puncte de atracție majore și fără o viață socială și culturală, ceea ce are un impact negativ asupra calității vieții populației și atractivității orașului.

În ceea ce privește realitatea culturală, Municipiul Slatina se evidențiază prin:

- bogăție și diversitate a activităților culturale, care însă nu sunt cunoscute de public;
- rețea structurată și operativă de actori instituții culturale (biblioteca județeană, muzeul, Palatul Copiilor, Școala populară de artă, diverse asociații culturale etc.);
- nucleu dezvoltat de manifestări culturale culminând cu festivalul „Călușul românesc” ajuns la ediția a XXXVIII și festivalul național de umor „Oltenii și restul lumii”;
- memoria unor personalități locale de marcă precum Eugen Ionescu, Nicolae Titulescu, Ion Minulescu;
- patrimoniu cultural și arhitectural bogat și diversificat, având câteva elemente remarcabile precum lăcașurile de cult și centrul istoric;
- intenția de conservare a tradițiilor folclorice și a artei populare în județul Olt prin intermediul Centrului Cultural “Oltul” deținător al ansamblului profesionist “Plaiurile Oltului”, ansamblu recunoscut în mediul artistic, laureat al numeroase premii naționale având la activ participări numeroase la festivaluri folclorice internaționale.

O etapă importantă în realizarea analizei a fost reprezentată de elaborarea analizei de tip SWOT. Pornind de la cele patru componente – puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări – din analiză au reieșit următoarele aspecte:

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">▪ Școlile sunt din ce în ce mai implicate în activități culturale▪ Slatina este municipiu reședință de județ, găzduind majoritatea manifestărilor culturale▪ Există numeroase obiective culturale: bibliotecă, muzeu, școală de artă, ansamblu profesionist, centru de creație▪ Manifestările se bucură de o participare numeroasă▪ Există numeroase proiecte în curs de derulare: cinematograf, teatru, bazin de înot olimpic,	<ul style="list-style-type: none">▪ Tinerii nu au o „agora” și nici nu cunosc posibilitățile de petrecere a timpului liber existe▪ Orașul nu are nici teatru și nici cinematograf▪ Apetitul pentru cultură al populației, mai ales în rândul tinerilor, este destul de scăzut (ex. participarea la serile de film francez și spaniol a fost foarte scăzută)▪ Slatina nu are o monografie▪ Nu există suficientă promovare, informare și popularizare a activităților culturale▪ Nu există o politică a asocierii și nici o coordonare a eforturilor, fiecare instituție desfășurând activități pe cont propriu.▪ Programele de incluziune socială sunt insuficiente și nu au impactul scontat asupra grupurilor țintă
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">▪ Există sprijin și implicare din partea autorităților locale, atât pentru refacerea infrastructurii, cât și pentru organizarea de evenimente▪ Accesarea fondurilor nerambursabile va putea contribui la creșterea calității vieții în Slatina	<ul style="list-style-type: none">▪ Nu există consens în privința direcțiilor prioritare de acțiune▪ Tinerii au un interes scăzut față de activitățile culturale, inclusiv față de cele care au avut succes pe plan național

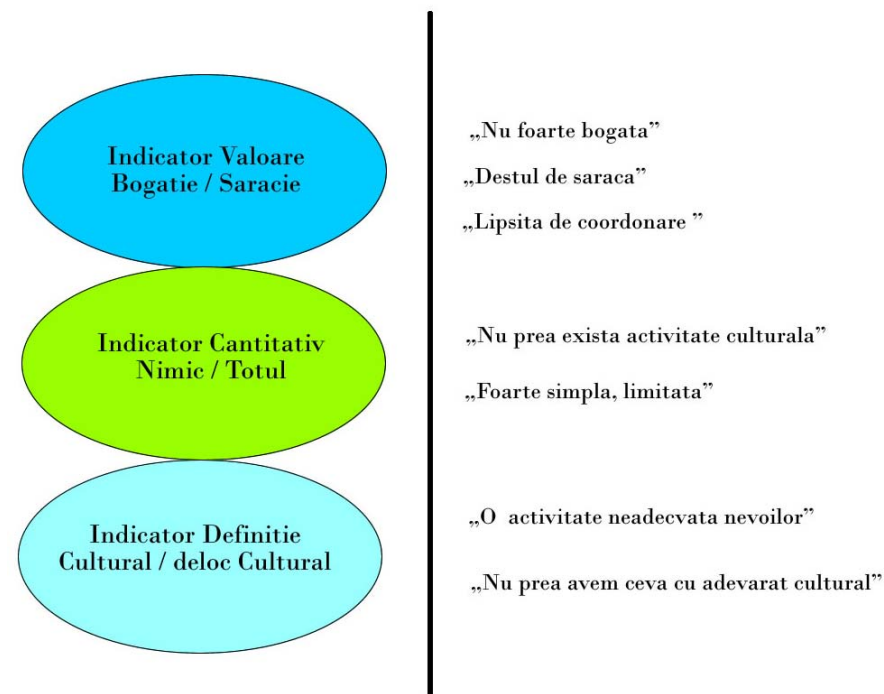

Având în vedere aspectele evidențiate prin analiza SWOT, putem sublinia următoarele aspecte :

- **Existența unor actori foarte activi în viața culturală** a orașului, precum: biblioteca județeană, muzeul, palatul copiilor, Școala populară de artă, etc.
- **Prezența a numeroase proiecte și programe culturale**, de o mare diversitate, de la festival de bandă desenată la festival Eugen Ionescu.
- **Necesitatea de regândire a imaginii municipiului Slatina**, ținând seama și de imaginea sa istorică – mai ales pentru că centrul vechi deși este părăsit, se găsește în stare bună și care prezintă un potențial de valorificare foarte ridicat.
- **Necesitatea de punere în aplicare a unor acțiuni susținute de informare a populației locale**, în special a tinerilor, cu privire la oportunitățile existente.
- **Nevoia unui sprijin din partea autorităților locale pentru inițiativele culturale existente**, pentru a putea concretiza anumite proiecte culturale de tipul cluburilor tematice (clubul umoriștilor, clubul cineaștilor, clubul artiștilor fotografi)

În ceea ce privește imaginea pe care o au locuitorii Municipiului Slatina asupra activității culturale, întrebarea „Cum vi se pare activitatea culturală în Slatina?” a fost introdusă în ancheta stradală aleatorie efectuată în cadrul elaborării analizei socio-economice.

Fig. I.6.1. „Cum vi se pare activitatea culturală în Slatina?”

Sursa: GEA Strategy& Consulting, 2008

Acești indicatori au fost selecționați pentru a determina percepția populației locale asupra activității culturale din Municipiul Slatina, aceștia putând fi folosiți într-o analiză viitoare pentru a evalua evoluția acestei percepții.

În concluzie, putem spune că la ora actuală activitatea culturală se confruntă cu o problemă de percepție și de vizibilitate față de locuitorii Municipiului Slatina. Programul cultural al Consiliului

Primaria
Slatina

Judeţean Olt ne dovedeşte diversitatea ofertei culturale, dar din nefericire analiza percepţiei subliniază lipsa de vizibilitate a ofertei culturale. Municipiului Slatina dispune de o bună reţea de actori implicaţi în activitatea culturală, de o diversitate a ofertei, de intenţii de conservare a patrimoniului arhitectural şi tradiţional, şi în unele cazuri de o participare importantă la anumite evenimente culturale. Elementul deficitar major din activitatea culturală a Municipiului Slatina este politica de comunicare / informare a manifestărilor culturale care nu reuşeşte întotdeauna să atingă publicul ţintă. În mod sigur o ameliorare a acestui domeniu nu este numai posibilă, ci şi necesară pentru a asigura participarea tuturor persoanelor interesate de către manifestările culturale ale Municipiului Slatina .

I.7. Servicii publice – indicatori ai calităţii vieţii

I.7.1. Alimentarea cu apă şi serviciul de canalizare

Sursa de alimentare cu apă a municipiului Slatina, conform Companiei de Apă Olt (CAO), o constituie 136 de puţuri forate pe malul stâng al Oltului la adâncimi cuprinse între 50 şi 120 m. Din foraje apa este extrasă cu pompe submersibile şi colectată în două bazine mari de unde, după un proces de clorinare, este pompată în reţeaua de distribuţie a municipiului.

Au existat şi există discuţii privind calitatea apei în Slatina purtate îndeosebi între reprezentanţi ai CAO, pe de o parte, şi Autoritatea de Sănătate Publică (ASP), pe de altă parte. Parametrii vizaţi privesc concentraţiile de amoniac şi nitraţi care depăşesc limitele admise, conform unor analize de laborator efectuate de ASP în decursul anului curent. De asemenea, un aspect controversat îl reprezintă diferenţele de calitate a apei dintre apa la sursă şi apa recepţionată de consumatori. Datorită vechimii şi uzurii reţelelor se produc avarii, influenţând calitatea apei recepţionate. Există surse, inclusiv surse CAO⁸, care precizează că apa la sursă este corespunzătoare în timp ce apa recepţionată de consumatori conţine nitraţi peste limitele admise. Este greu de estimat impactul acestor neconformităţi asupra sănătăţii populaţiei; se cunoaşte însă faptul că sugarii sunt sensibili la o apă care conţine nitraţi peste limitele admise.

⁸ A se vedea articolul „Problemele cu apa din Slatina se vor rezolva definitiv până în 2013”, Anul 5, nr. 1195 apărut în *Gazeta de Olt*, 27 Februarie 2008

(<http://www.gdo.ro/Actualitate/2008-02-27/Problemele+cu+apa+din+Slatina+se+vor+rezolva+definitiv+pana+in+2013>).

Primăria
Slatina

Sistemul de alimentare cu apă a municipiului în 2005 avea o acoperire de 78,24% , conform Institutului pentru Politici Publice (IPP)⁹, media pe țară la nivelul aceleiași an fiind de aproximativ 88,81%. Sistemul de canalizare a municipiului avea o acoperire mai redusă, de 74,38%, media pe țară fiind de 79,36% (tot la nivelul anului 2005). În ceea ce privește vechimea rețelelor, municipiul Slatina se situează aproape de media pe țară, ponderea rețelei de alimentare cu apă cu o vechime mai mare de 30 de ani fiind de 50,82% (media pe țară a fost de 52,39% în 2005). De asemenea, în 2005, ponderea rețelei cu o vechime mai mică de 20 de ani a fost de 32,79%. Situația s-a îmbunătățit în ultimii ani întrucât, conform Primăriei Slatina, s-au modernizat 14 km de rețele de apă și 16,6 km de rețele de canalizare.

Primăria intenționează să extindă rețelele de apă și canalizare și să continue procesul de modernizare a rețelelor existente. Astfel, se dorește ca până în 2012 un procent de 98% din populația municipiului să fie bransată la rețeaua de apă și 95% din locuințe să fie racordate la sistemul de canalizare. În acest sens, există un proiect de reabilitare și extindere a rețelelor de apă potabilă, apă uzată și a stațiilor de epurare din cinci orașe din județul Olt. Valoarea totală a proiectului, cu finanțare în cea mai mare parte din fonduri europene, este de aproximativ 73 milioane de EUR, din care Slatina va beneficia de 40,6 milioane EUR. Proiectul a fost înaintat în mai 2008 Comisiei Europene și se așteaptă ca în decursul lunii august 2008 să se primească avizul favorabil al Comisiei privind demararea lucrărilor.

⁹ A se vedea baza de date a Institutului pentru Politici Publice (IPP) conținând date despre gradul de acces și calitatea diverselor servicii publice pentru orașele reședință de județ din România. În prezent baza de date include date pentru perioada 2003-2005

(http://www.ipp.ro/indicatorideperformanta_municipii/afisare.php?id_judet=32&id_domeniu=1&an=2005).

1.7.2. Iluminat public

Conform studiilor Institutului pentru Politici Publice, la capitolul iluminat public Slatina se situează la mijlocul clasamentului național, ocupând locul 23 din 47 de municipii studiate (date la nivelul anului 2005). Conform Primăriei Slatina, în ultimii ani, începând cu 2006, s-au instalat 2.077 de stâlpi, ceea ce a condus la o îmbunătățire semnificativă a situației față de anul 2005. Astfel, în prezent iluminatul public este asigurat pentru 95% din suprafața municipiului și se intenționează ca în perioada următoare să se instaleze noi stâlpi astfel încât acoperirea să fie totală.

Gradul de satisfacție a populației privitor la sistemul de iluminat public este ridicat.¹⁰ Astfel, 36,2% din persoanele intervievate s-au declarat foarte mulțumite de calitatea iluminatului public în municipiu, 52,1% au răspuns că starea iluminatului este bună în timp ce 2% au declarat că starea e foarte slabă, 3,4% au apreciat că este slabă iar 5,4% au declarat că starea este mediocră.

1.7.3. Gestionarea deșeurilor

Dezvoltarea urbanistică și industrială a municipiului Slatina, precum și creșterea generală a nivelului de trai al populației, a antrenat producerea unor cantități importante de reziduuri menajere, stradale și industriale.

¹⁰ Datele se bazează pe un sondaj realizat în decembrie 2007 de *Sondaje Marketing Relații Publice (SMRP)* la nivelul municipiului Slatina.

Primăria
Slatina

Realizarea unui management integrat al deșeurilor constituie o problemă de actualitate și pentru municipiul Slatina, acest proces nefiind încă finalizat. S-au înregistrat însă progrese, numeroase elemente ale acestui sistem integrat fiind deja realizate, iar altele aflându-se în curs de implementare.

De asemenea, pentru reducerea impactului deșeurilor depozitate neecologic asupra mediului, una dintre prioritățile existente în strategia din domeniul gestionării deșeurilor la nivel județean, este realizarea unui depozit regional. S-a propus realizarea a cinci stații de transfer în următoarele locații: Caracal, Corabia, Balș, Drăgănești-Olt și Scornicești. După realizarea depozitului regional se intenționează închiderea tuturor depozitelor neautorizate și neconforme din județul Olt.

Gestionarea **deșeurilor municipale** și a deșeurilor nemetalice, de hârtie, carton, mase plastice este realizată în mod organizat de compania SALUBRIS.

Sistemele de organizare a salubrității și dotările tehnice și tehnologice au beneficiat de modificări însemnate față de anii precedenți. Primăria Municipiului Slatina a beneficiat de un program PHARE prin care s-au realizat 70 puncte de colectare selectivă. Valorificarea deșeurilor reciclabile de la populație se realizează prin unități tip REMAT.

Conform unui studiu realizat la nivelul municipiului Slatina de către Sondaje Marketing Relații Publice, în ceea ce privește gradul de satisfacție al populației privind calitatea serviciilor de salubritate/colectare a deșeurilor în oraș, opinia generală a populației (51.2%) a fost că starea este „bună”, doar 9,4% au răspuns că starea este „foarte bună” și 25,1% au optat pentru calificativul „mediocră”.

Pentru îmbunătățirea calității managementului deșeurilor este absolut necesară, pe de o parte stabilirea unui sistem complet de colectare selectivă a deșeurilor iar pe de altă parte, sporirea conștientizării și schimbarea comportamentului populației față de problema colectării deșeurilor.

1.7.4. Transport public local

Serviciile de transport public în municipiul Slatina sunt furnizate de firma locală de transport în comun S.C. LOCTRANS S.A., recent restructurată.

În anul 2007 au fost realizate investiții pentru înnoirea parcului auto, prin achiziționarea a 14 autobuze noi, urmând ca în următorii doi ani să fie procurate încă 8 vehicule. În perioada următoare, vor fi necesare intervenții pentru finalizarea și modernizarea sediului LOCTRANS, prin amenajarea unei stații de service și a unei spălătorii ecologice.

Transportul în comun la nivel de municipiu se realizează în principal prin intermediul autobuzelor operate de către LOCTRANS, linia de troleibuze fiind scoasă din uz în urmă cu un an și înlocuită cu autobuze euro 4, care s-au dovedit mai eficiente. Totodată, în vederea extinderii ariei de transport public, vor fi necesare lucrări de modernizare a rețelei de străzi.

Un alt aspect important este reprezentat de cele trei zone industriale din proximitatea orașului, care nu beneficiază de servicii corespunzătoare de transport, neexistând încă un program de dezvoltare a traficului către aceste arii.

În condițiile în care Slatina asigură cel mai mare număr de locuri de muncă din județ, asigurarea unor servicii de transport eficiente în zonă este esențială. În acest sens, Municipiul Slatina poate crea o asociație cu comunele adiacente, urmând ca operatorii locali să se constituie într-o rețea de transport care să deservească întreaga regiune, realizând astfel un prim pas în consolidarea rolului Slatinei de centru regional.

În prezent, Consiliul Județean a inițiat un proiect Phare – în valoare de 23 milioane Euro – pentru înființarea unei asociații a unităților administrativ teritoriale, ulterior existând posibilitatea de a contracta servicii de transport public prin licitație, la nivel județean.

Primaria
Slatina

În privința serviciilor pentru turiști, momentan în Slatina există un autocar la dispoziția oricărui solicitant, pe bază de programare, însă este slab utilizat.

1.7.5. Protecție și asistență socială¹¹

Serviciul public de protecție și asistență socială a municipiului Slatina este administrat de Direcția Protecție și Asistență Socială din cadrul Primăriei Slatina. Direcția a luat ființă în 2001 și are drept scop prevenirea și limitarea unor situații de dificultate și vulnerabilitate care pot conduce la marginalizare socială.¹²

Anul acesta, până în prezent, au beneficiat de asistență 360 de persoane.

La nivelul anului 2007 au existat în medie 443¹³ de familii care au beneficiat lunar de *ajutor social*, ajutor prin care se dorește asigurarea venitului minim garantat în acord cu prevederile Legii 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare. Suma totală plătită sub formă de ajutor social a fost de 809.222 lei în 2007. Comparativ cu anii anteriori se constată o scădere a numărului de familii beneficiare; în medie lunar în primul semestru al anului 2006 au existat 554 de familii beneficiare iar în 2005 aproximativ 570 de familii.

¹¹ Nu intenționăm să realizăm o prezentare a tuturor prestațiilor și serviciilor sociale oferite, ci să scoatem în evidență numărul și evoluția beneficiarilor principalelor servicii.

¹² Conform documentului „Planificare strategică a activității Direcției Protecție și Asistență Socială în domeniul serviciilor sociale în perioada 2006-2010.”

¹³ Statisticile furnizate în această secțiune au la bază Raportul pe anul 2007 al Direcției Protecție și Asistență Socială și documentul amintit la nota nr. 4 mai sus.

În 2007, 19 familii au beneficiat de *ajutorul de urgență*, acordat de asemenea în baza Legii 416/2001 și în acord cu prevederile HCL nr. 254/2006 referitoare la aprobarea „Normelor locale de acordare a ajutorului de urgență.” Din cele 19 cazuri, 5 s-au acordat pentru situații de incendii și calamități, 9 pentru procurare medicamente, 3 pentru procurare proteze și câte 1 pentru situație de marginalizare socială și prestații excepționale pentru prevenirea abandonului copiilor, suma totală plătită pentru cele 19 cazuri fiind de 10.924 lei.

De serviciul public de *cantină socială*, acordat în conformitate cu prevederile Legii 208/1997 privind cantinele de ajutor social și cu prevederile HCL nr. 185/2004 privind aprobarea „Normelor locale de acordare a cantinei sociale,” au beneficiat în medie 350 de familii pe lună în 2007, suma totală a rațiilor alimentare acordate fiind de 3.625. Comparativ cu semestrul I al anului 2006 se remarcă o creștere a numărului de beneficiari, explicația datorându-se faptului că în 2006 s-a limitat numărul de beneficiari la maxim 130 persoane/lunar.¹⁴ De asemenea, se constată o creștere a numărului de beneficiari comparativ cu perioada 1998-2005 când au existat în medie lunar cel mult 225 de beneficiari.

Ajutorul pentru încălzirea locuinței pe timpul sezonului rece se acordă, pe de o parte, familiilor cu venituri reduse în baza Legii 416/2001 și, pe de altă parte, unor categorii de persoane nebeneficiare de ajutor social, în funcție de venitul lunar pe membru de familie. Ajutorul se acordă în funcție de tipul de combustibil folosit; combustibili petrolieri, lemne și cărbuni, pe de o parte, și gaze naturale, pe de altă parte. În 2007 au beneficiat de ajutor pentru încălzirea locuinței cu combustibili petrolieri, lemne și cărbuni 321 familii (suma totală fiind de 83.430 lei) în baza Legii 416/2001.

¹⁴ A se vedea documentul „Planificare strategică a activității Direcției Protecție și Asistență Socială în domeniul serviciilor sociale în perioada 2006-2010,” pag. 5.

În ceea ce privește asistența *persoanelor vârstnice* și a *persoanelor cu dizabilități*, se urmărește prevenirea instituționalizării și marginalizării și îmbunătățirea condițiilor de viață a persoanelor aflate în situații de risc social prin măsuri de reintegrare socială. În anul 2007 s-a dat în folosință în Slatina Clubul Pensionarilor, un centru unde pensionarii pot beneficia de servicii variind de la activități recreative la consultații medicale. Prin intermediul unui serviciu de asistență la domiciliu, stabilit în 2007, se oferă persoanelor eligibile diverse servicii comunitare.

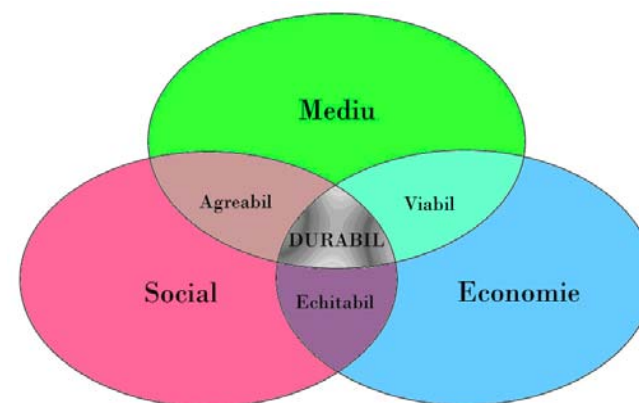
În 2007 în medie lunar au beneficiat de asistenți personali 152 de persoane cu dizabilități și au existat 169 de cazuri în care s-au acordat indemnizații persoanelor cu handicap grav.

I.8. Calitatea mediului – Premisă pentru Dezvoltarea Durabilă

„O dezvoltare care răspunde nevoilor generațiilor prezente fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a răspunde nevoilor lor. Două concepte sunt absolut inevitabile acestei noțiuni: conceptul de „nevoie”, și în mod special cel de nevoie esențială, căruia trebuie să i se acorde cea mai mare prioritate, și ideea limitării efectelor negative ale tehnologiilor prezente și a organizării noastre sociale asupra capacității mediului de a răspunde nevoilor actuale și viitoare.”

Raportul Brundtland

Fig. I.8.1. Schema dezvoltării durabile

Sursa: Gea Strategy&Consulting 2008

Analiza se concentrează în jurul ideii că dezvoltarea durabilă a unei regiuni, zone sau oraș pornește de la conceptul „gândim global – acționăm local” și se bazează pe trei componente esențiale: dezvoltarea economică, protecția mediului înconjurător și protecția socială, toate cele trei componente având un impact direct asupra calității vieții și imaginii orașului.

Una dintre ideile recurente ce s-au desprins din analizele anterioare a fost aceea că, în prezent, municipiul Slatina se confruntă cu o problemă de imagine, fiind perceput ca un oraș industrial, de tranzit, afectat de poluare și fără puncte de atracție majore. Problema este cu atât mai gravă cu cât mulți slătineni au o părere negativă asupra calității vieții în oraș. De aceea, este necesară crearea unei identități favorabile a orașului și corectarea imaginii negative. Identitatea Slatinei trebuie să se bazeze în primul rând pe principiile dezvoltării durabile, dintre care protecția mediului înconjurător ocupă un loc important.

Primaria
Slatina

Datorită schimbărilor climatice accentuate ce au loc la nivel global și așteptărilor locuitorilor privind calitatea mediului și a vieții, politicile de mediu trebuie să dețină un loc important în cadrul politicilor de dezvoltare și regenerare urbană, cu atât mai mult cu cât Slatina este un oraș industrial, cu deficit de imagine din cauza poluării.

Ținând seama de intensificarea activităților economice, de prezența unor investiții străine semnificative în zonă, se poate spune că Slatina deține capacitatea de a deveni un pol de creștere local și regional, după cum reiese și din Planul de dezvoltare regională al regiunii Sud-Vest Oltenia. În vederea atingerii acestui obiectiv strategic, procesul de creștere economică trebuie coroborat cu îmbunătățirea calității mediului înconjurător astfel încât Slatina să devină un loc mai atractiv pentru a munci și locui. Această direcție de acțiune respectă totodată prevederile Uniunii Europene și naționale privind dezvoltarea urbană „verde,” cu un standard al calității vieții foarte ridicat. În acest sens, un aspect pozitiv este experiența actorilor implicați în realizarea Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Slatina, experiență acumulată prin realizarea strategiei de dezvoltare durabilă Agenda 21 în 2003. Considerăm că maturitatea factorilor decizionali este un aspect valoros în vederea stabilirii obiectivelor strategice și implementării recomandărilor și planului de acțiuni.

În contextul respectului principiilor dezvoltării durabile de către firmele din oraș, vorbim de responsabilitatea socială a societăților (corporate social responsibility), fără să ometem faptul că „responsabilitatea” nu se adresează numai socialului, ci tuturor celor trei piloni ai dezvoltării durabile (mediu, social și economic).

Plecând de la discuțiile purtate la nivel local pe tema protecției mediului, situația se prezintă astfel:

1. Situația platformei industriale și controlul poluării industriale

Gradul de poluare industrială s-a redus semnificativ în urma investițiilor masive făcute de firmele care au preluat vechile locații industriale. ALRO a încetat să mai fie poluatorul principal în urma unor investiții semnificative (aproximativ 120 mil. Euro).

O problemă amintită de majoritatea firmelor participante la discuții a fost aceea a costurilor ridicate privind colectarea și depozitarea deșeurilor industriale, datorate faptului că punctele de preluare sunt foarte departe de platforma industrială.

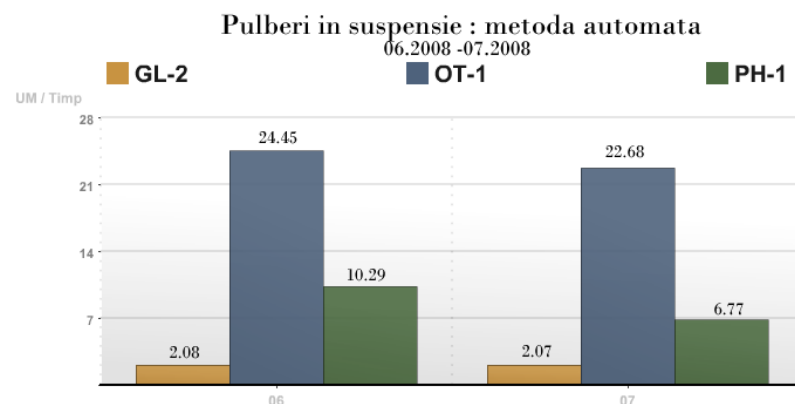
2. Calitatea aerului

Datorită specificului activităților industriale desfășurate în mod tradițional în Slatina, percepția generală este aceea a existenței unui mediu poluat, cele mai afectate componente fiind calitatea apei și a aerului. În ultimii ani situația s-a îmbunătățit, pe de o parte datorită dispariției unor agenți economici mari poluatori și pe de altă parte datorită investițiilor masive făcute de investitori care au preluat fostele fabrici. Opinia general împărtășită este aceea că în Slatina nu mai există probleme majore privind poluarea aerului, fapt dovedit și de înregistrările aparatelor de măsură existente în oraș și pe platforma industrială. Mai mult, perspectivele sunt de îmbunătățire continuă a situației datorită programelor de conformare adoptate de principalii poluatori. O problemă majoră o reprezintă încă pulberile în suspensie prezente în atmosferă. Graficul alăturat scoate în evidență concentrațiile relativ mari ale pulberilor în suspensie existente în Slatina (centrul orașului, în perioada iunie-iulie 2008) comparativ cu zone comparabile din municipiile Ploiești și Galați. Totuși, se fac eforturi în vederea ameliorării situației, existând un program de igienizare a străzilor.

Conform discuțiilor purtate, un aspect îngrijorător îl reprezintă lipsa responsabilității față de mediul înconjurător al unor agenți economici (mai ales firme mici și mijlocii) care nu utilizează aparatura performantă de care dispun, din rațiuni economice, în vederea supravegherii continue a emisiilor.

Fig.1.8.2. Comparație a pulberilor în suspensie

Sursa: ANPM – www.calitateaer.ro

OT-1 Slatina

GL-2 Galați

PH-1 Ploiești

3. Calitatea apei potabile, a rețelei de canalizare și a râului Olt

Conform analizelor Companiei de Apă Olt, calitatea apei furnizată prin intermediul sistemului de alimentare cu apă a orașului corespunde parametrilor calitativi. Aprovizionarea cu apă a municipiului se face în principal din puțuri de adâncime medie și mare, ceea ce înseamnă că nu există pericolul, cel puțin teoretic, ca acestea să fie afectate de poluanții de suprafață. Totuși, există probleme cu anumite puțuri care au un conținut ridicat de amoniu, periculos pentru sănătatea umană.

Problema majoră a rețelei de apă este vechimea infrastructurii, o mare parte din aceasta depășind perioada normală de utilizare. Acest fapt afectează negativ calitatea apei recepționate de consumatorii casnici.

În ceea ce privește situația apei râului Olt, un aspect pozitiv este acela că sistemul de lacuri în cascadă elimină în mare măsură sursele de poluare pe râu; exceptând posibilele accidente, singurul pericol este reprezentat de încărcătura bacteriologică.

4. Poluarea fonică

Poluarea fonică este în strânsă legătură cu traficul urban; la fel ca și în alte orașe, în ultimii ani a avut loc o creștere a parcului de vehicule. Actuala variantă ocolitoare traversează unele cartiere de locuințe, iar casele sunt adesea afectate de trepidații ceea ce provoacă disconfort localnicilor. Din aceste motive, se preconizează că o soluție ce ar devia traficul în afara orașului ar fi binevenită.

5. Spații verzi

Există numeroase programe de înfrumusețare și înverzire a orașului, iar rezultatele sunt percepute pozitiv de către populație. Din păcate, furtul ghivecelor sau plantelor ornamentale

constituie încă o problemă majoră iar Corpul Gardienilor Publici nu dispune de suficient personal de pază.

Conform statisticilor disponibile, în prezent în Slatina sunt aproximativ 11 mp de spațiu verde per locuitor, mult sub media europeană și de aceea programul de „înverzire” trebuie să continue, mai ales pentru a contracara efectele poluării industriale și pentru a îmbunătăți imaginea orașului.

6. Starea de sănătate a populației și mediul înconjurător

Trecutul industrial al municipiului și poluarea au determinat apariția unor cazuri de boli profesionale în trecut, în special datorate nivelului mare al concentrației de fluor. În prezent, bolnavii înregistrați reprezintă cazuri cronice, vechi de cel puțin 14 ani. O mare parte a bolilor înregistrate s-au datorat unei igiene necorespunzătoare și unui nivel scăzut de sanitație: boli digestive, hepatită tip A, leptospiroză. Aceasta din urmă este determinată în special de pescuitul în canalele de fugă ale fostului sistem de irigații și în bălțile din proximitatea orașului.

Factorul esențial în evitarea acestor probleme este educarea populației; în acest sens s-au desfășurat și sunt în desfășurare proiecte de informare și conștientizare a populației (dintre care unele propuse în Agenda Locală 21).

7. Salubritate, colectarea și depozitarea deșeurilor menajere și industriale

Groapa de gunoi a orașului nu este conformă standardelor europene și reprezintă un pericol pentru mediul înconjurător și pentru sănătatea populației. Garda de mediu a semnalat acest fapt iar Primăria va fi nevoită să construiască un nou spațiu de depozitare a deșeurilor (în prezent Primăria a contestat în justiție decizia de sistare a depozitării).

În prezent se încearcă continuarea proiectului de construcție a unei halde menajere început acum 15 ani și rămas neterminat din lipsă de fonduri. Atât închiderea haldei neconforme cât și deschiderea depozitului ecologic de deșeuri menajere sunt pe lista proiectelor pentru care Primăria speră să acceseze fonduri europene, studiile de fezabilitate fiind deja în lucru.

În paralel se desfășoară un proiect pentru o investiție de anvergură la nivel județean privind construcția unei gropi ecologice regionale, proiect finanțat din fonduri ISPA. Pe lângă depozit se are în vedere construcția a cinci stații de transfer. Din păcate, se consideră că nu există nici o posibilitate de accelerare a execuției iar calendarul este foarte strâns, ceea ce pune sub semnul întrebării succesul proiectului. O problemă importantă o reprezintă inexistența în prezent a unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor.

În urma analizei se desprind următoarele concluzii:

1. Imaginea Slatinei de oraș industrial, poluat, încă persistă deși situația reală s-a îmbunătățit semnificativ datorită investițiilor masive.
2. Este nevoie de campanii de informare și educare a populației și a firmelor privind importanța protejării mediului înconjurător și adoptării unui mod de viață „verde.”
3. În ultimii ani aspectul orașului s-a îmbunătățit considerabil, Slatina devenind un oraș mai curat. Având în vedere cadrul natural, este posibil să se dezvolte eco-turismul.
4. Este necesară o colaborare mai strânsă între toți actorii implicați în domeniul protecției mediului
5. Este nevoie de asumarea responsabilității la nivel individual, puterea exemplului personal fiind adesea cea mai bună metodă educativă.

Primaria
Slatina

6. Datorită relațiilor funcționale, eficiente care există în acest moment la nivelul autorităților publice locale, Slatina poate deveni un model pozitiv de implementare a principiilor dezvoltării durabile. În acest context ar fi oportună înființarea unui centru de resurse de dezvoltare durabilă, unde să fie reunite toate resursele și informațiile existente în vederea dezvoltării unor proiecte.
7. Posibilitatea accesării fondurilor structurale reprezintă o oportunitate ce trebuie utilizată, având în vedere că prin acestea sunt eligibile pentru finanțare o serie întreagă de activități ce vizează protecția mediului, inclusiv certificare. Este însă nevoie de o mai bună popularizare a oportunităților existente; un rol important în acest sens ar putea să-l aibă Agenția pentru Protecția Mediului Olt.
8. Toate proiectele ce vor fi incluse în viitorul plan de acțiune trebuie să fie în concordanță cu prioritățile naționale și regionale în domeniul protecției mediului și dezvoltării durabile, așa cum sunt ele exprimate în documentele programatice și programele operaționale.
9. Reducerea consumului de energie, promovarea reciclării, educarea populației în sensul respectării mediului trebuie să fie o prioritate pentru autorități.

SECȚIUNEA II - PREMISE PENTRU O DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ

Obiectivul stabilit în secțiunea anterioară a fost acela de a analiza, folosind o serie de mijloace specifice, complexitatea și capacitatea de combinare a spațiilor implicate, pentru a demonstra potențialul acestora, a oferi sfaturi și sugestii. Aceste ipoteze externe au fost luate în considerare de experții locali și grupuri similare din comunitate, prin interviuri, focus grupuri și workshop-uri. Se deschide astfel drumul unui proces progresiv de verificare, calibrare, îmbunătățire și integrare.

Pe scurt

Datorită dezvoltării industriei, în Slatina nivelul șomajului este foarte scăzut, existând chiar deficit de forță de muncă. În ciuda șanselor de angajare existente, tinerii părăsesc orașul din cauza lipsei unor oportunități adecvate dar mai ales din cauza percepției negative pe care o au asupra orașului. De aceea, pentru perioada următoare, vor trebui inițiate programe de promovare a imaginii orașului, de integrare socială (mai ales pentru minorități) și de sprijinire a tinerilor, pentru a-i motiva să rămână în Slatina.

Locuințele sunt deosebit de importante în viața indivizilor comunității pentru că permit integrarea unor tipologii diferite, corelarea serviciilor, formarea unei identități locale. Pe scurt, sunt baza dezvoltării viitoare a orașului. De aceea, este nevoie ca programul de construcție de locuințe pentru tineri să continue și în viitor.

Sectorul de producție, dominat de unități extinse de producție joacă un rol major în creșterea economică a orașului Slatina. Această ramură a industriei nu generează doar un profit mare, ci atrage totodată noi investiții. Investițiile recente conturează un context pozitiv în direcția

dezvoltării economice a orașului. Procesul de industrializare este în creștere, în ciuda tendinței negative din UE și trebuie luat în considerare în planurile de viitor ale orașului. În același timp, dezvoltarea industrială trebuie să urmeze politicile europene în domeniul dezvoltării urbane, să fie inovatoare și durabilă, să stimuleze competiția și să folosească toate avantajele existente.

Principalele centre industriale sunt concentrate în zone aflate în apropierea căilor de transport și, datorită evoluțiilor din ultimul timp, în apropierea centrelor rezidențiale. Această formă de organizare este rezultatul unui capital deja existent (șoseaua spre Pitești, calea ferată, spațiile pentru încărcare/descărcare, zonele de parcare, etc.), acest lucru fiind în mod clar un avantaj. Dezvoltarea rațională a zonelor industriale trebuie făcută acordând o deosebită atenție posibilităților de acces, în competiție cu oferta și în general cu posibilităților de utilizare a teritoriului.

II.1. Priorități strategice de dezvoltare urbană pentru municipiul Slatina

Pe baza analizei socio-economice și de dezvoltare urbană, se pot trasa următoarele direcții de dezvoltare, ca premise pentru Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Slatina:

II.1.1. Competitivitate în mediul urban

Uniunea Europeană a adoptat o direcție clară a politicilor de dezvoltare urbană pentru zonele industriale, centrată pe conceptul de competitivitate, care a devenit una din prioritățile politice ale Uniunii.

Industria europeană trebuie să fie competitivă astfel încât Comunitatea să își atingă scopurile economice, sociale și de mediu, asigurând în același timp și îmbunătățirea calității vieții pentru cetățenii săi. În eforturile sale de a promova competitivitatea, Uniunea încearcă totodată să adapteze economia europeană schimbărilor structurale, pentru a evita riscul redistribuirii angajaților și dezindustrializarea.

Pentru a fi competitiv în continuare, mediul de afaceri din Slatina trebuie să-și depășească performanțele în materie de cercetare și inovație, tehnologia informației și de comunicație, antreprenariat, concurență, educație și formare profesională.

Un **mediu urban înalt calitativ** contribuie la prioritatea Strategiei Lisabona revizuită, pentru a face Europa mai atractivă pentru a munci, a trăi și a investi. Orașele și zonele urbane sunt locurile în care se găsesc cele mai multe slujbe, afaceri și instituții de învățământ superior și reprezintă cheia pentru a ajunge la coeziune socială prin atragerea persoanelor cu înalte abilități. În același timp însă, orașele și zonele urbane atrag nu doar oportunități, ci și provocări ce trebuie luate în considerare, mai ales probleme specifice cu care se confruntă zonele urbane.

Ca urmare, sunt necesare analize economice comprehensive și detaliate ale diferitelor sectoare pentru a susține acțiunea Uniunii de ridicare a gradului de competitivitate a regiunilor europene.

Ideea de competitivitate a Comunităților este legată de **creșterea durabilă a productivității** și a inovației, în special capacitatea de a sprijini ajustările structurale și modernizarea (tehnologică, organizațională, etc.). Pentru a fi competitiv, sectorul industrial trebuie să fie performant în ceea ce privește:

- durabilitatea:
- durabilitate economică (ex. diversificare, flexibilitate, etc.)
 - durabilitate socială (ex. educație și training, integrare socială – între investitorii străini, muncitori care lucrează în străinătate, navetiști și localnici, nu doar între muncitori)
 - durabilitate de mediu (ex. cele mai joase emisii)
- cercetare și inovație (noi tehnologii, antreprenariat, creșterea condițiilor de muncă)

Însă, toate cele enunțate mai sus nu pot fi obținute cu prețul calității vieții în general.

Pentru a promova o dezvoltare industrială durabilă în cadrul unui context urban în concordanță cu principiile enunțate mai sus, este necesară în primul rând o anticipare a măsurilor potrivite

care să atenueze externalitățile negative ale amplasamentelor industriale și ale activităților legate de acestea (ex: transport, furnizarea materiei prime, aprovizionare cu energie, managementul deșeurilor). Pe de altă parte este la fel de important să luăm în considerare calitatea mediului urban adică nu doar evitarea poluării și a riscului adus sănătății ci mai ales îmbunătățirea managementului resurselor naturale și combaterea excluderii sociale. Conceptul de sustenabilitate economică este legat de capacitatea de a înțelege forțele prezente în acest moment pe piață, evoluția lor pe termen mediu și efectele ciclurilor macroeconomice pentru a le putea controla.

Toate instrumentele aflate la îndemâna autorităților publice trebuie să fie folosite pentru a contribui la o dezvoltare industrială durabilă. Aici intră regulamentele, dar și facilitățile sau instrumentele de piață.

Un alt aspect al competitivității este **inovația**: în ultimii ani globalizarea economică a schimbat piața economică mondială, aducând noi oportunități și noi provocări. Competitivitatea înseamnă modalități inventive de a răspunde la nevoile consumatorilor și provocărilor globale și de mediu printr-un proces de inovare continuă. Uniunea Europeană reliefează importanța produselor și serviciilor inovative care să dea un impuls competitivității și creșterii Europei.

Strategia Uniunii Europene (Comisia a lansat provocarea în ceea ce privește inovația la 26/10/2006) punctează modul în care va fi susținută inovația la nivel de industrie și societate, cu politicile publice și competitivitatea la toate nivelurile, ca un element central al noii strategii de la Lisabona pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă. Comisia încurajează apariția piețelor de capital prin autoritățile publice, facilitează inovația în industrie prin crearea condițiilor optime pentru o piață de succes în ceea ce privește produsele inovative și serviciile,

prin: condițiile structurale necesare potențialului de inovare, investițiile în domeniul cercetării și dezvoltării (R&D), eforturile de implementare a inovării la nivel de firmă performantă exprimată în termeni de muncă și activități de afaceri în sectoarele inovative și rezultate obținute în termenii unui know how de succes.

Obiectivul său este acela de a facilita potențialul inovativ al Europei prin crearea unui mediu în care întreprinderile pot funcționa și crește. Adiacent acestui obiectiv, inițiativa încurajează parteneriatele publice-private și îmbunătățirea guvernantei în domeniul inovației antreprenoriale, al managementului de cluster, al inovației financiare și al standardelor europene, la fel ca și testarea de noi practici, cum ar fi e-sănătatea, securitatea internă, eco-inovația și eco-construcția.

Cooperarea transnațională este un element esențial al tuturor acestor acțiuni.

II.1.2. Sustenabilitate

Conceptul de **sustenabilitate** se referă la o formă de dezvoltare care răspunde nevoilor actuale fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile cerințe. Este menită să îmbunătățească condițiile de viață ale indivizilor preservând mediul în care trăiesc pe termen scurt, mediu și – mai ales – pe termen lung. Obiectivul este atingerea unei dezvoltări care să fie eficientă din punct de vedere economic, care să respecte mediul social și care să fie durabilă din punct de vedere al mediului înconjurător.

Strategia de Dezvoltare Durabilă prezintă următoarele șapte elemente cheie:

- Schimbarea climatului și energia regenerabilă
- Transportul sustenabil

- Consumul și producția sustenabile
- Conservarea și gestionarea resurselor naturale
- Sănătatea publică
- Incluziunea socială, demografia și migrația
- Sărăcia globală

Această strategie se bazează pe trei piloni diferiți – economic, social și de mediu – care trebuie să se susțină unul pe celălalt pentru a asigura dezvoltarea durabilă. Consecințele tuturor politicilor referitoare la mediul economic, social și ambiental trebuie deci să fie examinate într-o manieră coordonată și să țină cont de acestea în elaborarea și adoptarea acestor politici.

Această strategie, care adaugă o a treia dimensiune, cea ambientală, la strategia Lisabona, este proiectată să fie un catalizator pentru actorii politici și pentru opinia publică, pentru a schimba comportamentul societății. Este construită în jurul unor propuneri transversale, măsuri menite să atingă obiective pe termen lung și să conducă la pregătirea și monitorizarea eficientă a politicilor.

Sustenabilitatea mediului

Politica de mediu a Uniunii Europene, bazată pe Articolul 174 din Tratatul pentru constituirea Comunității Europene (1997), urmărește prezervarea, protecția și îmbunătățirea **calității mediului** și protejarea sănătății umane. De asemenea, pune accent pe folosirea rațională a resurselor și contribuie la promovarea, la nivel internațional, a măsurilor pentru combaterea problemelor de mediu la nivel regional și global.

Domeniile prioritare sunt: schimbarea climatului; natura și biodiversitatea; mediul, sănătatea și calitatea vieții; resursele naturale și deșeurile.

Primaria
Slatina

Politica de mediu este completată de șapte strategii tematice în următoarele domenii: poluarea atmosferică, deșeuri, mediul marin, solurile, pesticidele, resursele naturale și dezvoltarea urbană.

Sustenabilitate socio - economică

Obiectivele socio-economice definite în Tratatul CE menționat mai sus sunt promovarea protecției sociale adecvate, a dialogului social, îmbunătățirea condițiilor de muncă, formarea forței de muncă pentru a atinge un nivel ridicat și durabil de ocupare și combaterea excluziunii.

Competitivitatea trebuie îmbunătățită prin măsuri îndreptate spre capitalul uman și fizic, care să crească calitatea vieții – inclusiv **calitatea habitatului urban** – și care să încurajeze diversificarea activităților economice și dezvoltarea infrastructurii locale. Sunt introduse măsuri pentru protejarea resurselor naturale și pentru sporirea valorii naturale și culturale a peisajelor.

Considerând situația actuală a orașului Slatina, este important să se scoată în evidență faptul că Municipality are în curs de implementare diferite proiecte pentru a crește calitatea mediului urban și pentru a spori oferta de spații publice și facilități prin operațiuni de regenerare urbană.

Toate cele de mai sus trebuie să fie obținute prin scheme inovative de dezvoltare locală integrată cu accent pe participare dar și pe luarea în calcul a noilor modalități de guvernare cu o mai mare implicare a sectorului privat, a altor instituții și a municipalității.

II.1.3 Inovare

Politica de inovare tinde să devină prima în topul priorităților Uniunii Europene. Obiectivul acestei politici este acela de a produce un mediu care să conducă la crearea și dezvoltarea afacerilor și industriilor.

Politica pentru întreprinderi contribuie deci la creșterea economică durabilă și la crearea de locuri de muncă. Pentru a obține rezultatele dorite, este fundamental să se lucreze la ambele nivele, atât public (în special inter-local – la o scară locală mai mare, implicând autoritățile și departamentele regionale și naționale, universități și centre educaționale, etc.) cât și privat (punând în contact instituții locale, fundații, întreprinderi, etc.).

Această politică se concentrează în special pe:

- promovarea antreprenoriatului (încurajarea creării de afaceri și sprijinind companiile în faze de start-up și de dezvoltare);
- promovarea performanțelor europene în ceea ce privește competitivitatea, încurajând adaptarea la schimbarea structurală și menținerea unui nivel ridicat al productivității și sporirea cunoașterii
- urmărirea dezvoltărilor tehnologice, noi produse, procese de producție și manufacturiere, dezvoltarea de noi metode de marketing pentru produse
- un mai bun acces la finanțări, rețele de suport și programe
- simplificarea mediului administrativ și de reglementare (public și privat)

Politica de cercetare și dezvoltare este una dintre prioritățile Uniunii Europene.

Cercetarea, împreună cu educația și inovarea formează "triunghiul cunoașterii", prin intermediul căruia se speră că Europa își va menține dinamismul economic și modelul social.

Coordonarea inițiativelor de cercetare și dezvoltare în cadrul Comunității se bazează pe diferite instrumente. Programele cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică cuprind programe mai specifice care acoperă diverse domenii: mediu, biotehnologie, energie, transport, mobilitatea cercetătorilor.

Pentru a crea circumstanțe favorabile pentru un mediu inovativ și creativ este important să se stimuleze, prin programe educaționale și de formare, noi tehnici, abordări, și să se atragă persoane inovative și creative, generând astfel o cooperare stabilă cu universități, întreprinderi străine, poli tehnologici, etc. pentru inițierea unui cerc favorabil. Apoi, este necesar să se transmită cunoașterea prin intermediul unei rețele pentru a se crea astfel un context cultural și social fertil.

Slatina este un oraș puternic înclinat către industrializare, datorită prezenței unei importante uzine hidroelectrice și a altor industrii însemnate. Aceste industrii reprezintă principala sursă generatoare de venit, în măsura în care au atras și investiții străine. Sectorul industrial este dinamic, are o tendință pozitivă și încă mai există potențial pentru a îmbunătăți și a integra alte activități industriale.

Orice dezvoltare viitoare trebuie să țină cont de atitudinile industriale actuale ale orașului, precum și de politicile Uniunii Europene în domeniul dezvoltării urbane, care presupun **durabilitate și inovare.**

Pentru a consolida și a întări sectorul industrial este esențial să i se reactiveze **competitivitatea**, profitând în acest scop de orice împrejurare și oportunitate, adaptând și dezvoltând factorul cunoaștere, mediul urban și calitatea vieții. Conform cu politicile Uniunii Europene și urmând Programul Operațional Regional al României, proiectele vor avea câteva caracteristici particulare.

Studiul strategic se concentrează pe acele acțiuni care sunt în concordanță cu cele prevăzute de politicile UE în Dezvoltarea Regională Urbană.

Primaria
Slatina

În ceea ce privește Programul Operațional Regional al României 2007-2013, în conformitate cu Liniile Directoare Comunitare Strategice 2007-2013, acesta identifică următoarele elemente strategice:

- a face locurile mai atractive pentru investiții și ca spațiu de muncă (cu accent pe infrastructura de transport și pe protecția mediului);
- a îmbunătăți economia bazată pe cunoaștere prin inovație (cu accent pe susținerea și facilitarea antreprenoriatului);
- a crea locuri de muncă mai multe și mai bune (cu accent pe modernizarea sistemului de protecție socială);
- a lua în considerare dimensiunea teritorială a politicii de coeziune – inclusiv contribuția zonelor urbane la creșterea și diversificarea economică a regiunilor rurale.

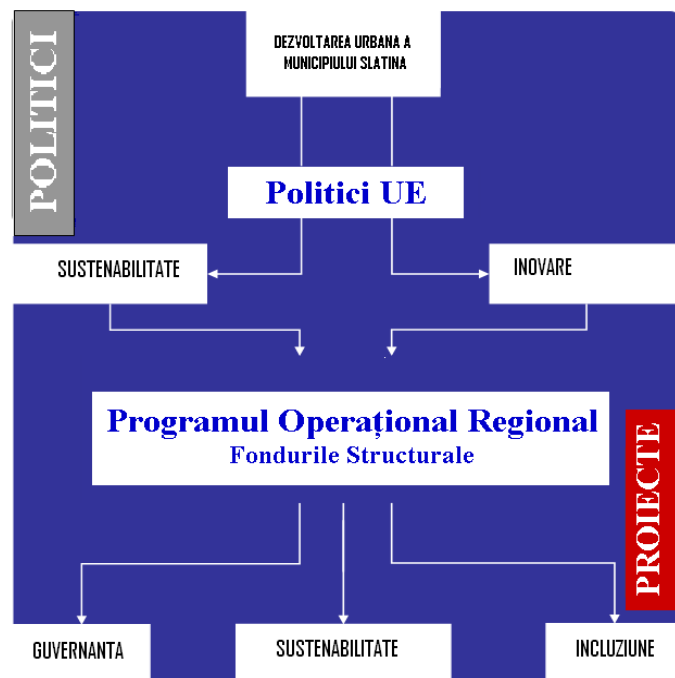
Alte aspecte strategice care trebuie luate în considerare:

- reabilitare ambientală
- ocrotirea resurselor care nu se regenerează
- cercetare și dezvoltare
- echilibru solid între infrastructuri urbane variate și funcțiile lor
- întărirea și raționalizarea structurilor fizice și sociale

II. 2. 101 idei de acțiune pentru dezvoltare urbană durabilă

„Toți oamenii sunt meșteșugari nativi al căror destin este acela de a crea un loc potrivit și primitor, o lume sănătoasă și minunată” (L. H. Sullivan, 1924)

În această secțiune principalele probleme care au fost relevate în analiza anterioară a condițiilor urbane și a teritoriului sunt analizate mai detaliat, de manieră integrată. Acestea sunt: centrul istoric al orașului, spațiul public, peisajul, locuințele și unitățile industriale. Aceste cinci teme, deși nu fac referire la toate sectoarele economice sau sociale prezente în Slatina, reprezintă o

primă listă a priorităților într-un proces de dezvoltare folosind o abordare matriceală nouă și modernă. Este o abordare proactivă reflexivă și radicală, care are ca scop stimularea considerațiilor critice cu impact asupra teritoriului, economiei și societății. Cei trei piloni ai acestora sunt: mediul, sustenabilitatea și acțiunile concertate. Rezultatul poate fi considerat un plan de acțiune construit pe o metodă informală de consultare a instituțiilor, a mediului economic și social pentru a putea dialoga atât cu privire la problemele de rezolvat cât și la soluțiile găsite.

Metoda presupune transformarea ideilor de acțiuni într-un produs al întregii comunități care îl va considera apoi proprietatea sa.

Aceste idei sunt menite să creeze perspective și viziuni dar și să producă scenarii și să stimuleze imaginația colectivă, pornind de la premisa că dificultățile și problemele sunt legate de întreg teritoriul și, din această cauză, o intervenție singulară și limitată nu poate fi cu adevărat soluția care constă, de fapt, în identificarea de răspunsuri holistice.

II.2.1. Centrul istoric al orașului

Interpretăm întreg centrul vechi al orașului cu clădirile istorice, străzile și piețele sale ca pe o zonă monumentală vie. Ideea este aceea de a lucra mai întâi cu spațiul stradal, cu utilizările curente și cele potențiale, și apoi cu clădirile. Păstrând diversitatea și imixtiunea (de utilizări, utilizatori și locuitori), calitatea spațiilor deschise care pot furniza elemente de orientare (dealul Grădiște, lacurile, râul Olt, etc.). Dată fiind dimensiunea acestor spații, precum și potențialul de a oferi servicii, ele sunt percepute ca elemente de agregare și socializare, funcționând la scară urbană, atât la nivel de episoade individuale cât și la nivelul întregului sistem. Din contră, spațiul localizat mai sus, centrul contemporan al orașului și noua esplanadă, oferă viziuni mai largi și mai variate asupra teritoriului. Peisajul face ca fiecare priveliște să fie unică și redă relația cu natura și cu întreaga regiune. Acesta este un element de mare valoare care oferă modalități de utilizarea nelegate de estetica spațiilor și introduce constrângeri importante în designul urban.

În special orașele de mărime medie se confruntă adesea cu costul social al unei dezvoltări neechilibrate caracterizate prin urbanizarea noilor zone și abandonarea centrului vechi al orașului.

Problema este relevantă atât în ceea ce privește identitatea orașului cât și în ceea ce privește consumarea solului.

Fiecare oraș își are propria identitate, istorie și centralitate și de obicei acestea se află în centrul orașului, acolo unde sunt localizate patrimoniul istoric și cultural. Monumentele istorice cele mai vechi, cu valori culturale și arhitectonice, în Municipiul Slatina sunt localizate în *centrul urban*. În afară de clădirile de cult, există clădiri istorice utilizate pentru funcțiuni publice sau administrative, birouri sau locuințe private. Dar impresia pe care o lasă o plimbare după apus prin centrul istoric este sumbră și aproape de complet abandon. Un model de dezvoltare echilibrat sugerează nevoia de a lega dezvoltarea economică de calitatea vieții, dedicarea de resurse – timp, grijă și fonduri – pentru revitalizarea centrului orașului, recuperarea de clădiri vechi și monumente, limitarea traficului și crearea de zone pietonale și combinarea utilizărilor și activităților – comerciale, rezidențiale, servicii publice și private, cu restricții, meșteșuguri și producție la scară mică. Este esențial să se sprijine diversitatea – socială și culturală – și să se păstreze patrimoniul istoric, spațiile deschise și mediul natural.

Calitatea urbană

1. Reabilitarea clădirilor istorice și a structurii urbane, acordând facilități proprietarilor
2. Revitalizarea centrului vechi al orașului cu activități noi pe tot parcursul zilei
3. Extinderea orarului de lucru pentru magazine, activități comerciale și de agrement.
4. Creșterea numărului de activități și facilități culturale și de recreere.
5. Reținerea în oraș a utilizatorilor orașului și a navetiștilor.
6. Crearea de zone pietonale.

7. Refacerea străzilor principale și a structurii urbane, păstrând vechiul mod de așezare
8. Redenumirea străzilor care încă mai au nume vechi și îmbunătățirea signalisticii stradale.
9. Implementarea sistemului de iluminat public (surse alternative de energie)
10. Promovarea Parteneriatului Public-Privat
11. Planificarea unui design urban omogen.

Promovarea identității comune

12. Reabilitarea patrimoniului cultural și istoric și a monumentelor
13. Recuperarea calității vechii structuri urbane și a clădirilor vechi
14. Promovarea tradiției locale, a folclorului și a festivalurilor existente inclusiv “Ionescu” și “comicii”.
15. Promovarea produselor locale (politica de marketing, inclusiv brand-ul județului)
16. Creșterea accesibilității și diversității
17. Organizarea de evenimente și activități care să atragă populația în centrul vechi al orașului în cursul după-amiezii și nopții.
18. Propunerea de noi moduri de justiție socială și participare democratică, promovând apartenența la comunitate.

Coeziunea socială

19. Îmbunătățirea rețelei de transport public.
20. Promovarea solidarității și vecinătății
21. Crearea de facilități menite să sporească fluxul de informații între comunitate și administratorii acesteia (de ex. centrul civic și social, multimedia, centrul urban sau serviciul de informații publice, incubatoare de afaceri).

22. Constituirea unei "bănci a timpului"¹⁵

II.2.2. Spațiul public/Spații colective

Reprezintă partea accesibilă tuturor, privată (magazine, agrement, bănci, restaurante și facilități turistice și de cazare, etc.) și publică (spitale și centre de sănătate, școli, centrul civic, biserici, institute publice), servicii, spații colective, spații publice care sunt folosite pentru activități private sau spații private care permit folosirea colectivă.

Așa cum este adevărat că competitivitatea orașului nu este un antonim al atractivității, este la fel de adevărat este faptul că acea parte a populației cu nivelul cel mai înalt de educație părăsește orașul. Pentru a opri această tendință negativă, este esențial să se dezvolte o strategie menită să crească numărul de proiecte, să formeze legături între servicii și clădirile rezidențiale, între zonele de locuit și cele de birouri și între atracțiile culturale și cele de agrement. Un exemplu al acestei politici este acela de a îmbunătăți facilitățile colective și de a consolida un **sistem policentric al orașului** (vechiul centru al orașului și noua zonă comercială și rezidențială), evitând separarea și segregarea (referitoare la diferitele utilități și tipuri de populație).

Dezvoltarea de programe menite să repare „legăturile rupte” (tipice în vechiul oraș unde totul este mixt și învecinat) între rezidență, industrie, servicii și utilități este o problemă importantă pentru orașele moderne. Obiectivul programelor este să nu se *gentrifice* interiorul orașului, ci lăsând rezidenții, meșteșugarii, muncitorii, micile magazine în interiorul orașului, să se încurajeze diversificarea și spațiile hibride.

¹⁵ Termenul de „bancă a timpului” provine din limba italiană, sintagma fiind folosită pentru a desemna o organizație non-profit, cu scop caritabil, care are ca rol prestarea gratuită de servicii în folosul comunității, respectiv a persoanelor defavorizate, care nu își permit să plătească, de către membrii acesteia care dispun de „timp” pentru aceasta (ex: cumpărături pentru persoanele cu dizabilități, baby-sitting, menaj etc.)

Conceptul de spațiu public ca atare este în declin: granița între public și privat este mai puțin evidentă, dar spațiul urban reprezintă un subiect mult mai important. Astăzi *spațiul public* este structurat prin mai multe **locuri colective**, nu contează proprietatea, dar este fundamental ca designul urban să garanteze continuitatea, calitatea și sensul de apartenență la oraș. Spațiile ce caracterizează orașul ar putea fi punctate de inovație, tranziție și elemente fragmentate. O renovare parțială este prea riscantă deoarece o îmbunătățire doar a centrului nu este suficientă. O abordare coordonată pentru dezvoltarea urbană atât în centru cât și în zonele periferice este deci esențială. Restaurarea centrului orașului, cu accent pe așezămintele istorice și culturale, păstrând confortul vieții trebuie efectuată printr-o abordare integrată care țină cont, în egală măsură, de sistemele urbane și de incluziunea socială.

Competitivitatea orașului contemporan derivă din **calitatea serviciilor** pe care este capabil să le ofere și din imaginea acestor servicii și valorile contextuale pe care generează. Pentru îmbunătățirea calității vieții este fundamental să se modernizeze facilitățile disponibile și să se adecveze la nevoile populației. Orașele cu o calitate ridicată a vieții sunt orașele unde cultura, arta, respectarea mediului natural și a resurselor, arhitectura și design-ul urban au o semnificație activă și un rol important. Ele sunt capabile să acționeze la dimensiunea socială și urbană, la generarea unui nou concept de cultură urbană, să satisfacă locuitorii prezenți, să evite plecarea tinerilor din oraș și să atragă noi rezidenți și utilizatori ai orașului.

Sentimentul de apartenență

23. Creșterea gradului de conștientizare al comunității legat de resursele și potențialul teritoriului lor
24. Reținerea navetiștilor, utilizatorilor orașului și oamenilor de afaceri
25. Sprijinirea stabilirii și promovării de evenimente coordonate asociate tradițiilor și culturii locale

Primaria
Slatina

- 26. Îmbunătățirea infrastructurilor în zonele periferice
- 27. Folosirea râului Olt și a falezelor acestuia pentru agrement

Calitatea vieții

- 28. Crearea unei rețele de spații verzi deschise
- 29. Realizarea unei zone tampon – spații verzi și păduri – între zonele industriale pe de o parte și centrul orașului și partea rezidențială a orașului, pe de altă parte
- 30. Recuperarea grădinii zoologice
- 31. Promovarea facilităților culturale și a evenimentelor

Creativitate și inovare

- 32. Promovarea relațiilor cu poli de excelență (R&D, universități, parcuri tehnologic, etc.)
- 33. Planificarea unui centru universitar
- 34. Stabilirea unui ciclu economic favorabil prin renovarea urbană
- 35. Sprijinirea surselor alternative de energie

Transportul public

- 36. Realizarea conexiunilor între centrul orașului și periferie
- 37. Îmbunătățirea transportului public cu propulsie electrică (troleibuz, tramvai)
- 38. Folosirea topografiei neregulate pentru transport de agrement

Guvernare

- 39. Îmbunătățirea capacității administrației publice locale în ceea ce privește elaborarea, implementarea și managementul de noi proiecte
- 40. Stimularea colaborării cu alte municipalități

- 41. Realizarea de infrastructură comună publică și agenții de servicii cu alte municipalități învecinate (de ex. utilități publice, gestionarea deșeurilor, transport, etc)

II.2.3. Locuințe

În sens larg, folosim termenul de „locuințe” pentru a desemna mai multe categorii, precum: locuințele private, locuințele sociale, comunitățile îngrădite, enclavele de minorități, etc. De asemenea, o atenție deosebită trebuie îndreptată către locația și calitatea locuințelor și a așezămintelor rezidențiale. Relația între privat și public este un alt subiect important când se discută despre proiectarea zonelor rezidențiale și integrarea socială. Pe lângă planurile inițiate de către autorități, este important să se țină seama și de o abordare bazată pe experiențele locuitorilor orașului și ale operatorilor economici locali. Este important să se evite fenomene precum *gentrificarea* și „*comunitățile îngrădite*”. Aceste două cazuri reprezintă un risc pentru o dezvoltare urbană echilibrată și durabilă.

Gentrificarea urbană înseamnă o schimbare a populațiilor și utilizatorilor centrului consolidat sau ai centrului istoric al orașului. Aceasta ar putea fi o schimbare pozitivă deoarece implică o regenerare și o creștere a valorii proprietății.

Comunitățile îngrădite sunt așezări nou construite sau deja existente, care sunt literalmente îngrădite cu gard și porți, zone rezidențiale în care arealele sunt transformate complet în spații private. Este mai puțin important dacă așezările sunt comunități de elită sau dacă este vorba de comunități sărace din interiorul orașului. Mai important este să se facă distincția între enclave voluntare și ghetouri involuntare.

În ambele cazuri uneori avem solidaritate și sprijin reciproc puternic, dar acesta nu este un motiv suficient pentru a crea o segregare care ar limita schimburile, integrarea, oportunitățile, creativitatea și intențiile de a socializa.

Proximitatea este prin ea însăși o contribuție la diversitatea socială și culturală și la coeziunea socială. Corespondența între spațiul fizic și comportamentul social este găsirea unei condiții a centrelor istorice ale orașelor și a unităților învecinate. Enclavele, ca orice separare, blochează potențialul expansiunilor urbane, oportunitățile sociale, bogăția și varietatea.

Calitatea așezărilor

42. Renovarea și îmbunătățirea așezărilor rezidențiale existente
43. Creșterea disponibilității zonelor rezidențiale
44. Diminuarea ratei de abandon a centrului vechi al orașului
45. Promovarea finanțării inovative și a parteneriatului public privat, etc.
46. Proiecte pe termen lung pentru îmbunătățirea calității aerului (lizieră în jurul orașului)
47. Amenajarea unei benzi de circulație pentru bicicliști pentru a face legătura cu centrul orașului

Calitatea clădirilor

48. Stimularea întreținerii și reabilitării clădirilor existente (termo-izolare și reabilitarea exterioară a locuințelor)
49. Încurajarea arhitecturii durabile (folosind surse alternative de energie, reciclarea materialelor, etc.)
50. Promovarea politicii de economisire a energiei

Integrarea socială

51. Sprijinirea tinerilor în căutarea unei locuințe sau a unui loc de muncă
52. Creșterea varietății de utilități și servicii
53. Încurajarea tipologiilor mixte de locuitori și familii

54. Furnizarea de servicii care să răspundă nevoilor populației
55. Realizarea de locuințe sociale
56. Prevederea unui program de integrare socială pentru cartierele de romi în zonele periferice

II.2.4. Peisaj și patrimoniu natural

Patrimoniul natural este rezultatul diferitelor faze de antropizare care s-au succedat în istorie. Peisajul arată schimbările naturale și culturale care au avut loc și succesiunea straturilor și folosirea teritoriului de-a lungul anilor.

Peisajul în Slatina reprezintă un punct forte al orașului, în ceea ce privește procentul de spațiu deschis și de sol permeabil (păduri și zone semi-naturale, terenuri agricole, rețeaua hidrografică); mai mult, Slatina se bucură de un patrimoniu natural important cu diferite atracții (râul Olt, dealul Grădiște, orografia regiunii, pădurile, zona rurală, etc.), precum și de facilități de agrement (servicii sportive, piscina pe râu, grădina zoologică, etc.) destul de aproape de centrul orașului. Toate aceste resurse sunt subestimate și sub-valorificate, nu sunt foarte bine menținute, sunt greu accesibile și adesea sunt folosite necorespunzător.

Planificarea zonei rurale din apropierea orașului implică crearea unei relații sensibile cu spațiul rural care nu mai coincide cu activitățile agricole și forestiere. De asemenea, planificarea trebuie să țină cont și de activități asociate utilităților urbane cu scopul de a construi un nou mediu care se va baza pe cererea economică, ecologică, socială și culturală. Această cerere se referă la produse alimentare, educație, servicii ecologice, facilități turistice și de recreere, servicii de întreținere și ameliorare a peisajului rural, politici de mediu sustenabile și măsuri preventive pentru sănătatea publică.

Există multe resurse și valori care au nevoie de promovare și valorificare pentru locuitorii din Slatina, pentru navetiștii și vizitatorii orașului, atât în centrul vechi al orașului (pentru că acolo se află situate instituțiile publice, birourile private legate de prezența serviciilor publice), cât și în alte zone ale orașului (unde sunt localizate magazine și instituții private și facilități publice).

Strategia activă de mediu

57. Promovarea conștientizării asupra resurselor locale, în special în rândul tinerilor (de ex. tururi ghidate, excursii, excursii școlare și turism naturalistic în general)
58. Reducerea degradării terenului și a abandonului
59. Sprijinirea agriculturii urbane: grădinile familiale și activitățile tradiționale (de ex. piețele fermierilor, târguri și expoziții cu produse locale, circuite scurte de marketing, servicii educaționale, vizite la ferme, etc.)
60. Încurajarea implicării sectoarelor educaționale și R&D (în principal a institutului agricol).
61. Promovarea produselor locale și regionale printr-o politică de marketing adaptată
62. Prevederea de servicii turistice, activități de recreere
63. Coordonarea facilităților din spațiile deschise
64. Realizarea de benzi speciale pentru bicicliști și zone pietonale conectând resursele existente, facilitățile sportive și de agrement
65. Stimularea activităților culturale și creative (arta locală, reprezentării artistice etc.)
66. Integrarea, ajustarea, întreținerea și gestionarea facilităților de agrement existente
67. Creșterea accesibilității și disponibilității resurselor naturale.

Patrimoniul natural

68. Stimularea modernizării și întreținerii peisajului, prin implicarea sectorului privat și colaborării inter-instituționale
69. Constituirea de coridoare de mediu
70. Promovarea de inițiative pentru valorificarea patrimoniului natural
71. Valorificarea resurselor locale
72. Organizarea de itinerarii pentru drumeții și trasee pentru biciclete, zone de observare a vieții sălbatice sau a păsărilor
73. Îmbunătățirea accesibilității și ocaziilor de a admira peisajul natural din proximitatea orașului
74. Reabilitarea potențialului râului Olt și a falezelor sale
75. Constituirea unei zone protejate care ar putea include rețeaua hidrografică, lacurile din partea de vest a orașului, râul Olt și falezile sale.

Politici de mediu sustenabile

76. Implementarea unei politici de mediu eficiente și strictă
77. Stimularea limitării poluării și a măsurilor compensatorii
78. Sporirea spațiilor deschise verzi și a pădurilor și plantarea de liziere în jurul fabricilor pentru a preveni o parte din poluare
79. Sprijinirea unei politici de economisire energetică (termoizolare, gestiunea apei, etc.)
80. Stabilirea unui sistem permanent de monitorizare pentru aer, apă și zgomot în special pentru industriile grele
81. Aplicarea legii în ceea ce privește poluarea industrială și gestionarea deșeurilor
82. Sprijinirea surselor alternative de energie (celule solare, fotovoltaice, eoliene)
83. Îmbunătățirea depozitării deșeurilor, a gestiunii deșeurilor solide urbane și a reciclării.
Creșterea resurselor pentru îmbunătățirea gestiunii deșeurilor și a protecției mediului

II.2.5. Unități industriale

Sectorul industrial, caracterizat prin întreprinderi mari și producție grea, joacă un rol important în economia locală. Dezvoltarea industrială viitoare, pentru a fi competitivă și pentru a atrage alte investiții străine, trebuie să ia în considerare atât posibile ajustări structurale, diversificarea, flexibilitatea și integrarea cu unități terțiare și comerciale mai puternice, cât și activități de cercetare și inovare, tehnologii de informare și comunicare, antreprenoriat, educație și formare.

Bogată în resurse publice și servicii, bine dotată cu resurse naturale (râuri, lacuri, păduri, dealuri), forța orașului va fi aceea de a continua schimbarea de-a lungul anilor și de se adapta pentru a se putea confrunta cu noile provocări.

În trecut Slatina și-a schimbat radical înfățișarea, fundamentul ei economic a fost transformat complet de la un sistem în principal agricol la un oraș în care activitățile manufacturiere reprezintă elementul cheie. În prezent, sectorul privat are pregătirea și vitalitatea necesare pentru dezvoltarea în continuare a orașului Slatina, proces în care administrația publică locală joacă un rol activ de sprijin. În ciuda acestui lucru, singura strategie de dezvoltare care pare să domine este interacțiunea spontană între prioritățile individuale ale unităților industriale și antreprenorii privați, pe de o parte, și atragerea de investiții de către administrație, pe de altă parte. Toate acestea rezultă într-un compromis între calitatea mediului urban și creșterea economică locală.

În orice caz, obiectivul de dezvoltare durabilă trebuie să fie urmărit în orice planificare de dezvoltare a orașului și prezintă trei aspecte, și anume: eficient din punct de vedere economic, echitabil din punct de vedere social și sustenabil din punctul de vedere al mediului. Obiectivul este de a ameliora calitatea vieții pentru cetățenii din Slatina asigurând astfel atingerea obiectivelor economice, sociale și de mediu.

Zona are o bună poziție geografică și beneficiază de prezența unei importante hidrocentrale electrice. În ciuda acestor puncte tari și oportunități, **sistemul infrastructural** (în special

sistemul de transport rutier) este mai degrabă inadecvat și deja insuficient pentru cererea actuală a întreprinderilor locale și a traficului greu asociat. Sistemul de gestionare a deșeurilor și depozitarea lor este de asemenea depășit și deficitar.

În plus, pentru a menține și a spori competitivitatea regiunii, este fundamental să se investească în resursele umane, să se creeze infrastructuri imateriale pentru a dezvolta activitățile economice, să se sprijine înființarea de noi IMM-uri, să se sprijine antreprenoriatul individual și să se prevadă și să se încurajeze apariția de agenții infrastructurale de servicii regionale sau județene (servicii publice, etc.) împreună cu municipalitățile învecinate și poli mai mari de creștere industrială și comercială (în primul rând Pitești și Craiova) experimentând noi moduri de guvernare.

Orice nouă așezare industrială va trebui, în orice caz, să fie în conformitate cu legislația de mediu adoptată în România în procesul de aliniere la acquis-ul comunitar, așa cum a fost menționat mai sus.

În mod similar orice cerere viitoare de energie va trebui satisfăcută printr-o furnizare mixtă, care să cuprindă și energie provenind din surse regenerabile.

II.2.6. Infrastructura

84. Crearea infrastructurii necesare pentru dezvoltarea durabilă a activităților economice
85. Construirea unui parc industrial
86. Modernizarea și extinderea rețelei rutiere și realizarea de rute ocolitoare pentru traficul greu
87. Îmbunătățirea alimentării cu apă, a gestionării deșeurilor și a sistemului de reciclare

Primaria
Slatina

88. Stabilirea legăturilor de transport public între zonele industriale și partea centrală a orașului
89. Dezvoltarea mediului de afaceri, a întreprinderilor regionale și locale
90. Crearea de centre de informare și servicii destinate întreprinderilor mici și mijlocii (o agenție de dezvoltare locală)
91. Sprijinirea IMM în realizarea de proiecte finanțabile din fonduri UE
92. Încurajarea interacțiunii dintre întreprinderi și polii de cercetare-dezvoltare

II.2.7. Dezvoltare durabilă

93. Îmbunătățirea sistemului de gestionare și de depozitare a deșeurilor
94. Organizarea sistemului de monitorizare
95. Acordarea de intervenții de compensare
96. Producerea energiei prin folosirea resurselor alternative (solare, eoliene)
97. Sprijinirea societăților care se preocupă de diminuarea poluării

II.2.8. Resurse umane

98. Promovarea înființării de incubatoare de afaceri, de noi IMM și sprijinirea strategiei de inovare regionale
99. Sprijinirea formării profesionale pentru îmbunătățirea specializării forței de muncă locale și pentru creșterea competențelor personale.

ANEXA 1. Metodologia de identificare a polilor de creștere economică urbană

GEA, în baza ESPON, 2005

A. Identificarea relevanței teritoriale:

	Relevanță în rețeaua urbană europeană				
		Europeană	Națională	Regională	Locală
Indicatori	Populație	> 1 000 000 locuitori	250 000 – 999 999 loc	50 000 – 249 999 loc	20 000 – 49 999 loc
	Industrie	PIB industrial > 20 000 mil. Euro	PIB industrial 2500 – 7499 mil. euro	PIB industrial 1000 – 2499 mil. euro	PIB industrial < 1000 mil. euro
	Turism	50 000 – 99 999 paturi	15 000 – 49 999 paturi	5000 – 14 999 paturi sau 25 – 99 paturi/1000 locuitori	< 5000 paturi sau < 25 paturi/1000 locuitori
	Transport	1 – 4,99% E	≥ 5% N (mai puțin de 1% E)	2 + 4,99% N	Port sau aeroport, dar < 2% N
	Universități	Universitate (50 000 – 499 999 studenți)	Universitate (10 000 – 49 999 studenți)	Universitate (5 000 – 9 999 studenți)	Universitate (< 5 000 studenți)
	Centru de decizie	2 – 4,99% E	≥ 10% N (sub 2% E)	2 – 9,99% N	Sediu companii de vârf, dar sub 2% N
	Statut administrativ	Capitală națională		Capitală provincială și/sau regionale	Doar autoritate locală

Sursa: ESPON, 2005

Index:

E = valoarea în Europa (= valoarea în cele 29 țări ESPON)

N = valoarea națională

Pentru fiecare indicator, există următoarele scoruri: European = 4; Național = 3; Regional = 2; Local = 1

Scor global (media scorurilor individuale pe fiecare indicator) indică relevanța orașelor în rețeaua urbană europeană: ≥ 2,5 (MEGA centru european); între 1,5 și 2,49 (relevanță transnațională / națională); ≤ 1,5 (relevanță regională/ locală).

ANEXA 2. Workshop regenerare urbană și comunitară

În data de 7 iulie 2008, personalul tehnic reprezentând Primăria Municipiului Slatina și consultanții au participat împreună la workshop-ul intitulat "Regenerare urbană - realitate și perspective" care s-a desfășurat în sala de festivități a Colegiului Național "Ion Mănescu". Obiectivul seminarului a fost acela de a identifica liniile strategice pentru planificarea dezvoltării durabile a municipiului Slatina, prin discutarea punctelor slabe, punctelor tari și propunerilor referitoare la teritoriu.

După o scurtă prezentare a ideilor preliminare asupra liniilor strategice și a studiilor de caz din partea consultanților, participanții au fost invitați să își exprime opiniile cu privire la cele cinci subiecte majore:

- **spațiul public;**
- **centrul istoric al orașului;**
- **peisaj și patrimoniu natural;**
- **unități industriale sau comerciale;**
- **locuințe.**

Participanții au fost invitați să scrie pe cartonașe colorate ideile lor cu privire la regenerarea urbană referitoare la **punctele tari (cartonașe verzi), punctele slabe (cartonașe roșii) și propuneri (cartonașe albastre)** pentru fiecare dintre subiectele expuse mai sus.

După completare, cartonașele au fost amplasate pe un panou și grupate în funcție de subiecte pentru a forma grupuri tematice (fotografii în paginile următoare). Rezultatele acestui workshop vor fi analizate în paragrafele succesive.

Metodologie: tehnica Focus Grup și metoda Metaplan

Tehnica de Focus Grup este un exemplu de metodologie de studiu calitativ utilizată pentru a analiza opiniile, cunoștințele, percepțiile și preocupările indivizilor referitoare la un anumit subiect. Discuția de grup este condusă de către un moderator, care ghidează participanții printr-o serie de întrebări deschise. Informațiile obținute pot furniza date importante despre percepția și valorile participanților referitoare la subiect. Datele obținute reprezintă opinii și idei exprimate prin cuvintele participanților.

Cum funcționează grupurile focus

Grupurile focus sunt formate de regulă din șase până la zece persoane (dar se pot extinde și la grupuri mai mari), care au cunoștințe sau experiență cu privire la subiectul discutat.

Moderatorul îndrumă grupul în timpul discuțiilor, asigurându-se ca fiecare dintre participanți să răspundă, cerând detalii atunci când este necesar și încurajând interacțiunea între membrii grupului.

În unele grupuri focus interacțiunea este intenționat lăsată nestructurată pentru a asigura o discuție mai spontană, însă în majoritatea cazurilor grupul focus se bazează pe întrebări foarte bine pregătite dinainte astfel încât să obțină informațiile dorite.

Întrebările sunt de obicei deschise, dând participanților cât mai multă libertate în a răspunde, dar păstrând discuția concentrată pe subiect.

Toate informațiile obținute sunt apoi analizate și codificate. Fiecare cod reprezintă un subiect anumit, sau sub-temă care corespunde întrebării adresate. Apoi informația este re-aranjată în funcție de cod, astfel încât comentariile asupra subiectului să fie centralizate. Această tehnică

permite cercetătorului să identifice ușor tot ceea ce s-a spus de către grup despre fiecare temă discutată și să formuleze concluzii.

Metoda Metaplan

Una dintre cele mai folosite tehnici pentru a culege și a analiza informații în timpul unui workshop sau grup focus este metoda Metaplan, numită și Delphi sau metoda cartonașelor. Scopul acestei metode este acela de a diviza sistematic subiectele discutate în teme mai mici pentru a organiza informațiile, pentru a le împărți și cataloga.

Participanții trebuie să scrie ideile proprii despre un anumit subiect pe cartonașe colorate, care sunt apoi lipite pe un panou astfel încât toată lumea să poată vizualiza ideile tuturor. Cartonașele adunate de la participanți sunt apoi așezate împreună pentru a forma grupuri.

Lista participanților la Workshop-ul *Regenerare urbană și comunitară*

Nume, prenume	Instituția, departamentul
Anghel Ana	Primăria municipiului Slatina
Dan Liviu Mircea	SC LOCTRANS SA
Dinu Marius	Primăria municipiului Slatina – Biroul Proiecte cu finanțare internațională
Duică Daniel	Primăria municipiului Slatina – Direcția Poliția Comunitară
Dună Constantin	Primăria municipiului Slatina – Unitatea locală de monitorizare
Mierleșteanu Floarea	Primăria municipiului Slatina – Serviciul Urmărire Lucrări Publice
Morariu Emilia	Primăria municipiului Slatina – Biroul Proiecte cu finanțare internațională
Nicolae Gheorghe	Consiliul Local al municipiului Slatina – Serviciul Public Local Evidența Persoanei
Oprea Iulian	SC SALUBRIS SA
Pop Adrian	Primăria municipiului Slatina – Direcția Poliția Comunitară
Pușcașu Marian	Consiliul Local al municipiului Slatina – Serviciul Public de Iluminat Public
Șerban Cristiana	Primăria municipiului Slatina – Direcția Tehnică
Țucă Bogdan	Consiliul Local al municipiului Slatina – Serviciul Public Local Evidența Persoanei
Virșescu Cecilia	Primăria municipiului Slatina – Direcția Arhitect Șef

Rezultatele grupului - focus

1. Centrul istoric al orașului

Începerea procesului de renovare cât mai curând posibil: aceasta este concluzia principală care rezultă în urma discuțiilor din focus grup.

În timpul workshop-ului, participanții au scos în evidență mai multe probleme. În special au identificat lipsa vieții urbane după încheierea programului la birouri din cauza absenței facilităților comerciale și de divertisment. Calitatea urbană este foarte scăzută din cauza întreținerii inadecvate a spațiilor publice și a clădirilor, adesea abandonate sau aflate în degradare. În afară de aceste considerente, orice intervenție în partea veche a orașului este foarte dificilă din cauza birocrăției și a resurselor financiare limitate. În plus, din cauza faptului că majoritatea proprietăților sunt private, acestea nu pot fi eligibile pentru accesarea fondurilor europene pentru reabilitare de clădiri.

În ciuda acestor lucruri, valoarea și importanța patrimoniului cultural și istoric și potențialul pe care centrul vechi al orașului îl deține este un bun și o resursă care merită să fie pusă în valoare mai mult.

Conform propunerii preliminare, procesul de renovare ar putea însemna îmbunătățirea calității urbane și atractivității și ar trebui să treacă prin revitalizarea centrului vechi al orașului prin două direcții principale, care au fost evidențiate de către participanții la workshop:

- Localizarea de **noi activități**; în afară de birouri și mici magazine deschise pe durata întregii zile. Acestea ar trebui să fie locuri în care se poate petrece timpul liber și pe timpul nopții având

Primaria
Slatina

facilități de recreere și divertisment. Este, de asemenea, important să se prevadă organizarea de activități culturale în același timp, mai aproape de cetățeni.

- **Reabilitarea structurii urbane istorice.** Participanții au indicat mai multe măsuri menite să favorizeze procesul de renovare și să crească percepția noului trend: re-denumirea străzilor care mai au nume vechi, pavarea străzilor și iluminatul public mai eficient, zone destinate pietonilor, stimulente pentru achiziționarea de clădiri și întreținere pentru proprietari.

2. Spațiul public/Spații colective

Analiza preliminară a scos în evidență separarea între centrul vechi al orașului și orașul contemporan unde este concentrată viața urbană. Specializarea acestor activități este accentuată de topografie și planurile recente de renovare subliniază cele două viteze ale celor două centre ale orașului Slatina.

Deși municipalitatea are numeroase activități în desfășurare în această direcție, rămân multe probleme importante care trebuie abordate.

Referitor la spațiul public, workshopul subliniază următoarele probleme principale:

- **Accesibilitatea** în ceea ce privește transportul public și privat. Participanții au subliniat necesitatea îmbunătățirii sistemului de transport public, prin creșterea legăturilor între centrul orașului și zonele periferice. În același timp, au identificat nevoia unei variante ocolitoare care să permită reducerea traficului greu și în același timp să faciliteze evitarea orașului de către traficul privat. Pentru a compensa poluarea industrială, se poate lua în considerare posibilitatea de folosire a vehiculelor nepoluante (de ex. transport public cu propulsie electrică). Separarea între cele două centre ale orașului, datorată topografiei neregulate, s-ar putea constitui în oportunitatea de a prevedea facilități de transport de agrement.

- Creșterea **facilităților culturale și de agrement** și a calității vieții urbane reprezintă o altă temă importantă cu puncte slabe/forte/propuneri. Slatina are mai multe resurse care trebuie

protejate și dezvoltate (grădina zoologică, râul Olt, centrele comerciale și piețele alimentare, parcuri, etc.) și municipalitatea are multe planuri și programe în curs pentru îmbunătățirea spațiilor și serviciilor colective actuale. Sectorul cultural are nevoie de o atenție deosebită. O indicație specifică a fost dată în direcția constituirii de facilități educaționale, de exemplu un campus posibil la nivel universitar care să se adreseze tinerilor. Acesta ar fi merit să favorizeze integrarea, socializarea, cunoașterea și cultura. În orice caz, politica de dezvoltare durabilă trebuie să includă măsuri care să cuprindă sporirea zonelor verzi și a pădurilor suplimentate de acțiuni care să sprijine sursele alternative de energie (energie solară și eoliană).

3. Peisaj și patrimoniu natural

Slatina dispune de resurse naturale importante: râul Olt, peisajul, dealul Grădiște, pădurile și zonele rurale dedicate agriculturii care păstrează tradițiile și istoria locală. Există pe lângă aceste lucruri facilități de recreere integrate în natură, care au nevoie de întreținere și restructurare pentru a fi cât mai atractive pentru posibili vizitatori.

Participanții la workshop și-au concentrat atenția asupra a două teme strategice:

- **Implementarea unei politici de mediu eficiente** se relevă ca o chestiune fundamentală referitoare în principal la preservarea și îmbunătățirea resurselor naturale și a mediului natural. Participanții au subliniat importanța implementării unei politici de mediu durabile, în special în ceea ce privește depozitarea deșeurilor solide municipale și a gestionării reciclării dar și a diminuării poluării și a măsurilor compensatorii (de ex. zone verzi și păduri care să limiteze poluarea fonică și poluarea aerului, surse alternative de energie, politica de economie energetică, etc.).

A fost subliniată nevoia de a stabili un sistem permanent de monitorizare a aerului, apei și zgomotului, în special în ceea ce privește industriile grele care sunt foarte aproape de așezările rezidențiale, ca măsuri preventive de sănătate.

- **Reorganizarea și managementul** numărului relativ mare de **facilități de divertisment prezente** care trebuie integrate cu **resursele naturale locale** și cu locurile publice destinate socializării și integrării. Poziția geografică și dimensiunea orașului, sistemul public de transport, planurile și programele în curs de desfășurare ale municipalității completează potențialul de atractivitate. Aceasta se va desfășura prin regenerarea spațiilor colective deschise și prin creșterea calității urbane prin design urban, servicii noi și facilități.

Cu toate acestea, este fundamental să se investească în gestionarea resurselor – în special în conservarea zonelor urbane verzi și în refacerea peisajului natural cu scopul de a crește accesibilitatea. Renovarea facilităților și regenerarea terenurilor și apelor contaminate sunt văzute ca priorități majore. Unul dintre participanți a propus instituirea unei zone protejate. Aceasta ar putea include rețeaua hidrografică, lacurile din partea de vest a orașului, râul Olt și falezile sale.

4. Unități comerciale și industriale

Sectorul industrial, dominat de mari unități de producție, joacă un rol important în creșterea economiei orașului Slatina și a sistemului urban. Aceste industrii sunt principalele surse de venit pentru municipiul Slatina care în același timp atrag noi investiții străine.

Participanții la workshop au subliniat importanța creșterii atractivității regiunii prin mai multe măsuri, acționând asupra punctelor slabe și riscurilor și folosind avantajele puse la dispoziție de oportunitățile prezente și de resursele locale.

Slatina are o poziție geografică bună, proximitatea de granița cu Bulgaria, de orașele Craiova și Pitești, dar dezvoltarea sa este condiționată parțial de un **sistem infrastructural** limitat și în special de sistemul de transport rutier. Cel din urmă nu este adecvat traficului greu și nevoilor

întreprinderilor locale. Sistemul de gestionare a deșeurilor și depozitarea acestora sunt inadecvate și insuficiente.

Este important să se investească în resursele umane, să se creeze infrastructură imaterială pentru dezvoltarea activităților economice, pentru constituirea zonei industriale municipale. Aceasta înseamnă întărirea competitivității sistemului economic în ansamblu.

O mai bună **calitate a mediului urban** va contribui la transformarea orașului Slatina într-un loc mai atractiv pentru desfășurarea activității, pentru locuit, pentru a investi. Pentru a consolida și întări sectorul industrial este fundamentală **o dezvoltare durabilă**, în armonie cu mediul înconjurător urban și calitatea vieții.

Relația dintre așezările industriale și cele rezidențiale trebuie să fie reorganizată intervenind prin măsuri de reducere și compensare a poluării industriale (aer și zgomot).

De asemenea, s-a luat în considerare mutarea industriilor grele departe de centrul orașului și de zonele rezidențiale. Orice nouă unitate industrială va trebui să respecte legislația de mediu mult mai strictă adoptată în România odată cu legislația europeană; în mod similar, orice cerere viitoare de energie va trebui satisfăcută printr-o furnizare mixtă care să cuprindă, între altele, folosirea energiei solare și eoliene sau energie de la orice altă sursă alternativă. Aceste tipuri de sisteme de generare a energiei trebuie să fie favorizate și stimulate și în același timp trebuie susținută reciclarea și transformarea energetică și cea a deșeurilor.

5. Locuințe

Discuția despre locuințe s-a concentrat pe două mari probleme, și anume:

- calitatea clădirilor și a așezămintelor
- coeziunea socială.

Situația economică pozitivă produce, în schimb, externalități. Pe de o parte dezvoltarea industrială permite unei mari părți a locuitorilor să dețină o locuință. Pe de altă parte, este încă necesară susținerea tinerilor (un procent semnificativ dintre rezidenți) și investirea de resurse pentru construirea de locuințe sociale pentru a veni în întâmpinarea nevoilor populației cu venituri mici. În plus, piața imobiliară este percepută ca fiind haotică, cu prețuri mari pentru închiriere și cumpărare dar și apariția spontană de așezăminte și diferite speculații. Problemele pot fi rezolvate prin construirea de noi locuințe sociale, prin implicarea companiilor imobiliare private și a dezvoltatorilor nu numai în partea centrală a orașului.

Această problemă este strict legată de **politica de incluziune socială** care, pe lângă construirea de noi locuințe sociale pentru diferite tipuri de populație sau familii, ar trebui să includă programe de integrare socială pentru minorități și pentru populația de etnie Romă care se găsește momentan amplasată la periferia orașului Slatina trăind în condiții dificile.

Participanții au enumerat o listă de subiecte legate de **renovare și îmbunătățirea așezărilor rezidențiale**. Piața imobiliară prezentă arată în general o calitate slabă în termeni de întreținere și performanță, în special în ceea ce privește eficiența energetică. Pe de altă parte, mărirea medie a locuințelor (de închiriat sau achiziționat) este adecvată și municipalitatea lucrează la mai multe proiecte, acordând atenție nevoilor populației. Toate acestea ar trebui implementate ținând cont de propunerile exprimate pentru păstra un echilibru între spațiile construite și zonele de servicii și de agrement (benzi pentru biciclete, terenuri de joacă pentru copii, parcuri, etc.).

Implicarea dezvoltatorilor privați este o condiție necesară pentru orice program de locuințe.

Procesul de renovare trebuie să ia în considerare **recalificarea mediului** în conformitate cu protejarea mediului natural, diminuând poluarea (de ex. înconjurarea orașului cu lizieră pentru filtrarea aerului), apelarea la surse alternative de energie și la politica de economie energetică.

ANEXA 3. Studii de caz – exemple de bune practici

Următoarele studii de caz au fost prezentate în cursul workshop-ului de dezvoltare durabilă în Slatina. Acestea sunt menite să arate cum orașele italiene și instituțiile selectate au utilizat temele prezentate ca linii directoare strategice și care instrumente ar putea fi utile pentru a asigura o reală dezvoltare urbană durabilă în Slatina.

1. Centrul istoric al orașului

Orașul **Nuoro** este considerat "capitala culturală" a regiunii Barbagia (Sardinia). Este orașul natal al unor scriitori și artiști faimoși fiind totodată locul în care se află un important muzeu de artă contemporană la nivel european; în plus, aici se desfășoară diferite evenimente tradiționale, cum ar fi Carnavalul. În ciuda importanței sale din punct de vedere cultural, centrul istoric al orașului Nuoro este aproape abandonat din cauza lipsei de locuințe și activități economice și de agrement. În plus, majoritatea clădirilor sunt mici și nu există o cerere reală de închiriere, în principal ca urmare a diminuării dramatice a populației.

Proiectul "**Pratzas de Janas**" este menit să dezvolte un district cultural în centrul orașului pentru a-l face mai atractiv pentru locuitori și pentru vizitatori. Obiectivul este acela de a structura atât clădirile istorice, piețele cât și străzile pentru a le transforma în workshop-uri și expoziții. Acest lucru va fi posibil prin cooperarea între consiliul local și operatorii privați care lucrează în domeniul artelor, permițând astfel creșterea orașului din punct de vedere cultural, social și economic.

Activitățile principale ale proiectului sunt:

- Crearea de "Ateliere Artistice" tematice referitoare la meșteșuguri, pictură, sculptură, fotografie, etc.;
- Pavarea străzilor și piețelor, unde vor fi amplasate expozițiile și spectacolele;
- Restructurarea clădirilor abandonate pentru a le transforma în workshop-uri artistice.

Obiectivele specifice ale proiectului:

- ameliorarea ofertei culturale ca mod de îmbunătățire a orașului atât din punct de vedere economic cât și fizic;
- permanentizarea rezultatelor pozitive de dezvoltare obținute;
- integrarea atât în infrastructurile urbane cât și în sectoarele productive;
- considerarea facilităților culturale ca "infrastructuri" în măsură să califice, să îmbunătățească și să dezvolte teritoriul.

2. Dezvoltare durabilă

Unul dintre mijloacele pentru asigurarea unei dezvoltări durabile este acela ca atât firmele private cât și instituțiile publice, care desfășoară activități cu impact asupra mediului, să urmeze niște reguli în îndeplinirea activităților zilnice.

Pentru a promova dezvoltarea durabilă, în martie 2001, Uniunea Europeană a aprobat **EMAS – Schema de Management de Mediu și Audit - Certificare**, a cărei obiective sunt:

- promovarea eficacității organizațiilor din punct de vedere ambiental;
- asigurarea aplicării legislației de mediu;
- garantarea îmbunătățirii continue a activităților legate de mediu prin cooperarea între instituțiile publice, firme private și cetățeni.

Instituțiile publice care doresc să fie conforme din punct de vedere EMAS trebuie să verifice dacă activitățile, structura organizațională și politica corespund cerințelor EMAS.

Agenția locală pentru Protecția Mediului din Provincia Viterbo a decis să îndeplinească cerințele EMAS, și acest lucru a condus la planificarea strategiei sale prin următoarele documente: Analiza de mediu; Politici de mediu; Programe de mediu; Sistem de Gestiune de mediu.

Primaria
Slatina

Rezultatele "procedurii EMAS" au fost:

- Studii pentru controlul și monitorizarea condițiilor de mediu;
- Cooperare efectivă atât cu autoritățile maritime locale cât și cu cele silvice;
- Proceduri simplificate de outsourcing;
- Certificări de calitate a mediului pentru municipalități și firme private;
- Crearea unei Școli Naționale pentru consultanți și auditori EMAS (Programul Life– Mediu).

3. Peisaj, patrimoniu natural și resurse agricole

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) a fost constituit pentru a finanța programe de dezvoltare rurală prin Regulamentul Consiliului UE (EC) Nr. 1290/2005 din 21 iunie 2005 pentru finanțarea Politicii Agricole Comune.

Obiectivele FEADR sunt:

- Îmbunătățirea competitivității prin renovare;
- Îmbunătățirea atât a peisajului rural cât și a celui ambiental prin gestionarea teritoriului;
- Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și promovarea diversificării activităților economice;
- Îmbunătățirea abordării Programului Leader, în special în asigurarea calității alimentelor.

În același timp, **Programul Național de Dezvoltare Rurală** este menit să:

- Îmbunătățească competitivitatea în sectorul agricol și silvic;
- Îmbunătățească peisajul rural și cel de mediu;
- Diversificarea calității vieții și economiei în zonele rurale;
- Promovarea abordării Programului Leader.

Pentru obținerea acestor obiective, este necesar să se promoveze formarea profesională a fermierilor și mai ales promovarea cercetării și experimentării în domeniul agricol.

Institutul Agricol Regional din Valle d'Aosta (Italia) are ca scop îmbunătățirea calificărilor lucrătorilor prin susținerea calității, siguranței alimentare și tradiției.

Printre alte activități, Institutul este specializat în:

- Cercetare și experimentare instrumente și tehnici agricole;
- Producția și comercializarea vinului;
- Formare profesională pentru fermieri finanțată prin Fondul Social European, prin fonduri naționale și regionale

4. Locuințe

Studiul de caz al așa-numitului proiect "Contracte de Cartier" (program de regenerare urbană la nivel de cartier) în San Girolamo este un exemplu eficient de cum a fost capabilă o administrație locală să depășească problemele datorate degradării locuințelor și calității slabe a acestora, lipsei facilităților și a infrastructurilor și prezența grupurilor minoritare cu probleme care au ocupat o mare parte din zonă.

Zonele periferice din orașul Bari, cum ar fi San Girolamo, sunt în general caracterizate prin prezența caselor publice și lipsa serviciilor esențiale de bunăstare care conduc adesea la marginalizare socială și la activități de delincvență. Din cauza acestei condiții, niciun antreprenor nu ar investi în activități economice în zonă.

Municipalitatea din Bari, prin implementarea acestui program, care a implicat administrația locală, antreprenorii și locuitorii, a decis să îmbunătățească zona și să asigure condiții mai bune de viață, servicii sociale și locuințe.

Obiectivele proiectului sunt:

- Îmbunătățirea mediului social și condițiilor de locuire;
- Organizarea de măsuri pentru a favoriza ocuparea și integrarea socială;
- Promovarea dezvoltării locale într-un mod participativ

Proiectul va garanta reorganizarea zonei și restructurarea caselor fără mutarea populației, pentru a încuraja investițiile și pentru a promova serviciile sociale.

ANEXA 4 - Cercetare sociologică

Introducere

Această analiză are ca scop identificarea impactului generat de politicile publice adoptate de Primăria Municipiului Slatina la nivelul localității. Principala caracteristică a politicii publice este existența unui cadru specific de acțiune care să ne permită să le distingem de simplele măsuri izolate bazate pe interese imediate.

Este evident pentru cei mai mulți locuitori ai Slatinei că municipiul trece prin schimbări fără precedent în perioada postdecembristă, însă aceste schimbări sunt privite din perspective diferite și valorizate diferit. În funcție de punctele de vedere existente vom încerca și o discuție pe baza acțiunilor întreprinse de administrația locală în vederea ameliorării vieții sociale a cetățenilor.

Gradul de interacțiune dintre administrație și locuitorii municipiului, precum și capacitatea de comunicare cu aceștia este un alt punct urmărit în diagnoza prezentată mai jos, deoarece capacitatea sistemului de adaptare la nevoile cetățeanului poate reprezenta o sursă a succesului în administrația publică.

Termenii de sărăcie sau bunăstare fiind relativi, scopul raportului nu va fi acela de a cuantifica cu precizie nivelul de bogăție individuală sau colectivă, ci factori și oportunități de creștere ale satisfacției cu viața la nivel individual. Din acest motiv interesul față de acțiunile de tip colectiv, capacitatea de asociere sau capacitatea sectorului terțiar de a degreva o parte din obligațiile primăriei ne vor concentra cu deosebire atenția.

Metodologia cercetării

Informațiile și datele analizate în continuare au fost culese în perioada 4-10 iulie 2008 în cadrul unei anchete sociologice de teren de tip calitativ, în cadrul căreia au fost realizate interviuri semi-structurate, individuale și de grup, cu persoane din conducerea primăriei Slatina, directori de ONG-uri, întreprinzători și simpli cetățeni. O parte a interviurilor au fost înregistrate, iar alte discuții au fost păstrate sub formă de notițe.

Dimensiunile urmărite au fost:

- *accesul locuitorilor la servicii și utilități publice:* rețea de apă, electricitate, gaze, canalizare, distanța până la cea mai apropiată grădiniță, școală, până la cel mai apropiat dispensar uman/policlinică, transport public;
- *acțiune comunitară/ implicare instituțională:* tipul interacțiunilor dintre locuitorii cartierului și instituții, frecvența și nivelul întâlnirilor dintre cetățeni și autorități/ instituții, existența de parteneriate public-privat, nivelul soluționării sesizărilor primite de la cetățeni;
- *dimensiunea comportamental - valorică a antreprenoriatului:* inovație, responsabilitate, activism, impact social, grad de cunoaștere/ recunoaștere în cadrul comunității, implicare în comunitate prin investiții, donații, sponsorizări.

Intenția inițială a fost aceea de a concentra analiza asupra cartierului Progresul, informațiile cu caracter general pentru întreg municipiul urmând a fi obținute colateral. Realitatea din teren a condus la situația opusă în care au fost strânse informații despre situația generală la nivel de municipiu din care au putut fi decelate apoi informații minime despre cartierul Progresul. Acest lucru se datorează dimensiunii mici a orașului în ansamblu și a cartierului în special, a modului

Primaria
Slatina

de agregare a informațiilor la nivelul administrației publice, a delimitării neclare, mai mult informale a cartierului în cadrul municipiului. Datele produse nu sunt reprezentative, în sens statistic, ci pun în evidență probleme, mecanisme și structuri de agregare a intereselor locale, posibile direcții de colaborare public-privat sau experiențe de succes din zona de activitate non-profit.

Principalele instrumente utilizate au fost interviurile de grup și individuale. Alegerea tipului de interviu, dar și a persoanelor intervievate este determinată de tema investigată. Interviurile individuale au fost realizate cu funcționari din administrația publică și au avut ca scop identificarea intereselor locale, modul cum sunt ele poziționate și promovate, gradul de interacțiune cu cetățenii. Interviurile cu managerii de ONG-uri au avut ca scop identificarea – colectivă – a problemelor sociale ale comunității și a grupurilor de interese ce se structurează la nivelul acesteia, capacitate de mobilizare a resurselor existente și de atragere a unor resurse suplimentare, influența pe care o au în viața socială a orașului. Interviurile de grup cu cetățenii au vizat principalele probleme cu care aceștia se confruntă, obținerea unor calificative în ce privește sensul și amploarea vieții social-economice a municipiului și a relației lor cu administrația locală.

Scurtă descriere a universului de cercetare

Municipiul Slatina se înfățișează privirii ca un oraș asupra căruia se intervine puternic pentru construirea unei noi imagini și a unei identități puternice. Dimensiunile sale nu sunt foarte mari, poate fi cu ușurință străbătut în mai puțin de o oră dintr-un capăt în altul mergând pe jos. Prezintă treceri bruște de la zone îngrijite, bine întreținute edilitar, la altele cu peisaj urban derizoriu.

Zona în care se intervine cu cele mai multe lucrări publice în momentul de față este cartierul Steaua, unde s-a observat mai multe drumuri aflate în recondiționare, parcuri în construcție și terenuri de joacă pentru copii.

Serviciile (magazine, restaurante, cluburi, terase) sunt inegal distribuite, concentrate mai ales în zona centru și zona gării, inexistente în zona de vile cuprinsă între str. Popa Șapcă – str. Banului. Pentru viața socială a orașului fântânile arteziene reprezintă adevărate puncte de intensitate care atrag nenumărați oameni. Se găsesc în număr mare la intersecția principalelor artere, sunt frumos amenajate și bine întreținute.

Administrația publică

Peste tot în Slatina sunt vizibile eforturile primăriei de a înfrumuseța spațiul public cu diverse lucrări edilitare. Se remarcă mai ales starea bună a drumurilor și trotuarelor, numărul mare de fântâni arteziene și cișmele cu apă potabilă, ghivecele cu flori de pe străzile principale. Amenajările de acest tip se regăsesc și în spațiile dintre blocuri cu bănci și pergole montate la intrarea principală a scărilor de bloc, împrejmuirea și dotarea cu pubele noi a spațiilor de depozitare a deșeurilor menajere și construirea de locuri de joacă pentru copii (33 de spații).

Domeniul public. Montarea mobilierului urbanistic a început anul trecut în limita bugetului alocat, dar în acest moment lucrările sunt blocate de verificarea contestațiilor la licitații. Rezultatul acestor întârzieri se observă în diferența dintre străzile aceluiași cartier dar și în nemulțumirea locatarilor de pe străzile care nu au fost încă reabilitate și se simt discriminați și fac reclamații și sesizări la primărie. Din partea cetățenilor vin cam 2-3 sesizări pe lună, dar există și întâlniri frecvente cu cetățenii la care participă angajați ai direcției și consilieri locali.

Primăria
Slatina

Lucrările publice. Acest departament urmărește desfășurarea lucrărilor publice, adică: amenajări de cartiere, fântâni arteziene, asfaltările, centrul civic și expo-parc, sensuri giratorii, casetare pârau Clocociov. Prin natura activităților angajații de la acest departament au contacte frecvente cu cetățenii – aceștia își pot manifesta nemulțumirea și și pot face sugestii în legătură cu lucrările publice realizate în cartierul lor. Unele proiecte au fost modificate la solicitarea cetățenilor mai ales în cazul parcărilor care „mușcă” deseori din spațiul verde, în sensul reducerii lui pentru obținerea unor locuri de parcare suplimentare.

Direcția socială. Are în derulare un număr mare de proiecte și programe, iar colaborările cu fundații sau firme private sunt frecvente. Rezultatele notabile din cadrul acestui departament sunt Centrul de îngrijire și igienă corporală (folosit de cca. 20-30 persoane/zi), având ca grup țintă persoanele de etnie romă, cantină socială (500 de rații de hrană rece), Clubul pensionarilor, dezvoltarea unui program de servicii sociale (ex: asistență la domiciliu). Este de remarcat numărul mic de asistați social din Municipiu: 360 de persoane, cele mai multe din cartierul Progresul (concentrate mai ales în blocul G6). Activitățile departamentului sunt bine promovate, au vizibilitate publică și aduc un plus de imagine primăriei.

Publicul – probleme, interese, opinii

O observație foarte interesantă este aceea că locuitorii Slatinei mai păstrează încă amintirea unor vremuri în care se simțeau favorizați față de restul țării, prin aceea că se găseau în reședința județului natal al lui Ceaușescu. Perioada anilor 90 este văzută ca fiind marcată de regres economic și social, o perioadă în care nu s-a mai construit nimic, dar în care calitatea spațiului public s-a degradat constant. Perioada actuală este caracterizată de „dezvoltare” și de „schimbare”, interlocutorii plasând punctul de debut al acesteia în urmă cu aproximativ 2-3 ani.

În momentul demarării studiului s-a pornit cu speranța identificării în teren a unor comportamente de tip asociativ sau de acțiune comunitară care să semnaleze existența unor elemente de dezvoltare comunitară durabilă pornite de „jos în sus”. În termeni sintetici dezvoltarea comunitară definește orice schimbare voluntară realizată în, prin și pentru comunitate, în vederea ameliorării vieții ei sociale. Conceptul implică delimitarea problemelor sociale existente în comunitate, identificarea soluțiilor și mai ales definirea clară a comunității. Gradul de participare publică al locuitorilor municipiului este din păcate destul de redus, capacitatea asociativă limitată la existența unor fundații dintre care doar câteva au activități integrate în strategii coerente pe termen lung, restul fiind lipsite cu totul de activități sau proiecte. Acest fapt a determinat orientarea cercetării asupra mecanismelor instituționale care influențează dezvoltarea și a modului cum schimbarea este interpretată de către slătineni.

Majoritatea problemelor sociale au efecte directe asupra satisfacției individului cu viața, influențând calitatea percepută a vieții acestuia. Din acest punct de vedere, măsurile recente ale administrației de îmbunătățire a spațiului, creează opinii polarizate. Cele două tabere divergente susțin, pe scurt, 1) *existența unor schimbări majore în viața socială și economică a orașului, care au îmbunătățit vizibil viața cetățeanului*, respectiv 2) *existența unor schimbări lipsite de substanță, fără a fi resimțite până la nivel de gospodărie individuală*.

Optimiștii. Pentru această categorie se pare că funcționează mai ales metoda comparației cu perioadele precedente. Optimiștii apreciază faptul că în jurul lor se construiește, că orașul își schimbă fața, că există interes față de îmbunătățirea stării de fapt. Sub formă de anecdotă circulă și o poveste despre un pariu al actualului primar care și-a propus ca până la sfârșitul actualului mandat Slatina să ajungă între primele trei orașe din țară ca frumusețe și lucrări publice, fapt care să stimuleze și turismul local. Inclusiv rata mică a șomajului este văzută ca o realizare a primăriei, care în acest fel este percepută ca cel mai important factor al schimbării în

Primăria
Slatina

municipiu. Amenajarea unor parcuri, amenajarea de locuri de joacă, „baia comunală”, clubul pensionarilor, amenajarea locurilor de depozitare a gunoiului menajer, montarea de băncuțe, pergole, jardiniere și construirea de fântâni arteziene pentru înfrumusețarea peisajului urban sunt elemente des menționate ca schimbări pozitive în oraș. Un alt lucru apreciat este faptul că străzile și trotuarele se spală periodic.

Chiar dacă mai sunt multe de făcut până la obținerea confortului dorit, faptul că lucrurile încep să se miște chiar și cu pași mici, de genul unei pergole montate în fața blocului, pentru optimiști reprezintă garanția că în viitor vor avea parte și de finalizarea unor proiecte mai importante: înlocuirea rețelei de apă, izolarea termică a blocurilor, găsirea de soluții pentru parcuri etc.

Scepticii. Fără a putea numi cu precizie sursa scepticismului, opiniile celor din această categorie sunt totuși obiective și pun într-o lumină nouă tabloul schimbărilor din ultima perioadă. Punctul de plecare în raționamentul de acest fel este acela că, este firesc ca administrația publică să realizeze ceva, să pună în aplicare politici publice și măsuri în favoarea cetățenilor, cu alte cuvinte, ceea ce este interpretat ca realizare nu poate fi considerat decât cel mult o activitate normală.

Dar ceea ce sceptici pun cu adevărat la îndoială este selectarea proiectelor puse în aplicare de către primărie. Se contestă deci modul în care au fost fixate prioritățile municipiului și implicit scopul în care au fost cheltuiți banii de la buget. Se consideră că schimbările sunt doar de fațadă, o cosmetizare forțată a orașului făcută fără niciun fel de intenție de durată. Mult mai importantă în opinia lor era consolidarea infrastructurii, termoficarea, rețeaua de apă. Motivul pentru care totuși au fost preferate proiectele de cosmetizare este acela că au necesitat un timp de derulare mai mic, au impact vizual mai mare (care are și scopul de a contracara imaginea de oraș poluat) și nu au generat insatisfacție în perioada lucrărilor.

Existența unor îndoieli în legătură cu aceste proiecte poate semnală lipsa de transparență și o comunicare deficitară din partea unor departamente ale primăriei. În plus, există temerea că banii au fost „risipiți”, deoarece lucrările de reabilitare a infrastructurii și utilităților vor distruge în mare parte ce s-a realizat până acum.

În plus, lucrul cel mai frustrant este senzația de oraș provincial, de loc în care nu se întâmplă nimic: ”Practic aici nu se întâmplă nimic! Nu îți oferă nicio perspectivă... nu există niciun cinematograf, nicio sală de sport, nimic-nimic nici chiar pentru cei cu bani!”, (B, 26 ani).

Cunoașterea detaliată a celor două orientări și controlarea lor printr-o bună comunicare este de maximă importanță pentru administrația locală, fiecare categorie având importanța ei specială: optimiștii constituie baza care oferă stabilitatea programului de dezvoltare durabilă prin girarea cu încredere a acțiunilor aparatului administrativ, iar scepticii oferă atitudinea critică necesară calibrării proiectelor de dezvoltare și a unei mai bune colaborări cu cetățenii.

Din observarea conjugată a celor două opinii reiese că principalele probleme cu care se confruntă locuitorii sunt poluarea, calitatea apei potabile, taxele locale foarte mari, siguranța publică (furturile din mașini sunt frecvente), problema parcarilor. O nemulțumire specifică este aceea legată de obstacolele pentru reducerea vitezei aplicate pe carosabil în preajma trecerilor de pietoni de pe bulevardul A. I. Cuza. Soluția pentru rezolvarea neregulilor datorate cetățenilor uneori poate fi dată de măsurile energice de impunere a legii (amenzi pentru cei care distrug spațiul public sau parchează neregulamentar, taxe mari pentru cei cu un consum ostentativ).

Problema romilor din zona Cazărmii - Panselelor

În prelungirea străzii Cazărmii, între str. Crinului și str. Basarabilor locuiește o comunitate de romi de circa 120-150 de persoane care se găsesc într-o reală situație de criză. Principalele surse de venit sunt ajutorul social, alocațiile copiilor și colectarea deșeurilor. Semnele sărăciei sunt vizibile, unele case nu au gard, materialele de construcție sunt de proastă calitate (paiantă, carton bitumat), pe drum se întâlnesc copii care cară apă cu peturi de 5 l mizerabile. Sărăcia acestui colț de cartier este cu atât mai stridentă cu cât de jur-împrejur se înalță vile luxoase cu două sau trei etaje și garduri din fier forjat. Excluziunea îmbracă aici una din cele mai grave forme, deoarece spre deosebire de comunitatea principală de rudari de sub dealul Grădiște, romii de pe Cazărmii se găsesc în imposibilitatea de a rezolva problemele legate de actele de proprietate asupra terenurilor pe care au casele.

Paradoxal, cele mai sărace, probabil, gospodării din oraș sunt așezate pe unul din cele mai scumpe terenuri din oraș. Acest lucru face ca foștii proprietari să revendice cu încăpățănare terenurile și să solicite punerea în posesie pe vechile amplasamente. Casele romilor au fost construite în perioada comunistă, în lipsa autorizațiilor de construcție. După ce în jur a răsărit un adevărat cartier de vile, interesul pentru terenul ocupat de construcțiile ilegale ale romilor a crescut brusc. Pentru că nu au acte de proprietate, le este imposibil să se brânzeze la rețeaua de apă, la cea de curent electric sau să beneficieze de alte utilități publice. În acest moment, romii se așteaptă să fie în orice moment evacuați forțat de către proprietarii care au câștigat în justiție dreptul asupra terenului.

Primăria oferă sprijin comunității rome prin asigurarea de asistență juridică.

Concluzii

1. Orașul Slatina se prezintă ca un centru urban în dezvoltare, cu elemente de gentrificare, cu deosebiri evidente între cartierele sale atât în ce privește accesul la utilități publice dar și în materie de servicii.
2. Numeroase probleme sociale ale municipiului au fost reduse sau chiar eliminate: poluarea (prin rețehnologizarea ALRO s-a obținut reducerea poluării), șomajul, starea proastă a străzilor, dar rezolvarea problemelor majore de infrastructură a fost amânată (ex: reabilitarea rețelei de apă) și riscă să afecteze la începerea ei îmbunătățirile edilitare realizate în ultima vreme.
3. Primăria depune eforturi pentru a avea o comunicare eficientă cu publicul. Un exemplu de bună practică este emisiunea „Audiență în direct” de la televiziunea locală, unde responsabili din cadrul primăriei răspund în direct la întrebările formulate de cetățeni.
4. Schimbările evidente, caracterizate de lucrări centrate mai mult pe înfrumusețarea spațiului public, sunt interpretate fie în mod optimist, fie într-o notă sceptică. Se apreciază faptul că lucrurile merg într-un sens bun, se mișcă, dar se pun la îndoială prioritățile alese de primărie și modul de realizare a proiectelor.
5. Antreprenoriatul nu manifestă încă o funcție activă în viața socială, birocrăția pune piedici dezvoltării de parteneriate public-privat, iar sectorul terțiar nu este puternic dezvoltat.